

รายงานของคณะกรรมการบำรุงที่ดิน

พ.ศ. ๒๔๙๕

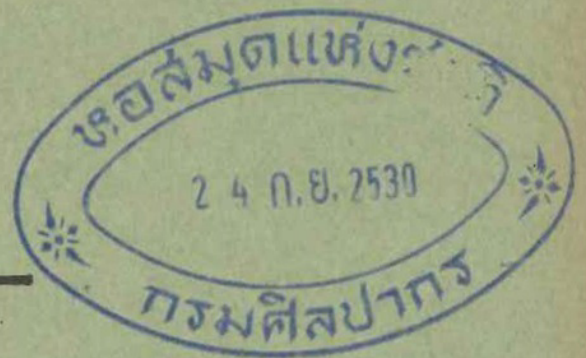
333.0061593
ค 1215

รายงานของคณะกรรมการบำรุง^{๘๑}ทดน

179.5

4/14

หอสมุดแห่งชาติสาขานครราชสีมา

หอสมุดแห่งชาติรั้งบังคลาภิเษก
จันทบุรี

จัดพิมพ์โดย

คณะกรรมการจัดระบบอาชีพของราษฎร

พ.ศ. ๒๔๕๕

เลขที่ ๗๗.

333.0061593

เลขที่ ๑/๒/๕

รายงานของคณะกรรมการบำรุงที่ดิน

จัดพิมพ์โดย

คณะกรรมการจัดระบบอาชีพของราษฎร

พ.ศ. ๒๔๕๕

คำนำ

ของ

ประธานคณะกรรมการ จ.อ.ร.

เรื่องการบำรุงที่ดิน เนื่องจากท่านนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า ขณะนี้
รัฐบาลยังมีได้วางโครงการที่ดิน เพื่อจัดระบบที่ดิน ให้เป็นรากฐาน ในทางเศรษฐกิจ ของชาติ
เช่น มิได้กำหนดบริเวณที่ป่าที่เพาะปลูก ที่ประกอบอุตสาหกรรม ที่อยู่อาศัย แม้บริเวณ
ที่ดินที่ได้เปิดการชลประทานแล้ว ก็ไม่มีเจ้าหน้าที่ประสานงานเพื่อส่งเสริมและบำรุงที่ดิน
บริเวณนั้นๆ ให้เป็นไร่นาคต่อไป ปด้อยให้ราษฎรเข้าจัดทำทำการตามลำพัง บางทีก็ปล่อยให้
รกร้างว่างเปล่า หน้าที่ของอำเภอและกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย คงมีแต่เพียงจัดใน
เรื่องแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินเท่านั้น จึงเห็นสมควรที่จะให้กระทรวงต่างๆ ร่วมมือช่วยกัน
จัดเรื่องที่ดินให้เป็นรากฐานในทางเศรษฐกิจของชาติ และส่งเสริมความสมบูรณ์พันธุ์
แก่ราษฎรสืบไป และคณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบให้กระทรวงเกษตรรับไปวางโครงการ
เศรษฐกิจที่ดิน โดยมีหลักการ คือ

(๑) ให้มีการแบ่งเขตที่เป็นบริเวณและแสดงว่าบริเวณใด เหมาะสมกับการ
กิจกรรมชนิดใด บริเวณใดเหมาะสมกับการอุตสาหกรรมประเภทใด บริเวณใดควรสงวน
ไว้เป็นป่าห้ามหักล้างทางพง

(๒) เมื่อกำหนดบริเวณที่ดินแล้ว ควรจะดำเนินการอย่างไรบ้าง เพื่อให้เกิด
ประโยชน์ตามความมุ่งหมายที่กำหนด เช่น ควรจัดการชลประทานอย่างไร ควรเปิดการ
สหกรณ์ประเภทไหน ควรตั้งโรงงานอุตสาหกรรมชนิดใด และควรช่วยเหลือในการจำหน่าย
อย่างไร ตลอดจนควรจัดการคมนาคมอย่างไร เพื่อสะดวกแก่การขนส่งด้วย

โดยให้จัดวางแผนที่จะดำเนินงานเป็นขั้นๆ โดยขอความร่วมมือจากกระทรวง
สหกรณ์ กระทรวงเศรษฐกิจ กระทรวงอุตสาหกรรมและกระทรวงคมนาคม แล้วเสนอ
ผ่านสภาเศรษฐกิจแห่งชาติพิจารณา ก่อน แล้วเสนอมายังคณะรัฐมนตรี

สำหรับการดำเนินงานในเรื่องวางโครงการเศรษฐกิจที่ดิน หรือการบำรุงที่ดิน
กระทรวงเกษตรได้พิจารณาเห็นว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่จะต้องได้รับความร่วมมือช่วยเหลือ
จากกรมต่างๆ ในสังกัด เพื่อให้งานลุล่วงไปโดยรวดเร็ว จึงได้แต่งตั้งกรมการขึ้นคณะ
หนึ่งประกอบด้วย

อธิบดีกรมที่ดิน

เป็น ประธานกรรมการ

หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ

” กรรมการ

ม.จ. ดัชนีกร เกษมสันต์

” ”

ม.จ. จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์

” ”

นายเริ่ม บุรณฤกษ์

” ”

หัวหน้ากองส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ กรมปศุสัตว์

” ”

หัวหน้ากองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์

” ”

ผู้แทนกรมประมง

” ”

ผู้แทนกรมชลประทาน

” ”

ผู้แทนกรมป่าไม้

” ”

หัวหน้ากองเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวง ” กรรมการและ
 เลขานุการ

เมื่อคณะกรรมการบำรุงที่ดินได้จัดทำร่างโครงการเศรษฐกิจที่ดินสำหรับภาคต่างๆ
 ทั้ง ๕ ภาคเสร็จแล้ว กระทรวงเกษตรก็ได้เสนอไปยังกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่าย
 การเมืองเพื่อพิจารณาเสนอก่อนคณะรัฐมนตรีต่อไป และโดยที่คณะรัฐมนตรีได้แต่งตั้งคณะ
 กรรมการจัดระบบอาชีพของราษฎรให้เหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งมีหลักการที่จะจัดให้ราษฎรได้
 ประกอบอาชีพให้เหมาะสมกับสภาพของท้องที่ พิจารณาหาทางดัดแปลงแก้ไขและส่งเสริม
 เพื่อราษฎรจะได้ประกอบอาชีพให้มั่งคั่งได้มากที่สุด อันเป็นทางช่วยเหลือให้ราษฎรได้อยู่ดี
 กินดีมีอาชีพเป็นหลักฐาน ประกอบกับได้มีพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน
 พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งตามมาตรา ๓๔ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ได้ระบุให้คณะกรรมการจัด
 ที่ดินแห่งชาติ และได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ
 ขึ้นไว้แล้ว และโดยที่คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในมาตรา
 ๒๐ คลุมไปถึงการวางโครงการเพื่อสงวนและบำรุงที่ดินด้วย กระทรวงเกษตรจึงได้จัดตั้ง
 โครงการเศรษฐกิจที่ดินทั้ง ๕ ภาคไปยังเลขาธิการคณะกรรมการพิจารณาจัดระบบอาชีพของ
 ราษฎร และเลขาธิการคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ เพื่อประกอบการพิจารณาคือไป
 คณะกรรมการจัดระบบอาชีพของราษฎร (จ.อ.ร.) ได้พิจารณาเมื่อวันที่ ๔ เมษายน
 ๒๔๙๗ เห็นชอบด้วย และเห็นว่ามติคณะกรรมการบำรุงที่ดิน เป็นโครงการที่มีประโยชน์

เป็นอันมาก ควรจะจัดพิมพ์ขึ้นเป็นเล่มเพื่อแจกจ่ายไปยังจังหวัดต่าง ๆ จึงได้เสนอขออนุมัติไปยังคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๑๑ อนุมัติตามที่เสนอแล้ว

มติคณะกรรมการบำรุงที่ดินที่จัดพิมพ์ขึ้นนี้ แม้ว่าจะมีรายการละเอียดและเป็นประโยชน์ในการที่จะดำเนินการ แนะนำ ส่งเสริมให้การประกอบอาชีพ ของราษฎรทุกภาคเป็นรายจังหวัดแล้วก็ตาม แต่สภาพของดินแต่ละจังหวัด แต่ละอำเภอ แต่ละตำบลแตกต่างกัน นอกจากนั้นปัจจัยที่สำคัญอื่น คือ ฝนฟ้าอากาศ ของแต่ละท้องที่ซึ่งแตกต่างกันด้วย ฉะนั้น การที่จะกำหนดตายตัวไว้ว่าท้องที่ใดในจังหวัดใดควรจะปลูกพืชอะไรได้แน่นอนนั้นย่อมจะทำได้ เพราะการสำรวจตรวจสอบในเรื่องดังกล่าวต้องใช้เจ้าหน้าที่ กำจัดเงินและเวลาเป็นอันมาก แต่ถึงกระนั้นก็ตาม นับว่าเรายังมีหลักเกณฑ์ที่พอจะใช้ปฏิบัติได้เป็นข้อกว้าง ๆ และเป็นแนวทางที่จะให้เจ้าหน้าที่ของแต่ละท้องที่ใดตรวจสอบรวบรวม และรายงานเกี่ยวกับสภาพของดินและฝนฟ้าอากาศ ของแต่ละท้องที่ เพื่อเป็นประโยชน์ในการแนะนำส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎรในท้องถิ่นนั้นได้ถูกต้องต่อไป ฉะนั้น จึงหวังว่าเจ้าหน้าที่ทั้งทางฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าวนี้ จะได้ดำเนินงานในเรื่องนี้ต่อไปจนได้ทราบรายละเอียดต่าง ๆ ของท้องที่ในเขตอำนาจและหน้าที่ของตนทุกแห่ง

สำหรับมติคณะกรรมการบำรุงที่ดิน นอกจากจะเป็น ประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ที่จะใช้เป็นหลักสำหรับปฏิบัติราชการแล้ว ข้าพเจ้าหวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจในเรื่องการประกอบอาชีพของตนในแต่ละจังหวัดด้วย

วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๑๑

จอมพล ณ เจริญธรรม

(สิน ชุณหะวัณ)

ประธานคณะกรรมการ จ.อ.ร.

สารบัญ

หน้า

คำนำของ จอมพล ผิน ชุณหะวัณ ประธานคณะกรรมการ จ.อ.ร.	ก
มติของคณะกรรมการบำรุงที่ดิน	๑
การพิจารณาบำรุงที่ดินในเขตภาค ๑	๓
การพิจารณาบำรุงที่ดินในเขตภาค ๒	๖
การสงวนและคุ้มครองป่าที่กำลังดำเนินการ	๗
การสงวนและคุ้มครองป่าที่ได้ดำเนินการไว้แล้ว	๗
การพิจารณาบำรุงที่ดินในเขตภาค ๓	๑๓
การสงวนและคุ้มครองป่าที่กำลังดำเนินการ	๑๓
การช่วยเหลือในเรื่องการชลประทาน	
ก. นาในเขตโครงการชลประทานหลวง	๑๖
ข. นาในเขตโครงการชลประทานราษฎร์	๑๖
ค. นาในเขตโครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำที่สร้างเสร็จแล้ว	๑๗
ง. นาในเขตโครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำที่กำลังเก็บสร้าง	๑๘
การพิจารณาบำรุงที่ดินในเขตภาค ๔	๒๑
การสงวนและคุ้มครองป่าที่ได้ดำเนินการไว้แล้ว	๒๑
การสงวนและคุ้มครองป่าที่กำลังดำเนินการ	๒๓
ก. โครงการชลประทานหลวง	๒๖
ข. โครงการชลประทานราษฎร์	๒๖
ค. โครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำที่สร้างเสร็จแล้ว	๒๗
ง. โครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำที่กำลังดำเนินการก่อสร้าง	๒๘
การพิจารณาบำรุงที่ดินในเขตภาค ๕	๓๓
การสงวนและคุ้มครองป่าที่ได้ดำเนินการไว้แล้ว	๓๓
การสงวนและคุ้มครองป่าที่กำลังดำเนินการ	๓๕
ก. โครงการชลประทานหลวง (ที่สร้างเสร็จแล้ว)	๓๘
ข. โครงการชลประทานหลวง (กำลังดำเนินการสร้าง)	๓๘
ค. โครงการชลประทานราษฎร์	๓๘

การพิจารณาบำรุงที่ดินในเขตภาค ๖

๔๒

การสงวนและคุ้มครองป่าที่ได้ดำเนินการไว้แล้ว

๔๒

การสงวนและคุ้มครองป่าที่กำลังดำเนินการ

๔๕

โครงการชลประทานราษฎร

๔๕

การพิจารณาบำรุงที่ดินในเขตภาค ๗

๕๐

การสงวนและคุ้มครองป่าที่ได้ดำเนินการไว้แล้ว

๕๐

การสงวนและคุ้มครองป่าที่กำลังดำเนินการ

๕๓

ก. การชลประทานหลวง

๕๖

ข. การชลประทานราษฎร

๕๗

การพิจารณาบำรุงที่ดินในเขตภาค ๘

๖๑

การสงวนและคุ้มครองป่าที่ได้ดำเนินการไว้แล้ว

๖๑

การสงวนและคุ้มครองป่าที่กำลังดำเนินการ

๖๕

โครงการชลประทานราษฎร

๗๔

การพิจารณาบำรุงที่ดินในเขตภาค ๙

๗๗

การสงวนและคุ้มครองป่าที่ได้ดำเนินการไว้แล้ว

๗๗

การสงวนและคุ้มครองป่าที่กำลังดำเนินการ

๘๑

โครงการชลประทานราษฎร

๘๑

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ ภาค ๑

๘๕

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ ภาค ๒

๑๐๑

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ ภาค ๓

๑๐๔

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ ภาค ๔

๑๑๐

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ ภาค ๕

๑๑๒

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ ภาค ๖

๑๑๖

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ ภาค ๗

๑๑๘

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ ภาค ๘

๑๒๒

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ ภาค ๙

๑๒๕

กรมกสิกรรม

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๘

เรื่อง รายงานของคณะกรรมการบำรุงที่ดิน

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย มติคณะกรรมการบำรุงที่ดิน

ตามที่กระทรวงเกษตรได้แต่งตั้งคณะกรรมการบำรุงที่ดินซึ่งประกอบด้วย
อธิบดีกรมกสิกรรมเป็นประธาน หลวงสุวรรณวาจกกสิกิจ ม.จ. ถังชนกร เกษม-
สันต์ ม.จ. จักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ นายเริ่ม บุรณฤกษ์ หัวหน้ากองส่งเสริม
การเลี้ยงสัตว์ กรมปศุสัตว์ หัวหน้ากองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ ผู้แทนกรมประมง
ผู้แทนกรมชลประทาน ผู้แทนกรมป่าไม้ เป็นกรรมการ และหัวหน้ากองเศรษฐกิจ
การเกษตร สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อกำ
โครงการใช้ที่ดิน ให้เหมาะสมแก่สภาพ ความเป็นอยู่ และทุนบำรุงที่ดินให้ มีความ
อุดมสมบูรณ์ เพื่อประชาชนจะได้ใช้ประกอบอาชีพ ได้ตลอดไป ตามที่คณะรัฐมนตรี
ได้มีมติมอบให้กระทรวงเกษตรรับมาดำเนินการ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการบำรุงที่ดินได้จัดทำโครงการดังกล่าวเป็นร่างภาครวม
ทั้ง ๕ ภาคเสร็จแล้ว จึงขอเสนอ รายงานของคณะ กรรมการ บำรุงที่ดิน มาพร้อม กับ
หนังสือ

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงนาม) อ. จันทรสถิตย์

(นายอินทร์ จันทรสถิตย์)

อธิบดีกรมกสิกรรม

ประธานคณะกรรมการ ฯ

มติของคณะกรรมการบำรุงที่ดิน

คณะกรรมการบำรุงที่ดินได้พิจารณาเห็นพ้องต้องกันในการทำโครงการบำรุงที่ดินตามนโยบายของรัฐบาลว่าการจัดทำโครงการบำรุงที่ดินนั้น ควรจะได้พิจารณาดำเนินการตามหลักการใหญ่ ดังจะกล่าวต่อไปนี้เสียขึ้นหนึ่งก่อน ต่อไปเมื่อจะพิจารณารายละเอียดของภาคใด ๆ ก็พิจารณากันเป็นภาค ๆ โดยยึดหลักการดังกล่าวเป็นหลักการพิจารณาเมื่อดำเนินการดังนั้นก็จะได้ช่วยให้การพิจารณาได้ถูกต้องแน่นอนและสม่ำเสมอ หลักการดังกล่าวมีดังต่อไปนี้ :-

๑. พันดินที่ป่าสงวน พันที่ป่าสงวนนี้ไม่ว่าจะมีอยู่ในเขตของจังหวัดใด ในระยะปัจจุบันนี้ควรจะถือได้ว่าเป็นโภคทรัพย์มรดกอันมหาศาลของชาติ ซึ่งสมควรจะได้ทะนุบำรุงและรักษาไว้ให้เกิดประโยชน์ไปจนถึงอนุชนรุ่นหลัง จึงไม่ควรจะเปิดป่าสงวนสำหรับใช้ทำการกสิกรรม เพราะฉะนั้นการประกอบทำการกสิกรรมได้นั้นมีโอกาสมากและยังมีได้จับจอง ถ้าไม่สงวนป่าไว้แล้ว ความเสียหายที่จะได้รับก็จะบังเกิดขึ้นแก่ประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง เพราะป่าไม้นอกจากจะมีค่าในทางเป็นโภคทรัพย์แล้ว ยังมีคุณประโยชน์ในการป้องกันความแห้งแล้ง, น้ำท่วม, ดมพายุ, ความเสื่อมของดิน และเป็นปฏิตามธรรมชาติอีกด้วย

๒. พันที่ลุ่มน้ำท่วมในฤดูน้ำมาก เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำนา ฉะนั้น พันที่ในเขตใดที่มีลักษณะดังกล่าวสมควรจะได้ทำการส่งเสริมการปลูกข้าวเป็นส่วนใหญ่ และจัดพื้นที่ให้เหมาะสมแก่แห่งนั้น ๆ และควรจะได้รับการส่งเสริมให้มีการปลูกปอกระเจาในพื้นที่บางแห่งที่มีสภาพที่ดินเหมาะสมสมควรกันไปด้วย

๓. พันที่ลุ่มในเขตชลประทาน พันที่ที่อยู่ในเขตการส่งน้ำของการชลประทานนั้น เป็นพื้นที่ที่จะได้รับน้ำบริบูรณ์ ฉะนั้น สมควรได้ส่งเสริมให้หันไปในทางบำรุงพันธุ์ส่งเสริมพันธุ์ข้าว และการใช้ปุ๋ย เพื่อเพิ่มผลผลิต และส่งเสริมการปลูกพืชไร่นอกฤดูการทำนา

๔. พันที่ลุ่มลิกทม้น้ำท่วมตลอดปี ในเขตใดที่มีพื้นที่ลุ่ม มีน้ำขังตลอดปี เช่นนี้เหมาะแก่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ฉะนั้น สมควรส่งเสริมให้ได้มีการเพาะเลี้ยงเกี่ยวกับสัตว์น้ำในสภาพพื้นที่เช่นนั้น

๕. พันทคอน พันทคอนนเป็นพันททควรดั่งเดิรมการปลูกพืชไร่แทนที่จะดั่งเดิรมให้ทำนาข้าว เพราะได้ผลไม่แน่นอน ฉะนั้น ส้มควรจะได้ดั่งเดิรมให้มีการปลูกพืชไร่ โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ในเขตนั้น ๆ

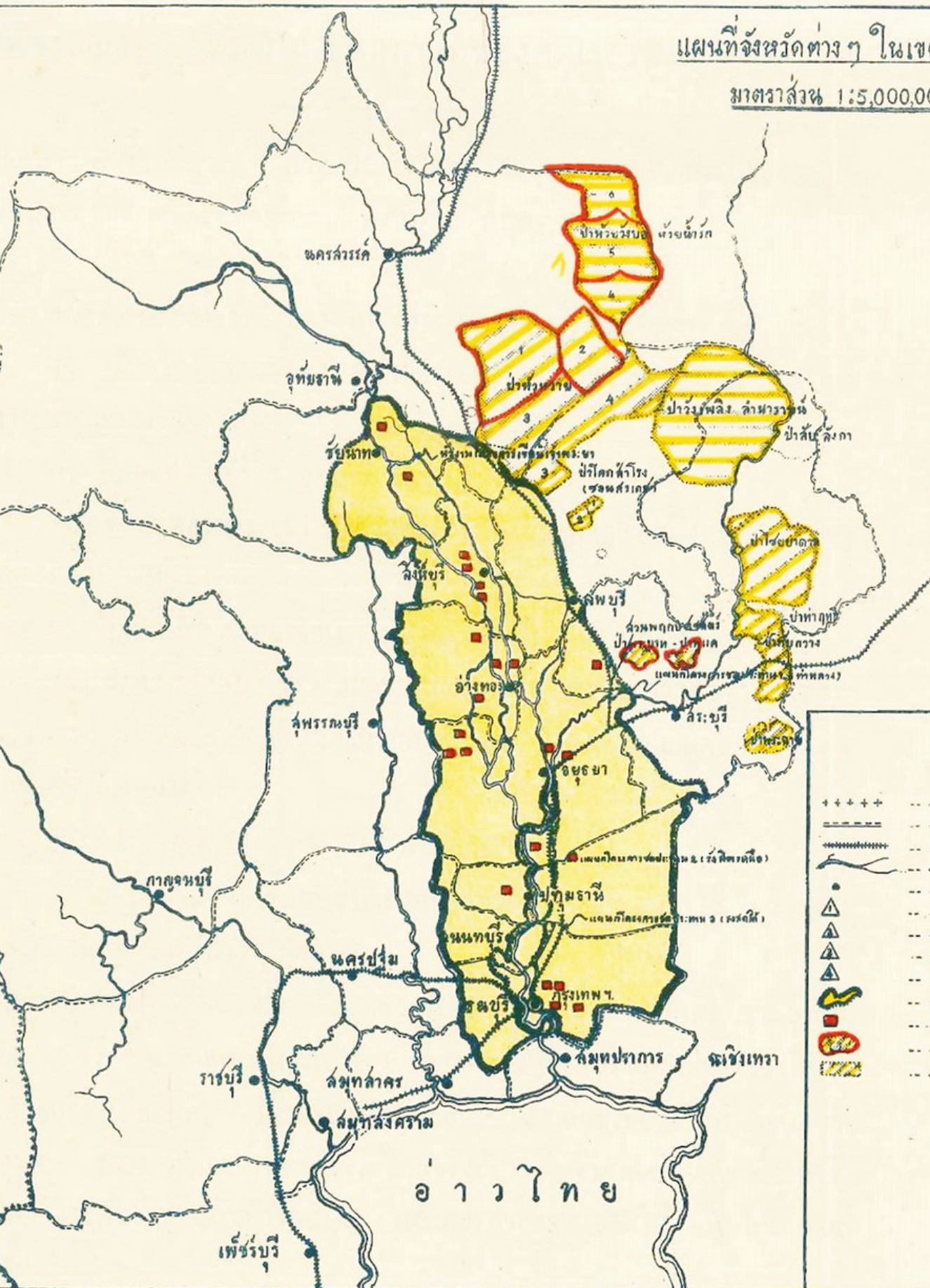
๖. พันทคอนซึ่งเป็นเนินสูง ๆ ส่วนมากลำบากแก่การไถคราด ไม่เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชไร่ และบางแห่งอาจมีกรวดและหินปนเป็นส่วนมาก พันทชนิดนี้อาจดั่งเดิรมทำทุ่งหญ้าสำหรับเลี้ยงสัตว์ได้ นอกจากนั้นยังมีที่ดินที่สมควรดั่งเดิรมให้เป็นทุ่งหญ้าสำหรับใช้เลี้ยงสัตว์ได้ก็ คือ ที่ดินระหว่างชายป่าสงวนและนาคอน

๗. การส่งเสริมการอุตสาหกรรม การพิจารณาดั่งเดิรมให้มีการอุตสาหกรรมนี้ เพิ่งตั้งไปในแง่อุตสาหกรรมการเกษตร โดยพิจารณาว่าในเขตใดมีผลิตภัณฑ์ชนิดใดที่จะขึ้นโรงงานอุตสาหกรรมได้ ก็ควรดั่งเดิรมให้มีการอุตสาหกรรมชนิดนั้นขึ้น

๘. การคมนาคมและการขนส่ง ในเขตท้องที่ใดที่มีการกีดขวางและผลิตภัณฑ์ได้เป็นจำนวนมาก มีความจำเป็นต้องการที่จะระบายผลิตภัณฑ์ออกสู่ตลาดภายในระยะเวลาอันรวดเร็ว ส้มควรจะได้พิจารณาจัดให้มีการคมนาคมในท้องที่นั้นก่อนท้องที่อื่น ๆ ที่มีความจำเป็นดังกล่าวน้อยกว่า

แผนที่จังหวัดต่างๆ ในเขตภาค ๑

มาตราส่วน 1:5,000,000

เครื่องหมาย

- +++++ อาณาเขตประเทศ
- .. จังหวัด
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ
- ที่ตั้งจังหวัด
- สถานี กรมการปกครอง
- กรมการจราจร
- กรมประมง
- กรมป่าไม้
- โครงการชลประทาน
- โครงการชลประทาน
- เขตที่ตั้งป่าไม้
- ป่าที่ใกล้ดำเนินการ

การพิจารณำรุงที่ดินในเขตภาค ๑ ของคณะกรรมการ ฯ

ในเขตภาค ๑ ซึ่งมีอยู่ ๑๐ จังหวัด คือ พระนคร, ชนบุรี, นนทบุรี, อยุธยา, ปทุมธานี, พระนครศรีอยุธยา, สิงห์บุรี, และอ่างทอง มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๓๒,๖๗๓,๗๕๐ ไร่

๑. ทางราชการได้ส่งวนป่าในเขตจังหวัดชัยนาท, ตพบุรี, และสระบุรี คือ

ก. จังหวัดชัยนาท (๑) ป่าหนองเหิน (๒) ป่าเขาช่องลม-ป่าเขาหัก
(๓) ป่าเขาราวเทียนและท่าหนองยาง

รวม ๓ ป่า เป็นเนื้อที่ในจังหวัดชัยนาท ๒๕๖,๒๕๐ ไร่

ข. จังหวัดตพบุรี (๑) ป่าไชยบาดาน (๒) ป่าเขาวังเพลิง (๓) ป่าโคก
ดำโรง-คาคดี (๔) ป่าซับดงกา

รวม ๔ ป่า เป็นเนื้อที่ในจังหวัดตพบุรี ๑,๕๖๕,๐๐๐ ไร่

ค. จังหวัดสระบุรี (๑) ป่าเขาพระฉาย (๒) ป่าทับกวาง-หมวกเหล็ก
(๓) ป่าทับกวาง-หมวกเหล็ก (เป็นป่าคนละตำบลกับ (๒)) (๔) ป่าพระพุทธบาท-พุแค
(๕) ป่าท่าฤทธิ-ลำคลองหลวง

รวม ๕ ป่า เป็นเนื้อที่ในจังหวัดสระบุรี ๗๑๖,๔๗๕ ไร่

รวมในเขต ๓ จังหวัด เป็นเนื้อที่ป่าสงวนทั้งหมด ๒,๕๓๗,๗๒๕ ไร่ ซึ่งคณะกรรมการ ฯ มีความเห็นว่าควรส่งวนไว้ต่อไป

๒. ในเขตภาค ๑ นี้ได้มีการทำนาอยู่แต่ทุกจังหวัดและอำเภอ มีเนื้อที่นาอยู่รวม
ทั้งสิ้น ๖,๒๐๘,๕๘๖ ไร่ ซึ่งทั้งนี้คณะกรรมการ ฯ เห็นควรจะได้ส่งเสริมแนะนำชาวนาให้ใช้
พันธุ์ข้าวที่ดีและเหมาะสมแก่ท้องถิ่น เพื่อชาวนาจะได้ผลเพิ่มขึ้น ส่วนในที่นาซึ่งเป็นที่ดินเดิม
ปลูกข้าวได้ผลน้อย ก็ควรพยายามแนะนำให้ชาวนาใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มผลเฉพาะที่นาซึ่งจะได้
ผลมีกำไรจากทุนซึ่งจะต้องใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ย และควรทำการทดลองให้ชาวนาได้เห็นผล
กำไรในการทดลองนั้น ฯ

๓. เมื่อการชลประทานตามโครงการเขื่อนชัยนาทเสร็จเรียบร้อยแล้ว กรมชล
ประทานก็จะสามารถส่งน้ำมาหล่อเลี้ยงที่นาและที่ดินอื่น ๆ ได้ถึง ๗,๔๒๓,๐๐๐ ไร่ ทั้งนี้ ย่อม
จะมีที่ดินที่จะเปิดเป็นนาได้อีกประมาณ ๑,๕๐๐,๐๐๐ ไร่ ที่ดินในเขตชลประทานย่อม
จะสะดวกในการส่งน้ำ ระบายน้ำ ควรจะส่งเสริมในเรื่องพันธุ์ข้าว ปุ๋ย เพราะได้ผลเป็นที่แน่

นอกกว่านาออกเขตชลประทาน และบางคนในเขตนอกฤดูการทำนา และในที่มีน้ำท่วม
 ดึงน้ำได้ในฤดูแล้ง ก็สมควรที่จะส่งเสริมให้ชาวนาได้ทำการเพาะปลูกพืชไร่อื่น ๆ เช่นถั่ว
 ต่าง ๆ ข้าวโพด และอื่น ๆ เพื่อเพิ่มพูนรายได้ของราษฎรชาวนาในที่ดินอันเดียวกันนอก
 ฤดูปลูกข้าว

๔. ส่วนในที่มีพื้นที่เป็นหนอง บึง และมีน้ำตลตลป และแม่น้ำลำคลองอันใดที่เป็นที่
 อาศัยของสัตว์น้ำตามธรรมชาติ ก็สมควรที่จะจัดการคุ้มครองและส่งเสริมให้สัตว์น้ำได้มี
 โอกาสแพร่พันธุ์ให้มากยิ่งขึ้น เช่นในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นต้น เพราะเหตุว่า
 สัตว์น้ำซึ่งใช้เป็นอาหารของประชาชนในขณะนี้มีจำนวนลดน้อยลงเป็นลำดับ

๕. พื้นที่ดอนซึ่งมีอยู่ในจังหวัดชัยนาท ดอนบุรี และสระบุรี เป็นส่วนมาก บาง
 แห่งมีความสมบูรณ์อยู่เป็นอันมาก และราษฎรก็ได้ทำการปลูกข้าว ซึ่งต้องอาศัยน้ำฝน
 โดยเฉพาะ ผลได้อาศัยดินฟ้าอากาศเป็นประการสำคัญผลจะได้ดีหรือเลวก็สุดแล้วแต่ฤดู
 ภาด ส่วนที่ใช้ในการปลูกพืชไร่ เช่นถั่วต่าง ๆ ข้าวโพด ข้าวฟ่าง ได้ผลแน่นอนกว่า
 เพราะพืชไร่ต้องการน้ำน้อยกว่าข้าว ก็จะได้ส่งเสริมให้ราษฎรเพาะปลูกหนักไปในทางพืชไร่
 หมุนเวียน เพื่อรักษาความสมบูรณ์ของดิน และส่งเสริมให้ใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มผลผลิตด้วย
 นอกจากนั้นที่ดินในตำบลใดหรือราษฎรครัวใดสามารถที่จะทำการเลี้ยงสุกร, เป็ด, ไก่ได้ก็
 ควรจะส่งเสริม ให้ทำการเลี้ยงสัตว์เหล่านั้นเป็นการช่วยเพิ่มพูนรายได้ของแต่ละครัวเรือน
 ไปด้วย ราษฎรในที่เหล่านั้นบางแห่งอาจมีความต้องการที่จะได้รับความช่วยเหลือในการ
 บุกเบิกที่ดินหรือไถเตรียมดินเพื่อทำการเพาะปลูกก็ควรพิจารณาส่ง รถแทรกเตอร์และเครื่อง
 มือทันสมัยไปดำเนินการในชนบทบางแห่ง ส่วนพืชพืชที่จะปลูกก็อาจแนะนำเป็นพืชหมุน
 เวียน เพื่อรักษาคุณภาพของพินดินและพืชที่เหมาะสมกับพินดินเหล่านั้น ๆ และพืชที่จะมผล
 ได้เป็นเงินมากที่สุด

๖. พื้นที่เป็นดอนสูง ๆ บางที่ก็มีหินและกรวดปนอยู่ ไม่เหมาะในการที่จะใช้
 เครื่องมือทันสมัย เช่นรถแทรกเตอร์ เป็นต้น ก็มอยู่ในเขตจังหวัดชัยนาท, ดอนบุรี, และ
 สระบุรี เช่นเดียวกัน มักจะเป็นที่ที่อยู่ตามเชิงเขา ที่เหล่านั้นบางแห่งก็มีนาบริเวณ หรือพอ
 มีนาที่จะทำการส่งเสริมให้ปลูกหญ้าเลี้ยงโคกระบือ เพราะไม่เหมาะสมที่จะทำการปลูกพืช
 ไร่ได้ นอกจากที่เหล่านั้นยังมีตามชายป่าดังวนในเขต ๑ ซึ่งพอจะใช้ประโยชน์ให้เป็นประโยชน์

ด้ตัวใด ที่เหล่านักไดทำการสำรวจโดยถักวนแล้ว ก็อาจมีเป็นจำนวนหลายแสนไร่ พอที่จะขยายการเลี้ยงด้ตัวได้ออกเป็นจำนวนมาก

ส่วนในเรื่องด้งเลริมอดดำกรรมและการคมนาคมชนด่งนั้น ในเขตภาค ๑ นั้น ส่วนมากชาวเบนพชดักัญเบนหน่ง มีเนอทมากกว่าพชอื่น ๆ รวมกันหลายเท่า ดังจะเห็นได้ว่า เฉพาะในภาค ๑ มีเนอทมา ๖,๒๐๘,๕๔๖ ไร่ เป็นเนอที่ปลูกพชอื่น ๆ รวมกันเพียง ๓๘๓,๗๒๓ ไร่ เป็นเนอที่รกร้างว่างเปล่า เช่น บ่า, เขา และอื่น ๆ ๔,๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ชาวักใช้เบนอาหารดำหรับคนไทย และด้เบนชาวด้วไปขายต่างประเทศ และในขณะประเทศไทยก็มีโรงด้ชาวพอกับปริมาณชาวที่ผลิตได้ในขณะนั้นอยู่ด้แล้ว ยังไม่ควรรพิจารณาเพิ่มโรงด้หรือประการอื่นใด นอกจากจะมีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาเบนกรณีพิเศษ ส่วนเรื่องการคมนาคมก็ด้สมควรจะ ด้ รับการพิจารณาตามความจำเป็นและเหมาะสมในเมื่อได้ทำการสำรวจโดยถักวนเฉพาะแห่ง ๆ ไปด้แล้ว

อนึ่ง โดยเหตุที่เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ เมื่อทางการมีความประสงค์จะทำการด้งเลริมในักใด ก็ด้สมควรที่จะได้ทำการสำรวจโดยถักวนในแห่งนั้น ซึ่งในการดำเนินการนั้นย่อมต้องม้เจ้าหน้าที่โดยเฉพาะชนก่อน ในชนนคณะกรรมการฯ เห็นด้สมควรเสนอแผนทเขตภาค ๑ ซึ่งแสดงเขตการด้งน้ำของกรมชลประทาน แสดงเขตบ้ำคัมครอง และบ้ำด้งวนของกรมบ้ำไม้ และแสดงลักษณะของดินแด้ละแห่งอย่างหยาบ ๆ ว่าในักใดเหมาะแก่การปลูกพชชนิดใดบ้างเบนตน เพื่อคณะกรรมการจะได้พิจารณาด้ยชนนหน่งก่อน หากชอบด้วยดำริด้แล้วจะได้พิจารณาในเขตภาคอื่น ๆ ต่อไป

อีกประการหน่งคณะกรรมการฯ ได้มีความเห็นว่ การผลิตจากการกัด้กรรมนั้น ย่อมต้องอาศัยเครื่องม้อทนแรงให้ด้ผลจึงจะมีกำไร และในการใช้เครื่องม้อทนแรงนั้นถ้าจะใช้รถแทรกเตอร์กัด้กรรมย่อมต้องม้เนอ ที่เพาะปลูกเบน จำนวนมาก ให้พอแก่กำด้ง ของแทรกเตอร์ชนิดนั้น ๆ สำหรับกัด้กรรมที่คณน้อยจะต้องด้งเลริมให้ใช้แรง ด้ตัวดำหรับทำพชไว้

การพิจารณำรุงที่ดินในเขตภาค ๒ ของคณะกรรมการ ฯ

คณะกรรมการบำรุงที่ดินได้พิจารณำรุงที่ดินในเขตภาค ๒ แล้ว มีความเห็นในการปรับปรุงที่ดินในเขตภาค ๒ ดังต่อไปนี้ :-

๑. ในเขตภาค ๒ นี้ ตามการปกครองของกระทรวงมหาดไทยมีอยู่ ๘ จังหวัด คือ จังหวัดนครราชสีมา, จังหวัดนครนายก, จังหวัดปราจีนบุรี, จังหวัดชลบุรี, จังหวัดระยอง, จังหวัดตราด, จังหวัดจันทบุรี, และจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๒๓,๕๗๖,๘๐๐ ไร่

๒. ทางกรังกำตั้งดำเนินการสงวนและคุ้มครองป่าในเขตภาค ๒ เพิ่มขึ้น รวมเนื้อที่ ๔,๒๘๘,๘๐๐ ไร่ แยกออกเป็นรายจังหวัด ดังต่อไปนี้

ก. จังหวัดนครราชสีมา

(๑) ป่าหนองแถม ตำบลเกาะขนุน อำเภอพนมดงรัก เนื้อที่ ๒,๕๐๐ ไร่

(๒) ป่าแควระบบด้ายดี ตำบลคู้ยายมัย ท่าตะเกราบ ท่ากระดาน แดง ยาว จังเย้น และป่าดำโรง อำเภอบางคล้า เนื้อที่ ๒,๕๗๔,๖๒๕ ไร่
รวมเนื้อที่ป่าที่กำตั้งดำเนินการสงวนและคุ้มครองในจังหวัดนครราชสีมา ๒,๕๗๘,๑๒๕ ไร่

ข. จังหวัดนครนายก

(๑) ป่าเขี้ยว ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก เนื้อที่ ๒๑๒,๕๐๐ ไร่

(๒) ป่าชะ ตำบลยอพริก อำเภอบ้านนา เนื้อที่ ๑๒,๕๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าที่กำตั้งดำเนินการสงวนและคุ้มครองในจังหวัดนครนายก ๒๒๕,๐๐๐ ไร่

ค. จังหวัดปราจีนบุรี

(๑) ป่าดักท่าระพา ตำบลบ้านแก่ง ถึงอำเภอสระแก้ว เนื้อที่ ๒๕ ไร่

(๒) ป่าเขตนกกรรจ์ ตำบลสระแก้ว เขานกกรรจ์ ท่าเกษม ถึงอำเภอ สระแก้ว อำเภอกบินทร์บุรี ตำบลวัฒนานคร คลองใหญ่ ถึงอำเภอวัฒนานคร อำเภออรัญประเทศ เนื้อที่ ๓๕๗,๒๐๐ ไร่

(๓) ป่าวังตาเคา ตำบลหาดนางแก้ว อำเภอกบินทร์บุรี เนื้อที่ ๗,๕๐๐ ไร่

(๔) ป่าสระหิน ตำบลโคกมื่น อำเภอมหาโพธิ์ เนื้อที่ ๑๐,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าที่กีดกันดำเนินการสงวนและคุ้มครองในจังหวัดปราจีนบุรี ๓๗๔,๗๒๕ ไร่

ง. จังหวัดชลบุรี

- (๑) ป่าท่าบุญมี บ่อทอง ตำบลท่าบุญมี บ่อทอง พันธ์นิคม
เนื้อที่ ๔๓๒,๕๐๐ ไร่
- (๒) ป่าศรีราชา ตำบลศรีราชา หอนงขาม บางพระ อำเภอศรีราชา
เนื้อที่ ๔๓,๗๗๕ ไร่
- (๓) ป่าสระดีเห็ดยม ตำบลสระดีเห็ดยม หอนงเหียง บ่อทอง อำเภอ
พันธ์นิคม เนื้อที่ ๑๗๑,๒๕๐ ไร่
- (๔) ป่าบึงหนองขาม ตำบลบึงหนองขาม อำเภอศรีราชา เนื้อที่
๓๒๕,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าที่กีดกันดำเนินการสงวนและคุ้มครองในจังหวัดชลบุรี ๙๗๐,๖๒๕ ไร่

จ. จังหวัดระยอง

- (๑) ป่าเนินประแด่ พังราด ตำบลปากน้ำประแด่ พังราด เนินหม้อ
ทางเกวียน อำเภอแกลง เนื้อที่ ๔๐๐ ไร่
- (๒) ป่าหนองสนม ตำบลเนินพระ อำเภอเมืองระยอง เนื้อที่ ๒,๕๐๐ ไร่
- (๓) ป่าบ้านเพ ตำบลเพ อำเภอเมืองระยอง เนื้อที่ ๖๒๕ ไร่
- (๔) ป่าปากน้ำประแด่ พังราด ตำบลปากน้ำประแด่ พังราด อำเภอ
แกลง เนื้อที่ ๖๔,๓๗๕ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าที่กีดกันดำเนินการสงวนและคุ้มครองในจังหวัดระยอง ๖๗,๘๐๐ ไร่

ฉ. จังหวัดตราด

- (๑) ป่าดงอีไต้ ตำบลเขาดมิง แด่นคัง วังตะเคียน อำเภอเขาดมิง
เนื้อที่ ๓๒,๕๐๐ ไร่
- (๒) ป่าเนินดอนอ่อน ป่าคลองใหญ่ คลองมะขาม ตำบลคลองใหญ่
อำเภอเมืองตราด เนื้อที่ ๓,๖๖๒ ไร่
- (๓) ป่าตาบาง ตำบลเขาดมิง อำเภอเขาดมิง เนื้อที่ ๖,๒๕๐ ไร่
- (๔) ป่าหินเพิงทึบ ทิวเขาบรรทัด ตำบลห้วยแร้ง เนินทราย อำเภอ
เมืองตราด เนื้อที่ ๗๑,๕๗๗ ไร่

(๕) ป่าปลายคลอง ตำบลวังกระแจะ หนองโสน อำเภอเมืองตราด
เนื้อที่ ๔๖,๘๗๕ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าที่กำลังดำเนินการสงวนและคุ้มครองในจังหวัดตราด ๓๓๘,๘๗๕ ไร่

ข. จังหวัดจันทบุรี

(๑) ป่าท่าม่วง ตำบลบ่อ อำเภอขลุง เนื้อที่ ๒,๓๔๓ ไร่

(๒) ป่าเลนปากน้ำพังวาศ ตำบลกระแจะ ช้างข้าม อำเภอท่าใหม่
เนื้อที่ ๕,๓๓๒ ไร่

(๓) ป่าหนองระหาร ตำบลบ่อ อำเภอขลุง เนื้อที่ ๔๖๕ ไร่

(๔) ป่าเลนคลองบางกระแจะ ตำบลกาดงิ้ว อำเภอท่าใหม่ เนื้อที่
๓,๓๗๕ ไร่

(๕) ป่าท่าศร ตำบลบ่อ อำเภอขลุง เนื้อที่ ๒,๓๔๔ ไร่

(๖) ป่าเลนปากน้ำเวฬุ ตำบลเกวียนหัก วนายาวต่าง บ่อบางชัน
อำเภอขลุง เนื้อที่ ๓๒๐,๓๗๕ ไร่

(๗) ป่าเลนคลองพร้าว ตำบลสระแก้ว ปากน้ำแหลมสิงห์ เนื้อที่
๓,๒๕๐ ไร่

(๘) ป่าชายเลนบางกระไชย อำเภอแหลมสิงห์ เนื้อที่ ๘,๑๘๗ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าที่กำลังดำเนินการสงวนและคุ้มครองในจังหวัดจันทบุรี ๑๔๔,๖๕๑ ไร่

เนื้อที่ป่าในเขตภาค ๒ ซึ่งทางราชการกำลังดำเนินการสงวนและคุ้มครองเพิ่มขึ้นดัง
กล่าวแล้วนั้น คณะกรรมการฯ เห็นสมควรให้ดำเนินการสงวนและคุ้มครองต่อไป

ทางราชการได้สงวนและคุ้มครองป่าไม้ไว้ก่อนแล้ว ๕ จังหวัด คือ จังหวัดฉะเชิง-
เทรา, จังหวัดนครนายก, จังหวัดปราจีนบุรี, จังหวัดชลบุรี และจังหวัดตราด มีราย-
ละเอียดเนื้อที่ป่าดังนี้

ก. จังหวัดฉะเชิงเทรา

ป่าหนองปรือไม้แก้ว ตำบลวังเย็น อำเภอบางคล้า เนื้อที่ ๑๐,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าสงวนและคุ้มครองแล้วในจังหวัดฉะเชิงเทรา ๑๐,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าสงวนและคุ้มครองแล้ว และกำลังดำเนินการสงวนและคุ้มครองใน
จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๒,๕๘๘,๑๒๕ ไร่

ข. จังหวัดนครนายก

บ้านตากสาวิกา ตำบลสาวิกา หินตง อำเภอนครนายก เนื้อที่ ๑๒๓,๘๗๕ ไร่
รวมเนื้อที่ป่าสงวนและคุ้มครองแล้ว ในจังหวัดนครนายก ๑๒๓,๘๗๕ ไร่
รวมเนื้อที่ป่าสงวนและคุ้มครองแล้ว และกำลังดำเนินการสงวนและคุ้มครองใน
จังหวัดนครนายก เป็นเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๑๔๖,๘๗๕ ไร่

ค. จังหวัดปราจีนบุรี

(๑) บ้านหนองไม้ด้อม ตำบลหัวหว้า อำเภอศรีมหาโพธิ์ ๑๑,๒๕๐ ไร่
(๒) บ้านท่ากระบาก ตำบลหนองน้ำใส อำเภออรัญญประเทศ เนื้อที่
๑๖๐,๐๐๐ ไร่
(๓) บ้านประตวงตะเคียน ตำบลย่านริ อำเภอภินทรบุรี เนื้อที่ ๘๘๗ ไร่
รวมเนื้อที่ป่าสงวนและคุ้มครองแล้วในจังหวัดปราจีนบุรี ๑๗๒,๒๓๗ ไร่
รวมเนื้อที่ป่าสงวนและคุ้มครองแล้ว และกำลังดำเนินการสงวนและคุ้มครองใน
จังหวัดปราจีนบุรี เป็นเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๕๔๖,๘๖๒ ไร่

ง. จังหวัดชลบุรี

บ้านบางตะมุง ตำบลห้วยใหญ่ เขาไม้แก้ว หนองปรือ อำเภอบางตะมุง
เนื้อที่ ๑๒๕,๐๐๐ ไร่
รวมเนื้อที่ป่าสงวนและคุ้มครองแล้ว ในจังหวัดชลบุรี ๑๒๕,๐๐๐ ไร่
รวมเนื้อที่ป่าสงวนและคุ้มครองแล้ว และกำลังดำเนินการสงวนและคุ้มครองใน
จังหวัดชลบุรี เป็นเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๘๘๕,๖๒๕ ไร่

จ. จังหวัดตราด

(๑) บ้านเดน ตำบลน้ำเชี่ยว หนองเสม็ด ห้วยน้ำขาว หนองโสน
อำเภอแหลมงอบ อำเภอเมืองตราด เนื้อที่ ๑๔,๓๗๕ ไร่
(๒) บ้านท่ากุ่ม ห้วยแร้ง ตำบลด่านชุมพล อำเภอสมิง เนื้อที่ ๕๔,๓๗๕ ไร่
(๓) บ้านชุมแสง ตำบลวังแจะ เขาสมิง ตำบลเขาสมิง อำเภอเมือง
ตราด เนื้อที่ ๒๓,๑๕๐ ไร่

(๔) บำบัดน้ำขาว อ่าวใหญ่ ตำบลห้วยน้ำขาว อ่าวใหญ่ อำเภอเมืองตราด เนื้อที่ ๓๐,๐๐๐ ไร่

(๕) บำบัดอ่าง ตำบลบางพระ แห่หมก้อ ท่าพริก อำเภอตราด เนื้อที่ ๑,๒๕๐ ไร่

(๖) บำบัดสระ ตำบลแห่หมก้อ อำเภอเมืองตราด เนื้อที่ ๓๒๓ ไร่

(๗) บำบัดมะขาม ตำบลมะขาม เนื้อที่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่

(๘) บำบัดคลองบางพระ เกาะเจ้า เกาะดอย ตำบลวังกระแจะ หนองเสม็ด กันทรัง อำเภอมือตราด เนื้อที่ ๕,๐๐๐ ไร่

(๙) บำบัดธรรมชาติ ตำบลแห่หมก้อ หนองโสน อำเภอเมืองตราด เนื้อที่ ๘,๓๗๕ ไร่

(๑๐) บำบัดกระดาน ตำบลบางปัด อำเภอแห่หมก้อ เนื้อที่ ๘๐๐ ไร่

(๑๑) บำบัดโสน ตำบลท่าโสน แดนคัง บางปัด อำเภอเขาสมิง แห่หมก้อ เนื้อที่ ๔๐,๖๒๕ ไร่

(๑๒) บำบัดบ้านธรรมชาติ ตำบลแห่หมก้อ อำเภอแห่หมก้อ เนื้อที่ ๓๗๕ ไร่

(๑๓) บำบัดเสม็ด ตำบลวังกระแจะ เขาสมิง อำเภอเมืองตราด อำเภอเขาสมิง เนื้อที่ ๑๘,๗๕๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าสงวนและคุ้มครองแล้ว ในจังหวัดตราด เป็นเนื้อที่ ๒๗๖,๓๘๖ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าสงวนและคุ้มครองแล้ว และกำลังดำเนินการสงวนและคุ้มครองในจังหวัดตราด เป็นเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๕๑๕,๒๗๐ ไร่

ในเขตภาค ๒ มีเนื้อที่ป่าไม้ทั้งหมด ๑๑,๘๘๘,๗๕๐ ไร่ ทางราชการได้สงวนและคุ้มครองอยู่เดิมเป็นเนื้อที่ ๗๐๕,๕๐๘ ไร่ และกำลังดำเนินการสงวนและคุ้มครองเพิ่มขนอกเป็นเนื้อที่ ๔,๒๘๘,๘๐๐ ไร่ รวมเนื้อที่ป่าไม้ซึ่งได้ดำเนินการสงวนและคุ้มครองแล้ว และอยู่ในระหว่างดำเนินการเป็นเนื้อที่ ๕,๐๐๕,๔๐๘ ไร่ ยังเหลือเนื้อที่ป่าที่ยังไม่ได้สงวนและคุ้มครองอยู่อีก ๖,๘๘๓,๓๔๒ ไร่ จึงเห็นสมควรให้ได้สงวนและคุ้มครองต่อไป

๓. ในเขตภาค ๒ มีเนื้อที่นาเดิมทั้งหมด ๓,๗๓๓,๓๒๗ ไร่ (สถิติ พ.ศ. ๒๔๘๖) เนื้อที่นาที่ได้รับการช่วยเหลือจากการชลประทาน ทางชลประทานหลวงและชลประทานราษฎร์ ๓

จังหวัด คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา, จังหวัดนครนายก และจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีพื้นที่ได้รับการช่วยเหลือจากการชลประทานเป็นรายจังหวัดดังนี้ คือ

(๑) จังหวัดฉะเชิงเทรา เนื้อที่ที่ได้รับการช่วยเหลือจากการชลประทาน คือ ชลประทานหลวง เนื้อที่ ๔๘๕,๑๓๐ ไร่ ชลประทานราษฎร์ เนื้อที่ ๒๓๔,๗๘๒ ไร่ รวมเนื้อที่ที่ได้รับการช่วยเหลือจากการชลประทานทั้งสองชนิด ๗๑๙,๙๑๒ ไร่

(๒) จังหวัดนครนายก เนื้อที่ที่ได้รับการช่วยเหลือจากการชลประทาน ๕๘๔,๐๐๐ ไร่ (ไม่มีการชลประทานราษฎร์)

(๓) จังหวัดสมุทรปราการ เนื้อที่ที่ได้รับการช่วยเหลือจากการชลประทานหลวง ๔๒๒,๒๔๘ ไร่

คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก และจังหวัดสมุทรปราการ การทำนาได้ผลแน่นอนเพราะมีการชลประทานหลวงคอยช่วยเหลือเป็นตาเป็นต้นอยู่แล้ว ไม่ต้องอาศัยแต่น้ำฝนอย่างเดียว จึงเห็นสมควรให้ส่งเสริมในเรื่องการทำนาให้ได้ผลต่อไปให้เพิ่มมากยิ่งขึ้นกว่าที่เคยเป็นมาแต่กาลก่อน โดยเร่งส่งเสริมให้ชาวนานิยมปลูกข้าวพันธุ์ดี และนิยมการไถบ่มข้าวในนาให้แพร่หลายกว้างขวางยิ่งขึ้นโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ และส่งเสริมให้หันไปในทางปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักเศรษฐกิจการเกษตร คือ จะต้องทำการในเนื้อที่นาทุก ๆ ไร่ เพื่อให้ทุนในการผลิตต่ำลง มิเช่นนั้นแล้วจะเป็นการทำไม่พอใช้การขายแรงงานชนิดขาดทุน ในท้องที่บางแห่ง เช่น ทั้งสองฟากถนนทั้งแต่จังหวัดปราจีนบุรีเป็นต้นไปจนถึงอำเภออรัญญประเทศเป็นที่ดินที่มีได้ทำประโยชน์อะไรเลย แต่เมื่อสอบถามดูปรากฏว่าที่ดินดังกล่าวเดิมเจ้าของท้องนั้น แต่เจ้าของที่ดินเหล่านั้นมิได้จับจองเพื่อทำประโยชน์อะไร เป็นแต่เพียงจับจองกันทำคนอื่นเท่านั้น จึงควรจัดการเก็บภาษีบำรุงท้องที่ที่ไม่ได้ทำประโยชน์เหล่านั้นให้แพงเป็นพิเศษ ที่ดินเหล่านั้นจะได้ทำประโยชน์ต่อไป โดยจะใช้เลี้ยงสัตว์ หรือปลูกพืชก็ได้ และถ้าได้ก่นาซึ่งมีอยู่ตลอดปีให้มีระดับสูงพอจะทอดเข้าไปยังที่ที่ต้องการ ก็จะได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้น

๔. จังหวัดจันทบุรี จังหวัดชลบุรี จังหวัดตราด และจังหวัดระยองนั้น การชลประทานยังดำเนินการไปไม่ถึง คณะกรรมการฯ จึงเห็นสมควรส่งเสริมให้ประชาชนปลูกพืชดอน เช่น มันล้มปะหลัง ถั่วลิสง อ้อย มันเทศ ด้ปรัส บานรามี เพราะพืชดอนต้องการน้ำจำนวนน้อยกว่าการปลูกข้าว ในจังหวัดชลบุรีควรแนะนำให้ราษฎรขยายการ

ทำไร่ไถนาและอุตสาหกรรมน้ำตาลเพิ่มขึ้น การทำไร่แถบตะวันออกเฉียงใต้ ตั้งแต่สมุทร
ระยอง จันทบุรี และ ตราคม โอกาสมาก นอกจากคณะกรรมการฯ เห็นสมควรส่งเสริม
ให้มีการเลี้ยงสัตว์ให้แพร่หลายยิ่งขึ้นด้วย

จังหวัดจันทบุรี - ราษฎรนิยมทำสวนผลไม้อยู่แล้ว คณะกรรมการฯ จึงเห็นสมควร
ส่งเสริมเรื่องการทำสวนผลไม้ และสวนพริกไทยให้แพร่หลายยิ่งขึ้น โดยแนะนำให้แต่ละคน
หรือแต่ละครอบครัวขยายเนื้อที่เพาะปลูกเป็นจำนวนมาก ๆ เท่าที่สามารถทำได้ และแนะนำ
ให้รู้จักคัดเลือกพันธุ์และบำรุงที่ดินให้ดีขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ทุนในการผลิตต่อหนึ่งหน่วยถูกลง
และได้กำไรมากขึ้น

๕. ในภาค ๒ มีเนื้อที่เฉพาะหนองและบึง ซึ่งอาจจะใช้เป็นประโยชน์ส่งเสริมให้
มีการเลี้ยงปลา หรือสัตว์น้ำอื่น ๆ ได้ เป็นเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๖,๐๗๔ ไร่ แยกเป็นราย
จังหวัดดังนี้

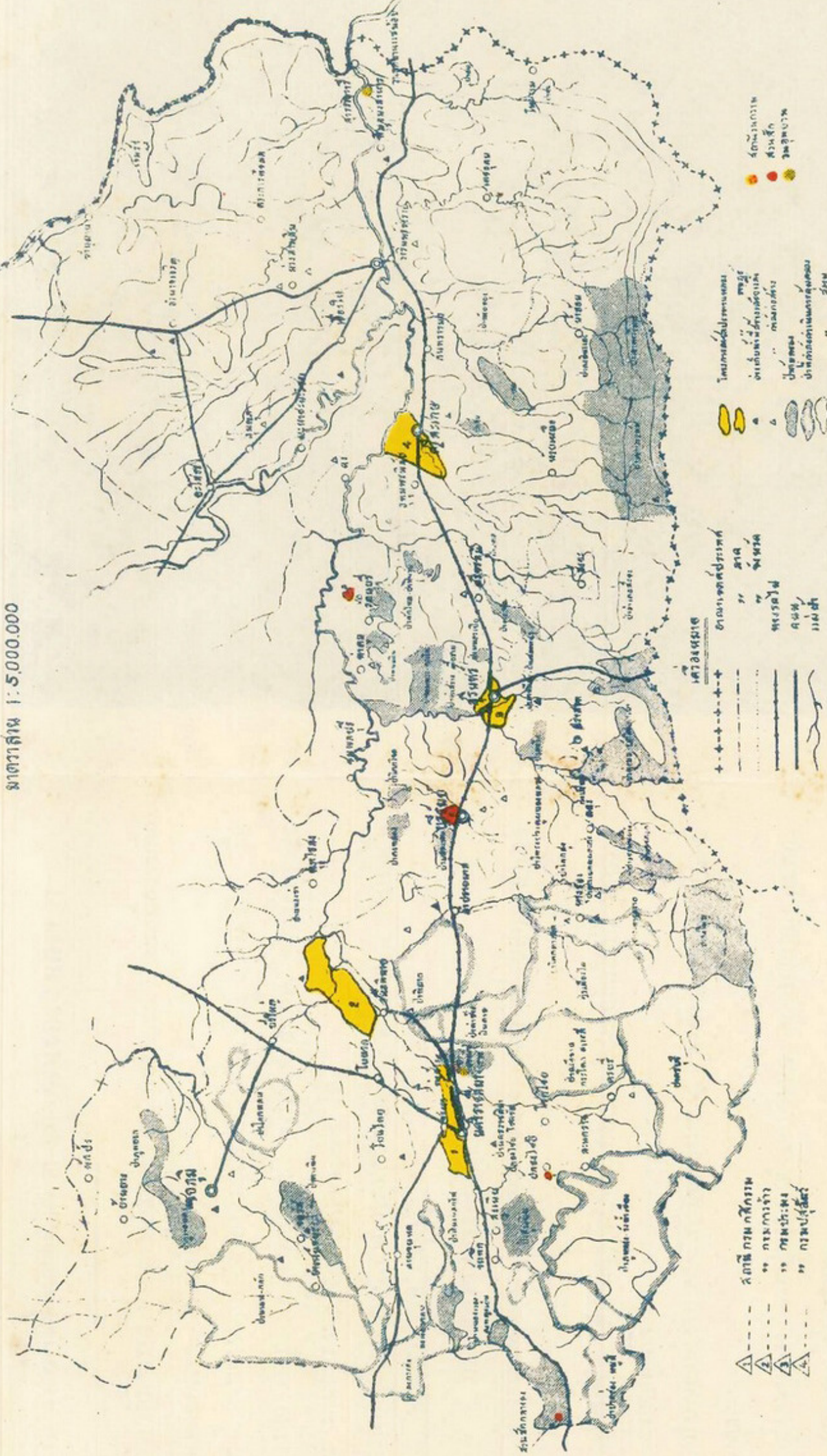
(๑) จังหวัดฉะเชิงเทรา	เนื้อที่ ๘ ไร่
(๒) จังหวัดนครนายก	เนื้อที่ ๔๖๒ ไร่
(๓) จังหวัดปราจีนบุรี	เนื้อที่ ๓,๖๐๓ ไร่
(๔) จังหวัดระยอง	เนื้อที่ ๑,๓๔๓ ไร่
(๕) จังหวัดจันทบุรี	เนื้อที่ ๖๕๘ ไร่

สำหรับในทบทเป็นหนองบึงนี้ ได้มีพระราชบัญญัติคุ้มครองอยู่แล้ว แต่ก็จำเป็นต้อง
ต้องมีการทนบำรุงและรักษาพันธุ์สัตว์น้ำ คณะกรรมการฯ เห็นควรให้มอบเรื่องให้กรม
ประมงรับไปดำเนินการทนบำรุงรักษาและเพาะเลี้ยงพันธุ์สัตว์น้ำต่อไป

๖. ในเรื่องการส่งเสริมอุตสาหกรรมนั้น คณะกรรมการฯ เห็นว่าควรจะได้มีการ
สำรวจปริมาณวัตถุดิบ แล้วส่งเสริมการอุตสาหกรรมบางอย่างในภาคนี้ จังหวัดใด
สมควรจะจัดตั้งหรือขยายการอุตสาหกรรมประเภทใด เป็นจำนวนเท่าใด จึงจะสมดุลกับ
วัตถุดิบที่ผลิตได้ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมทำแป้งมันสำปะหลัง, ฝ้าย, แป้งเปียก, น้ำตาล,
เพราะบางจังหวัดในภาคนี้ มีวัตถุดิบพอที่จะบ่อนโรงงานได้มากมาย นอกจากนั้น ก็น่าจะ
ได้ตั้งโรงงานทำผลไม้กระป๋องขึ้นด้วย

แผนที่ประเทศไทย ในระดับภาค ๓

มาตราส่วน 1:5,000,000

การพิจารณำรุงที่ดินในเขตภาค ๓ ของคณะกรรมการ ฯ

คณะกรรมการ ฯ ได้พิจารณำรุงที่ดินในเขตภาค ๓ เสร็จแล้ว และมีความคิดเห็นในการปรับปรุงที่ดินในเขตภาค ๓ ดังต่อไปนี้

๑. ในเขตภาค ๓ ตามการปกครองของกระทรวงมหาดไทยมีอยู่ ๖ จังหวัด คือ จังหวัดนครราชสีมา, จังหวัดชัยภูมิ, จังหวัดบุรีรัมย์, จังหวัดศรีสะเกษ, จังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๕๐,๖๒๓,๘๗๕ ไร่

๒. ทางราชการกำลังดำเนินการสงวนและคุ้มครองป่าไม้ในเขตภาค ๓ รวมทั้งสิ้น ๘,๓๒๐,๕๔๔ ไร่ ซึ่งแยกเป็นรายจังหวัดดังต่อไปนี้ -

ก. จังหวัดนครราชสีมา

(๑) ป่าหนองเต็งจึกราช ตำบลทองหลาง, ท่าช้าง, ด้ดุก อำเภอโนนสูง

(๒) ป่าดงเนิน ตำบลดงเนิน, มะเกลือเก่า, มะเกลือใหม่, นากวาง อำเภอดงเนิน

(๓) ป่าหนองเต็งจึกราช ตำบลทองหลาง, ท่าช้าง, ด้ดุก อำเภอดงเนิน

(๔) ป่าหนองแวง ดงพญาเย็น ตำบลบ้านหัน, ตาดบัวขาว, จันทัก, กวางดง อำเภอศีขร

(๕) ป่าโคกหลวง ตำบลวังโพธิ์, แก้วสนามนาง, เมืองคง, บัวใหญ่ อำเภอบัวใหญ่

(๖) ป่าพิมาย ตำบลในเมือง, โปสถ์, ประดู่, ชูย, ลำห้วย, ้ง, หนองหลวง อำเภอพิมาย

(๗) ป่าหนองเต็งจึกราช ตำบลท่าช้าง, หนองยาง, ด้ดุก, จักราช อำเภอจักราช

(๘) ป่าหนองแวง ดงพญาเย็น ตำบลบ้านหัน, ตาดบัวขาว, จันทัก, ปากช่อง, กวางดง อำเภอศีขร

(๙) ป่าดงเนิน ตำบลดงเนิน, กวางนา, มะเกลือเก่า, มะเกลือใหม่ อำเภอดงเนิน

รวมเป็นเนื้อที่ป่าสงวนและคุ้มครองในจังหวัดนครราชสีมา ๓,๘๗๘,๑๖๘ ไร่

ข. จังหวัดชัยภูมิ

- (๑) ป่าภูแลนคา ตำบลตลาดแตง, นาเลียง, ยางหวาย, คอนสวรรค์
อำเภอชัยภูมิ
- (๒) ป่าตาดเนิน ตำบลตาดเนิน, บ้านกอก, ตะหาร, กุดน้ำใส, บ้านขาม
อำเภอจัตุรัส
- (๓) ป่าภูกระเทียม ตำบลโอโธ, หนองคอนไทย, ตำบลดวน, บ้านเพ็ชร
อำเภอภูเขียว
- (๔) ป่านายางกุด ตำบลนายางกุด, บ้านชน, บ้านเพ็ชร, หนอง
บัวบาน อำเภอจัตุรัส
- (๕) ป่าโคกใหญ่ ตำบลบ้านเป้า, โนนกอก อำเภอเกษตรสมบูรณ์
- (๖) ป่าภูหยวก ตำบลผักบั้ง อำเภอภูเขียว
- (๗) ป่าหนองคัน ตำบลทรางโจร, แก้งคร้อ อำเภอภูเขียว

รวมเนื้อที่ป่าสงวนและคุ้มครองในจังหวัดชัยภูมิ ๓,๖๘๓,๑๒๕ ไร่

ค. จังหวัดบุรีรัมย์

- (๑) ป่าปรีชม ตำบลตะเอย, บ้านกรวด อำเภอประโคนชัย
- (๒) ป่าเขาคอก ตำบลจรเข้มาก, บึงกุ อำเภอประโคนชัย
- (๓) ป่าโคกโจด ตำบลสตึก, ร่อนทอง อำเภอสตึก
- (๔) ป่าดงพลวง ตำบลดงพลวง, ปะเคียบ อำเภอสตึก
- (๕) ป่าดงใหญ่ ตำบลปะคำ, ระหารทราย อำเภอนางรอง
- (๖) ป่าแดงพัน ตำบลในเมือง, พระคร, ตลาดโพธิ์ ทะเมนชัย
อำเภอเมือง
- (๗) ป่าหนองข่า ตำบลทองหลาง, หนองแวง, บ้านเป้า, อำเภอพุทไธสง
- (๘) ป่าเมืองไผ่ ตำบลเข้ยปราสาท, ชุมแสง, ปะคำ อำเภอนางรอง
- (๙) ป่าระหารทราย ตำบลสระเคา, ปะคำ, ระหารทราย, ตาเป็ก
อำเภอนางรอง
- (๑๐) ป่าโคกศาลวด ตำบลขำนิ, นางรอง อำเภอนางรอง

- (๑๑) บ้าโคกสูง ตำบลหนองปล่อง อำเภอหางวอง
- (๑๒) บ้าโนนประคู้ หนองพดาง ตำบลปล่อง อำเภอหางวอง
- (๑๓) บ้าพนมรุ้ง ตำบลตาเป็ก อำเภอหางวอง
- (๑๔) บ้าตะแบกหนองปล่อง ตำบลนาเป็ก, หางวอง, หนองปล่อง
อำเภอหางวอง

รวมเป็นเนื้อที่ป่าสงวนและคุ้มครองในจังหวัดบุรีรัมย์ ๑,๖๖๘,๒๕๐ ไร่

ง. จังหวัดอุบลราชธานี

- (๑) บ้าดงบางอี, ดงปอ, ตำบลทุ่งคด้า, กุดเซียงหนี, ห้างแซง,
ดัมฝื่อ อำเภออำนาจเจริญ
- (๒) บ้าต้นตำบลคอแดง ตำบลคอแดง อำเภอเดชอุดม
- (๓) บ้าต้นตำบลห้วยข่า ตำบลห้วยข่า อำเภอเดชอุดม

รวมเนื้อที่ป่าสงวนและคุ้มครองในจังหวัดอุบลราชธานี ๒๔๕,๖๒๕ ไร่

จ. จังหวัดศรีสะเกษ

- (๑) บ้าต้นตำบลคำแย, ระเบาะ, อำเภอกันทรารมย์
- (๒) บ้าเขาบรรทัด ตำบลโพน, ปรีอใหญ่, กันทรอม อำเภออุษัณห์
- (๓) บ้าต้น ตำบลบุ่ง, ดอนใหญ่, พาย อำเภอเมืองศรีสะเกษ
- (๔) บ้าเขาพระวิหาร ตำบลตะเอย, รุง, บึงมะตุ อำเภอรัตนวาณิช
- (๕) บ้าดงดินแดง ตำบลระแส, สระยา, ไพร, พราน, ตะเอย, รุง,
ข่า อำเภอกันทรวาณิช
- (๖) บ้าห้วยขยุง ตำบลบก, โพนคร้อย อำเภอกันทรารมย์

รวมเนื้อที่ป่าสงวนและคุ้มครองในจังหวัดศรีสะเกษ ๑,๒๒๒,๕๐๐ ไร่

ฉ. จังหวัดสุรินทร์

- (๑) บ้าทุ่งมน, บักใต้, ตาเบา ตำบลทุ่งมน, บักใต้, ตาเบา
อำเภอปราสาท
- (๒) บ้าผักไหม ตำบลโนนทองหวาง อำเภอรัตนบุรี
- (๓) บ้าหินดัม ตำบลรัตนบุรี, เป็ดไผ่ชาด อำเภอรัตนบุรี
- (๔) บ้าเทนมัย, เฌนียง อำเภอเมืองสุรินทร์

- (๕) บำบัดน้ำท่วม ตำบลแคด อำเภอศรีธรรมภูมิ
 - (๖) บำบัดน้ำท่วม ตำบลท่าคูม, จอมพระ อำเภอท่าคูม
 - (๗) บำบัดน้ำท่วม ตำบลวัง อำเภอวัง
 - (๘) บำบัดน้ำท่วม เฉียง ตำบลคอเฉียง อำเภอเมืองสุรินทร์
 - (๙) บำบัดน้ำท่วม ตำบลกระโพ, จอมพระ อำเภอท่าคูม
 - (๑๐) บำบัดน้ำท่วม ตำบลท่าคูม, นาคี, เพ็ชร อำเภอเมืองสุรินทร์
 - (๑๑) บำบัดน้ำท่วม, กระโพ ตำบลจอมพระ, กระโพ อำเภอท่าคูม
 - (๑๒) บำบัดน้ำท่วม ตำบลเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์
 - (๑๓) บำบัดน้ำท่วม ตำบลโรง อำเภอเมืองสุรินทร์
 - (๑๔) บำบัดน้ำท่วม ตำบลยาง, จารุพัต, ระแง อำเภอศรีธรรมภูมิ
- รวมเงินอุดหนุนและค่าธรรมเนียมในจังหวัดสุรินทร์ ๑,๔๒๓,๘๗๕ ไร่

ในภาค ๓ น มีเงินอุดหนุนทั้งหมด ๓๑,๔๘๗,๕๐๐ ไร่ ทางราชการได้ตั้งเงินและค่าธรรมเนียมอุดหนุน ๘,๑๒๐,๕๔๔ ไร่ ยังเหลือเงินอุดหนุนไม่ได้ตั้งเงินและค่าธรรมเนียมอุดหนุน ๒๓,๓๖๖,๙๕๖ ไร่ จึงเห็นสมควรให้ตั้งเงินและค่าธรรมเนียมต่อไป

๓. ในเขตภาค ๓ น มีเงินอุดหนุนทั้งหมด ๘,๘๔๓,๑๖๒ ไร่ (สถิติ พ.ศ. ๒๔๙๖) ซึ่งทางราชการได้ทำการช่วยเหลือในเรื่องการชลประทาน เพื่อให้ในเขตดังกล่าวได้รับน้ำเป็นเนื้อที่รวมทั้งหมด ๖๓๖,๗๔๐ ไร่ แยกเป็นโครงการต่างๆ ดังต่อไปนี้

ก. นาในเขตโครงการชลประทานหลวง ได้รับน้ำจากโครงการต่างๆ คือ

- (๑) โครงการลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา เนื้อที่ ๑๐๐,๐๐๐ ไร่
- (๒) โครงการทุ่งสัมฤทธิ์ จังหวัดนครราชสีมา เนื้อที่ ๑๕๓,๐๐๐ ไร่
- (๓) โครงการห้วยเสนง จังหวัดสุรินทร์ เนื้อที่ ๔๖,๒๐๐ ไร่
- (๔) โครงการห้วยลำราง จังหวัดศรีสะเกษ เนื้อที่ ๖๐,๐๐๐ ไร่

รวมเงินอุดหนุนในเขตโครงการชลประทานหลวง ๓๕๘,๒๐๐ ไร่

ข. นาในเขตโครงการชลประทานราษฎร์ ได้รับน้ำจากโครงการต่างๆ คือ

- (๑) โครงการฝายลำตะคอง อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ๑,๕๐๐ ไร่
- (๒) โครงการประจักษ์ศิลปาคมทุ่งกระโศก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ๑๒,๕๐๐ ไร่

(๔) โครงการประทุรบานน้ำไม้ห้วยฮาร อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ๒,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ในเขตโครงการชลประทานราษฎร ๑๖,๐๐๐ ไร่

ค. นาในเขตโครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำที่ก่อสร้างเสร็จแล้ว

- (๑) โครงการห้วยยาง อำเภอบักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ๑๘,๕๐๐ ไร่
- (๒) โครงการบึงถนนหัก อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ๑,๕๐๐ ไร่
- (๓) โครงการหนองกก อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ๕,๗๐๐ ไร่
- (๔) โครงการบึงกะโดน อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา ๑๗,๓๐๐ ไร่
- (๕) โครงการห้วยใหญ่ อำเภอดำปាយมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ ๒,๕๐๐ ไร่
- (๖) โครงการหนองทะลอก อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ๕,๘๐๐ ไร่
- (๗) โครงการหนองตาหมุ อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ๗๐๐ ไร่
- (๘) โครงการอำปืด อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ๑๕,๒๐๐ ไร่
- (๙) โครงการสุวรรณภา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ ๓,๐๐๐ ไร่
- (๑๐) โครงการห้วยน้ำคำ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ ๒,๐๐๐ ไร่
- (๑๑) โครงการห้วยชัน อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ ๓,๑๕๐ ไร่
- (๑๒) โครงการสระตาง อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ ๑,๕๐๐ ไร่
- (๑๓) โครงการห้วยวังแดง อำเภอพิบูลย์มังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ๑๘,๐๐๐ ไร่
- (๑๔) โครงการหนองเหล่าหิน อำเภอเขื่อนใน จังหวัดอุบลราชธานี ๓,๕๐๐ ไร่
- (๑๕) โครงการร่องน้ำชัย อำเภออำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี ๑,๑๐๐ ไร่
- (๑๖) โครงการห้วยโพธิ์ อำเภออำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี ๑๓,๐๐๐ ไร่
- (๑๗) โครงการบ้าน อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๘,๕๐๐ ไร่
- (๑๘) โครงการหนองปลาเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ ๗๐๐ ไร่
- (๑๙) โครงการห้วยด้นบ้อย อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ๑๘,๒๐๐ ไร่
- (๒๐) โครงการห้วยทองหลาง อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ๑,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ในเขตโครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำที่ก่อสร้างเสร็จแล้ว ๑๒๑,๖๕๐ ไร่

ง. นาในเขตโครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำที่กำลังดำเนินการสร้าง
(เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๖) โครงการเหล่านี้ ถ้าสร้างเสร็จแล้วจะสามารถส่งน้ำไปยังไร่นา
แต่ละแห่งได้เป็นเนืองนิตย์

(๑) โครงการมาบหนองแห่น อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	๖,๘๕๐ ไร่
(๒) โครงการลำตะแก อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา	๑๓,๐๐๐ ไร่
(๓) โครงการห้วยสระกาด อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา	๑๐,๐๐๐ ไร่
(๔) โครงการห้วยยาง อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา	๕,๐๐๐ ไร่
(๕) โครงการห้วยน้อย อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์	๒,๖๔๐ ไร่
(๖) โครงการทุ่งแหลม อำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์	๒๕๐ ไร่
(๗) โครงการห้วยจรเข้มาก อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์	๒๘,๐๐๐ ไร่
(๘) โครงการห้วยตลาด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์	๒๓,๐๐๐ ไร่
(๙) โครงการโคกเมือง อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์	๓,๒๐๐ ไร่
(๑๐) โครงการร่องตุงปุง อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์	๒,๓๓๐ ไร่
(๑๑) โครงการห้วยระหาร อำเภอท่าตูม จังหวัดสุรินทร์	๓,๖๗๐ ไร่
(๑๒) โครงการร่องตุมพุก อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์	๑,๒๗๐ ไร่
(๑๓) โครงการห้วยลำพอก อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์	๑๒,๗๐๐ ไร่
(๑๔) โครงการหนองกา อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์	๘,๐๐๐ ไร่
(๑๕) โครงการห้วยน้ำเค็ม อำเภอรำไพบุรี จังหวัดศรีสะเกษ	๒,๘๘๐ ไร่
(๑๖) โครงการห้วยเสียว อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ	๓,๐๐๐ ไร่
(๑๗) โครงการหนองยางตักกะโพธิ์ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี	๕,๔๐๐ ไร่
(๑๘) โครงการหนองเพ็ง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี	๕,๗๐๐ ไร่
(๑๙) โครงการหนองแวง อำเภอตุ้มพุก จังหวัดอุบลราชธานี	๑,๐๐๐ ไร่
(๒๐) โครงการห้วยหินด้อม อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ	๓,๐๐๐ ไร่

รวม เนื้อ ที่นา ใน เขต โครงการ ชล ประทาน อ่าง เก็บนํ้า ที่ กำลัง ดำ เนิน การ สร้าง
๑๓๘,๘๘๐ ไร่

การชลประทานเป็นเรื่องสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งสำหรับภาคนี้ จึงควรเร่งให้ดำเนินการสร้าง
โครงการโดยเร็วที่สุด

๔. ในเขตภาค ๓ นี้ มีเนื้อที่เฉพาะหนองและบึง ซึ่งอาจจะใช้เป็นพื้นที่สำหรับตั้ง
 เสร็จให้มีการเลี้ยงปลาได้ เป็นเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๕๑,๓๒๘ ไร่ ซึ่งแยกเป็นรายจังหวัดดังนี้

๑. จังหวัดนครราชสีมา	เนื้อที่	๒๐,๑๕๐ ไร่
๒. จังหวัดชัยภูมิ	เนื้อที่	๑๔,๖๔๒ ไร่
๓. จังหวัดบุรีรัมย์	เนื้อที่	๒,๓๓๒ ไร่
๔. จังหวัดอุบลราชธานี	เนื้อที่	๑๔,๒๐๔ ไร่

คณะกรรมการฯ เห็นควรตั้งเสริมให้มีการเลี้ยงปลาให้แพร่หลายยิ่งขึ้นในภาคนี้

๕. คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า เนื่องจากในภาค ๓ นี้ เป็นภาคที่มีดินไม่ดี
 ทรายขรุขระซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการกสิกรรม แม้ทางกรมชลประทานจะได้วาง
 โครงการชลประทานต่าง ๆ ช่วยเหลือ เพื่อให้มีน้ำเพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน
 แล้วก็ตาม แต่เนื่องด้วยภูมิประเทศในภาคนี้เป็นที่ราบสูง มีแหล่งกำเนิดน้ำน้อยและเป็นดิน
 ทราย จึงเก็บน้ำไม่ค่อยอยู่ ไม่เหมือนในภาคกลางส่วนมากซึ่งมีดินเป็นดินเหนียว ฉะนั้น
 ชาวที่ปลูกในภาคนี้จึงหวังผลแน่นอนไม่ค่อยได้ เพราะขาดน้ำหล่อเลี้ยงต้นข้าว หรืออาจ
 ได้รับน้ำไม่ทั่วถึงหรือที่ชาวต้องการ ฉะนั้น เพื่อให้การทำการในภาคนี้ได้ผล จึงสมควร
 มุ่งจัดทำในเรื่องการชลประทาน ตั้งเสริมการบำรุงที่ดินด้วยการได้บุน้ำ และบำรุงพันธุ์
 ข้าวที่เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น แนะนำให้ราษฎรทดลองปลูกข้าวไร่ในเมืองซึ่งเป็น
 พันธุ์ข้าวที่ทนทานความแห้งแล้งและสามารถปลูกได้ผลในที่ดิน และควรพิจารณาแนะนำ
 ตั้งเสริมให้ทำนาแต่ในทำนาที่ต่ำ ส่วนที่ดินดอนไม่เหมาะที่จะทำนาควรดัดแปลงน้ำ
 ลงสู่ที่ต่ำจะทำให้ข้าวได้น้ำพอแก่ความต้องการก็จะได้ผลดีขึ้น ส่วนที่ดินเมื่อได้ดัด
 แปลงแล้วน้ำจะไม่ขัง อาจใช้ปลูกพืชอื่น ๆ เช่นถั่วลิสง หรือถั่วเขียวได้ ดังที่สถานี
 กสิกรรมจังหวัดร้อยเอ็ดได้ทดลองทำ และได้ผลดี จึงควรตั้งเสริมให้แพร่หลายต่อไป นอก
 จากนี้ควรทดลองปลูกพืชไร่อื่น ๆ และหญ้า เพื่อใช้บริโภคและใช้เลี้ยงสัตว์ พืชที่จะใช้ในการ
 อุดมการณ์ได้ คือ พืชเลี้ยงไหม จำพวกปอ และป่าน สำหรับโรงงานทอกระสอบ จึง
 เห็นควรตั้งเสริมให้แพร่หลายต่อไปด้วย ในเขตภาค ๓ นี้ ราษฎรได้ทำการเลี้ยงสัตว์กัน
 แพร่หลายอยู่แล้ว เห็นสมควรปรับปรุง และแนะนำให้เลี้ยงพันธุ์ที่ดีและขยายการเลี้ยง
 สัตว์ให้มากยิ่งขึ้น แต่จะตั้งเสริมให้มีปริมาณเพิ่มขึ้นเพียงใดนั้น ควรพิจารณาถึงภาวะ
 ตลาดด้วย

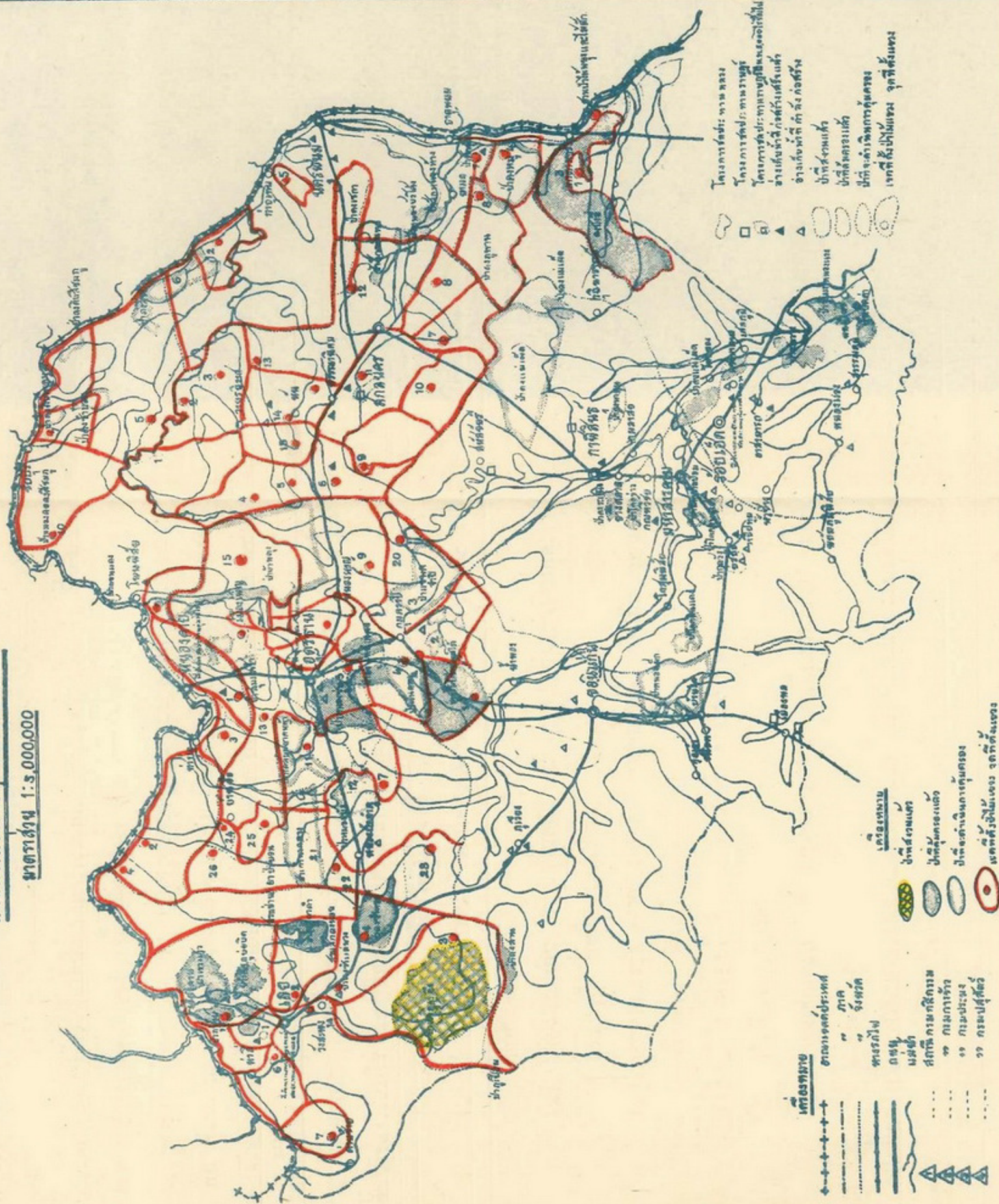
อนึ่งคณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า ในภาคนี้จะได้ปลูกต้นไม้ใหญ่ ๆ เช่น ต้น
จามจุรีให้มาก เพื่อกันความแห้งแล้งอย่างหนึ่ง และใช้เบนท์ลีย์กรงอกอย่างหนึ่งก็
จะเกิดประโยชน์ดีกว่าที่จะปล่อยให้เติบโตไปตามธรรมชาติดังเช่นที่เบนท์ลีย์ และควรจะหา
ทางป้องกันมิให้ราษฎรลงมือทำไร่ย่ำที่ เพราะเป็นการทำลายต้นไม้อันเป็นทรัพยากร
ธรรมชาติและทำให้เกิดความแห้งแล้งยิ่งขึ้น การที่จะให้ราษฎรทำไร่อยู่กับที่ จะต้อง
พิจารณาช่วยเหลือให้ใช้สัตว์พาหนะ เครื่องทุ่นแรง และปราบที่ดินให้ปราศจากต้นไม้
ทั้งจะต้องอบรมแข็งแรงและแนะนำให้ราษฎรรู้จักวิธีบำรุงดินให้เกิดประโยชน์เพิ่มขึ้นด้วย

นอกจากการแก้ไขดังกล่าวแล้ว ถ้าได้ทำการสำรวจพื้นที่เพื่อเจาะบ่อน้ำบาดาลหรือ
ขุดบ่อน้ำธรรมชาติ แล้วใช้เครื่องสูบน้ำขึ้นมาใช้บริโภค และอาจจะใช้ทำการเกษตรได้
ด้วย จะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนในเรื่องน้ำได้ คณะกรรมการฯ ได้สังเกตเห็นการ
ปลูกฝักอย่างเป็นด้าเป็นต้นที่นครราชสีมา จังหวัดอุบลราชธานี ชาวญวนได้ใช้น้ำจากบ่อ
ขึ้นมาใช้รดฝักได้ตลอดปี ฉะนั้น ถ้าหากจะพิจารณาขุดบ่อน้ำให้มีจำนวนเพียงพอแล้ว ก็
จะทำให้ราษฎรทั่วไปสามารถใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น ถ้าจะได้พิจารณาทดลอง
ทำฝนวิทยาศาสตร์ดังเช่นประเทศสหรัฐอเมริกาบ้าง ถ้าได้ผลก็จะได้อีกทางหนึ่งที่จะแก้ไข
เรื่องความแห้งแล้งและกันดารน้ำในภาคตะวันออกเฉียงเหนือไปได้

๖. คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าในภาคนี้ควรทำการส่งเสริมการเลี้ยงไหมและ
ครั่งให้มีปริมาณมากและมีคุณภาพดีกว่าที่เป็นมาแล้ว เพราะการเลี้ยงไหมควรจะเป็น
เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือนได้อย่างหนึ่ง ซึ่งจะช่วย ให้ราษฎรใช้เวลาด่างให้เกิดประโยชน์
และมีรายได้เพิ่มขึ้นด้วย

๗. ในภาคนี้ควรส่งเสริมให้ราษฎรปลูกต้นไม้ในครัวเรือนให้มากขึ้น เพราะ
ผลไม้ในภาคนี้มีจำนวนน้อย ต้นผลไม้ที่เห็นควรแนะนำและส่งเสริมให้ราษฎรปลูก คือ
มะม่วง, ฝรั่ง, ขนุน, ทุเรียน, ลำไย, กระท้อน, น้อยหน่า ผลไม้เหล่านี้ควรแนะนำให้ปลูก
ปลูกพันธุ์ที่ดีและเหมาะที่จะขึ้นได้ในภูมิประเทศของภาคนี้ และควรแนะนำแข็งแรงวิธีการบำรุง
เพื่อขยายพันธุ์ให้แพร่หลายยิ่งขึ้นต่อไป

มาตรา ๑๖ : ๕,๐๐๐,๐๐๐

การพิจารณำรุงที่ดินในเขตภาค ๔ ของคณะกรรมการ ฯ

คณะกรรมการบำรุงที่ดินได้พิจารณำรุงที่ดินในเขตภาค ๔ แล้วเสร็จแล้ว มีความคิดเห็นในเรื่องการปรับปรุงที่ดินในเขตภาคนี้ ดังต่อไปนี้

๑. ในเขตภาค ๔ นี้ ตามการปกครองของกระทรวงมหาดไทยได้จัดแบ่งเป็น ๘ จังหวัด คือ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย จังหวัดเลย จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม จังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคาม จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดกาฬสินธุ์ รวมเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๕๓,๑๒๘,๔๘๘ ไร่

๒. ในเขตภาค ๔ ทางราชการได้ดำเนินการสงวนและคุ้มครองป่าไม้ไว้แล้ว มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๒,๕๑๔,๑๘๔ ไร่ แยกเป็นรายจังหวัดดังต่อไปนี้

ก. จังหวัดอุดรธานี

- (๑) ป่าปะโค ด้ออ ตุมใต้ ตำบลปะโค ด้ออ ตุมใต้ อำเภอกุมภวาปี เนื้อที่ ๓๔๒,๕๐๐ ไร่
- (๒) ป่าดงเสือเผดอ ตำบลพันดอน บ้านตาด อำเภอเมืองอุดรธานี กุมภวาปี เนื้อที่ ๓๐,๐๐๐ ไร่
- (๓) ป่าดงหนองซุ่น ดงหนองไฮ ตำบลหมากหญ้า เขียงหิน บ้านตาด เมืองอุดรฯ เนื้อที่ ๑๘๗,๕๐๐ ไร่
- (๔) ป่าโคกหนองน้ำเค็ม โคกดอนโพธิ์ ตำบลสร้างคอม อำเภอเพ็ญ เนื้อที่ ๑๕๐,๐๐๐ ไร่
- (๕) ป่าดงเสือเผดอ ตำบลบ้านตาด อำเภอเมืองอุดรธานี เนื้อที่ ๒๐๕,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ ป่าซึ่ง ทางราชการได้สงวน และ คุ้มครอง แล้ว ในจังหวัดอุดรธานี ๘๑๕,๐๐๐ ไร่

ข. จังหวัดเลย

- (๑) ป่าโคกผาดำ โคกหนองข่า ตำบลน้ำด้วย ดินดำ อำเภอเมืองเลย เนื้อที่ ๑๕๐,๐๐๐ ไร่
- (๒) ป่าโคกภูบ่อปัด ตำบลน้ำด้วย อำเภอเมืองเลย เนื้อที่ ๘๓,๗๕๐ ไร่

(๓) บำโคกใหญ่ ตำบลนาอ้อ กกด อำเภอมืองเดย เนื้อที่ ๗๕,๐๐๐ ไร่

(๔) บำภูกระดิง ตำบลถ้ำถ่าน อำเภอวังสระปง เนื้อที่ ๒๓๗,๕๘๑ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งทางราชการได้สงวนและคุ้มครองแล้ว ในจังหวัดเดย ๕๓๖,๓๓๑ ไร่

ค. จังหวัดสกลนคร

ป่าดักคอนหอ ตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอเมืองสกลนคร เนื้อที่ ๕๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งทางราชการได้สงวนแล้ว ในจังหวัดสกลนคร ๕๐ ไร่

ง. จังหวัดนครพนม

ป่าดงบังอี่ ตำบลหนองสูง กำชะอี่ หนองเอี่ยน บ้านซ่ง ศรีบุญเรือง
โพธิ์ไชย คอนคาต นากอก โพนทราย ผังแดด อำเภอมุกดาหาร เนื้อที่ ๒๒๕,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่า ซึ่งทาง ราชการ ได้สงวน และคุ้ม ครอง แล้ว ในจังหวัดนครพนม

๒๒๕,๐๐๐ ไร่

จ. จังหวัดขอนแก่น

ป่าดงดาน ตำบลโนนหัน ดี่ดุก อำเภอชุมแพ เนื้อที่ ๒๒,๕๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่า ซึ่งทางราชการได้ สงวน และคุ้ม ครอง แล้ว ในจังหวัด ขอนแก่น

๒๒,๕๐๐ ไร่

ฉ. จังหวัดร้อยเอ็ด

(๑) ป่าดงหน โคกสูง ตำบลท่าม่วง อำเภอเสลภูมิ เนื้อที่ ๒๖,๒๕๐ ไร่

(๒) ป่าดงขวาง ดงภูเงิน ดงหนองฟ้า ตำบลนาแซง นาเมือง เมืองไพร
อำเภอเสลภูมิ เนื้อที่ ๑๒๓,๒๕๐ ไร่

(๓) ป่าเป็ดก่า ตำบลพนมไพร ดูกอิ่ง หนองอี อำเภอพนมไพร เนื้อที่
๔๖,๒๕๐ ไร่

(๔) ป่าอุมง หนองแวง ตำบลกุดน้ำใส โพธิ์ใหญ่ อำเภอพนมไพร
๒๕,๖๒๕ ไร่

(๕) ป่าดงแม่เผด ตำบลขามเฒ่า อำเภอแวง เนื้อที่ ๗๕,๐๐๐ ไร่

(๖) ป่าคำใหญ่ คำขวาง ตำบลหนองม อำเภออาจสามารถ เนื้อที่
๕๐,๐๐๐ ไร่

รวม เนื้อที่ป่าซึ่ง ทาง ราชการ ได้สงวน และ คุ้ม ครอง แล้ว ในจังหวัดร้อยเอ็ด

๓๔๕,๓๗๕ ไร่

ข. จังหวัดกาฬสินธุ์

บ้านดงแม่แฝด ตำบลแจนแดน อำเภอกุฉินารายณ์ เนื้อที่ ๓๐,๘๓๘ ไร่
 เนื้อที่ป่าซึ่งทางราชการได้คุ้มครองแล้ว ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ๓๐,๘๓๘ ไร่

ในเขตภาค ๕ ทางราชการได้ดำเนินการสงวนและคุ้มครองป่าไม้อื่นๆอีก คือ
 จังหวัดอุดรธานี จังหวัดเลย จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม จังหวัดขอนแก่น จังหวัด
 มหาสารคาม และจังหวัดกาฬสินธุ์ รวมเนื้อที่ ๖,๖๔๘,๖๕๖ ไร่ แยกเป็นรายจังหวัดดังนี้

ก. จังหวัดอุดรธานี

(๑) ป่าโคกทับถ่าน จังหวัดนันทบุรี ตำบลบ้านเหล่า ตำบลเจ้า อำเภอฟะนัง
 เนื้อที่ ๘๐,๐๐๐ ไร่

(๒) ป่าพันดอนปะโค ตำบลพันดอนปะโค อำเภอกุมภวาปี เนื้อที่
 ๓๓๗,๕๐๐ ไร่

(๓) ป่าแซแล อำเภอ ตำบลแซแล อำเภอ อำเภอกุมภวาปี เนื้อที่
 ๒๖๐,๐๐๐ ไร่

(๔) ป่ากุดจับ หมากหญ้า ตำบลกุดจับ หมากหญ้า อำเภอเมือง
 อุดรธานี เนื้อที่ ๔๖๗,๕๐๐ ไร่

(๕) ป่าบ้านขาว หมู่นหนองบัว ตำบลบ้านขาว หมู่นหนองบัว
 อำเภอเมืองอุดรธานี เนื้อที่ ๑๖๖,๘๗๕ ไร่

(๖) ป่าแก่งดอย นากดาง ตำบลแก่งดอย นากดาง หนองบัว อำเภอ
 ดำภู เนื้อที่ ๗๘๐,๐๐๐ ไร่

(๗) ป่าตำบลบ้านดุง ตำบลบ้านดุง อำเภอหนองหาร เนื้อที่ ๔๘๘,๓๗๕ ไร่

(๘) ป่าตำบลเพ็ญ ตำบลเพ็ญ ตำบลนาภู ตำบลเจ้า อำเภอเพ็ญ
 เนื้อที่ ๘๒,๕๐๐ ไร่

(๙) ป่าตำบลเพ็ญ ตำบลเพ็ญ อำเภอเพ็ญ เนื้อที่ ๓๘,๓๗๕ ไร่

(๑๐) ป่าโคกไม้้งาม ตำบลหนองหาร ตำบลแวง ตำบลพร้าวน้ำ อำเภอ
 หนองหาร เนื้อที่ ๒๐๑,๘๗๕ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งทางราชการกำลังดำเนินการคุ้มครองในจังหวัดอุดรธานี ๒,๘๒๕,๐๐๐ ไร่

ข. จังหวัดเลย

- (๑) บำภูเบ้อย ตำบลถ้ำกาน อำเภอวังสะพุง เนื้อที่ ๘๓,๗๕๐ ไร่
- (๒) บำภูหงษ์ ตำบลเชียงคาน นาข้าว บ้านธาตุ อำเภอเชียงคาน
เนื้อที่ ๕๖,๒๕๐ ไร่
- (๓) บำภูเขาแก้ว ตำบลบุษม นาข้าว บ้านธาตุ อำเภอเชียงคาน
เนื้อที่ ๒๒๘,๑๒๕ ไร่
- (๔) บำคงชำแม่นาง ตำบลวังสะพุง อำเภอวังสะพุง เนื้อที่ ๑๒๕,๐๐๐ ไร่
- (๕) บำคงชำทอง ดงหนองไผ่ ดงผาลามยอด ดงนอก และดงห้วยบ้าน
ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอวังสะพุง เนื้อที่ ๔๐๖,๒๕๐ ไร่
- รวมเนื้อที่ป่าซึ่งทางราชการกำหนดดำเนินการคุ้มครอง ในจังหวัดเลย ๘๐๘,๓๗๕ ไร่

ค. จังหวัดสกลนคร

- ป่าดงผาตาด ตำบลถ้ำวางศรี อำเภอถ้ำวางแดนดิน เนื้อที่ ๑๑๒,๕๐๐ ไร่
- เนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการคุ้มครอง ในจังหวัดสกลนคร ๑๑๒,๕๐๐ ไร่

ง. จังหวัดนครพนม

- (๑) บำดักอุ่มแก ตำบลอุ่มแก อำเภอนาแก เนื้อที่ ๑๖๒ ไร่
- (๒) บำคงภูพาน ตำบลกกตูม ดงหลวง หนองบัว อำเภอนาแก
เนื้อที่ ๑,๐๓๑,๒๕๐ ไร่
- (๓) บำคงเมา ตำบลหนองแวง นาทม อำเภอนาแก เนื้อที่
๑๐๗,๕๐๐ ไร่
- (๔) บำดักหนองห้าง ตำบลหนองผึ้ง อำเภอนาแก เนื้อที่ ๑๐๐ ไร่
- (๕) บำหนองบัวโค้ง ตำบลหนองบัว ก้านเหลือง อำเภอนาแก
เนื้อที่ ๓๔,๖๘๘ ไร่
- (๖) บำคงหม ตำบลฝั่งแดง บ้านโคก อำเภอมุกดาหาร เนื้อที่
๓๘๐,๖๒๕ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองและสงวน ในจังหวัดนครพนม

จ. จังหวัดขอนแก่น

บ้านหนองเม็ก หนองดุมพุก ตำบลดอนหิน บ้านเป่า บ้านไผ่ อำเภอเมือง
 เนื้อที่ ๑๒๕,๖๒๕ ไร่

เนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองในจังหวัดขอนแก่น ๑๒๕,๖๒๕ ไร่

ฉ. จังหวัดมหาสารคาม

(๑) ป่าโคกขาว ตำบลชนชม อำเภอกัณทรวิชัย เนื้อที่ ๔๕,๐๐๐ ไร่

(๒) ป่าโคกดินแดง โคกวังกุ้ง ตำบลเหล่าแพง อำเภอโกสุมพิสัย
 เนื้อที่ ๔๒๐,๖๒๕ ไร่

(๓) ป่ากุตรัง ตำบลกุตรัง บรบือ เขวาไร่ อำเภอบรบือ เนื้อที่
 ๘๖,๒๕๐ ไร่

(๔) ป่าโคกหนองบัว โนนมี ตำบลก่อ อำเภอมะหาสารคาม เนื้อที่
 ๔๓,๗๕๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการคุ้มครอง ในจังหวัดมหาสารคาม ๖๐๕,๖๒๕ ไร่

ช. จังหวัดกาฬสินธุ์

(๑) บ้านนาหม ตำบลโพธิ์งาม อำเภอสมเด็จ เนื้อที่ ๖๒,๕๐๐ ไร่

(๒) ป่าดงระแนง ตำบลยางตลาด อุดม อำเภอยางตลาด เนื้อที่
 ๕๐,๐๐๐ ไร่

(๓) ป่าดงแม่แฝด ตำบลม่วงนา นามน อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ เนื้อที่
 ๒๐๘,๓๓๒ ไร่

(๔) ป่าดงมุด ตำบลหัตถ์ขันธุ์ ท่าคันโท อำเภอหัตถ์ขันธุ์ เนื้อที่
 ๔๖,๖๒๕ ไร่

(๕) ป่าดงบังอี ตำบลจุมจัง อำเภอกุฉินารายณ์ เนื้อที่ ๓๗,๘๖๘ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองและสงวน ในจังหวัดกาฬสินธุ์
 ๔๐๖,๓๐๖ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งทางราชการดำเนินการคุ้มครองและสงวนในเขตภาค ๔ มีเนื้อที่ทั้งสิ้น
 ๘,๑๖๒,๘๕๐ ไร่ จำนวนเนื้อที่ป่าไม้ทั้งหมด ๓๒,๖๖๘,๓๗๕ ไร่ ยังเหลือเนื้อที่ป่าไม้ซึ่งยัง

ไม่ได้ดำเนินการส่งวนและคุ้มครองอีก ๒๓,๕๐๖,๕๒๕ ไร่ คณะกรรมการฯ เห็นสมควรให้ดำเนินการคุ้มครองและส่งวนเพิ่มชนอีก

๓. ในเขตภาค ๔ น มีเนื้อนาเดิมทั้งสิ้น ๘,๐๕๘,๕๒๕ ไร่ (สถิติ พ.ศ. ๒๔๘๖) โดยที่ภาคคนเบนนทราบดี มีแม่น้ำลำคลองน้อยและดินมากมีน้ำไม่ตลอดปี เพราะไม่มีหนองและบึงพอที่จะขังน้ำได้เมื่อถึงฤดูฝน ทำให้การทำนาไม่ได้ผล ทางราชการจึงมีชลประทานหลวง ชลประทานราษฎร์ และโครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในเขตของโครงการให้ได้รับน้ำเพียงพอ โครงการชลประทานทั้งชลประทานหลวงและชลประทานราษฎร์ที่สร้างเสร็จช่วยเหลือเกษตรกรได้แล้วเป็นจำนวนเนื้อที่ ๔๒๒,๐๐๐ ไร่ โครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำที่สร้างเสร็จและช่วยเหลือเกษตรกรได้แล้ว จำนวน ๓๕๓,๗๐๐ ไร่ แยกเป็นรายจังหวัด และรายโครงการดังต่อไปนี้

ก. โครงการชลประทานหลวง

(๑) โครงการห้วยน้ำหมาน	จังหวัดเลย	เนื้อที่ ๕,๕๐๐ ไร่
(๒) โครงการแม่โง	จังหวัดหนองคาย	เนื้อที่ ๖๔,๐๐๐ ไร่
(๓) โครงการห้วยหลวง	จังหวัดอุดรธานี	เนื้อที่ ๔๐,๐๐๐ ไร่
(๔) โครงการดำน้ำก่า	จังหวัดสกลนคร	เนื้อที่ ๓๗,๐๐๐ ไร่
(๕) โครงการแม่โง	จังหวัดนครพนม	เนื้อที่ ๓๖,๐๐๐ ไร่
(๖) โครงการบ้านตุมบ้านตว	จังหวัดมหาสารคาม	เนื้อที่ ๒๘,๐๐๐ ไร่
(๗) โครงการทุ่งแซงบาดาด	จังหวัดร้อยเอ็ด	เนื้อที่ ๓๘๐,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่นาในเขตโครงการชลประทานหลวง ๓๗๓,๕๐๐ ไร่

ข. โครงการชลประทานราษฎร์

- (๑) โครงการห้วยปลาหาง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร เนื้อที่ ๔๐,๐๐๐ ไร่
- (๒) โครงการ ปตร. ห้วยดงเคียบ อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์ เนื้อที่ ๒,๕๐๐ ไร่
- (๓) โครงการ ปตร. ร่องกุดอี อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ เนื้อที่ ๒,๕๐๐ ไร่

(๔) โครงการ ทรบ. หุงฟุ้งพิศ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น เนื้อ
๓,๐๐๐ ไร่

(๕) โครงการฝายตะเริงหวาย อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น เนื้อ
๒,๕๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ในเขตโครงการชลประทานราษฎร์ ๕๐,๕๐๐ ไร่

ค โครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำที่สร้างเสร็จแล้ว

(๑) โครงการห้วยน้อย อำเภอเมือง จังหวัดเลย เนื้อที่ ๓,๒๐๐ ไร่

(๒) โครงการห้วยรัก อำเภอเมือง จังหวัดเลย เนื้อที่ ๓,๐๐๐ ไร่

(๓) โครงการน้ำพาว อำเภอท่าดี จังหวัดเลย เนื้อที่ ๓,๐๐๐ ไร่

(๔) โครงการห้วยอีเล็ค อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย เนื้อที่ ๔,๔๐๐ ไร่

(๕) โครงการห้วยเป็ดเยือก อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย
เนื้อที่ ๘,๓๐๐ ไร่

(๖) โครงการหนองดงห้อง อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เนื้อ
๓,๔๐๐ ไร่

(๗) โครงการห้วยน้ำเที่ยง อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ ๓,๐๐๐ ไร่

(๘) โครงการหนองดำโรง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ ๖,๕๐๐ ไร่

(๙) โครงการหนองคาไถ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ ๓,๗๐๐ ไร่

(๑๐) โครงการโคกน้ำขาว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ ๓,๖๐๐ ไร่

(๑๑) โครงการห้วยเดี้ยว อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น เนื้อที่ ๔,๓๐๐ ไร่

(๑๒) โครงการห้วยทราย อำเภอธวัชชัย จังหวัดลพบุรี เนื้อ
๒,๖๐๐ ไร่

(๑๓) โครงการหนองบ่อ อำเภอหนองหาร จังหวัดอุดรธานี เนื้อ
๓,๔๐๐ ไร่

(๑๔) โครงการห้วยทราย อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร เนื้อ
๘,๐๐๐ ไร่

(๑๕) โครงการห้วยโป่ง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร เนื้อ

- (๑๖) โครงการภูกระแต อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เนื้อที่ ๑,๐๐๐ ไร่
- (๑๗) โครงการห้วยโป่ง อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เนื้อที่ ๕,๓๕๐ ไร่
- (๑๘) โครงการร่องกระเบา อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม เนื้อที่ ๑,๐๐๐ ไร่
- (๑๙) โครงการโคกกรวก อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น เนื้อที่ ๑,๔๐๐ ไร่
- (๒๐) โครงการห้วยใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เนื้อที่ ๑,๑๕๐ ไร่
- (๒๑) โครงการบึงอร่าม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เนื้อที่ ๗,๐๐๐ ไร่
- (๒๒) โครงการห้วยโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ เนื้อที่ ๖,๕๐๐ ไร่
- (๒๓) โครงการหนองหมาจอก อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เนื้อที่ ๒,๓๐๐ ไร่
- (๒๔) โครงการหนองบัว อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เนื้อที่ ๑๑,๕๐๐ ไร่
- (๒๕) โครงการห้วยยาง อำเภอบุญจาศรี จังหวัดขอนแก่น เนื้อที่ ๒๖,๐๐๐ ไร่
- (๒๖) โครงการหนองนาแว อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เนื้อที่ ๓,๘๐๐ ไร่
- (๒๗) โครงการแก่งเต็งจาน อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เนื้อที่ ๖,๓๐๐ ไร่
- (๒๘) โครงการหนองแวงแหวน อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เนื้อที่ ๒,๕๐๐ ไร่
- (๒๙) โครงการหนองบ่อ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เนื้อที่ ๓,๒๐๐ ไร่
- (๓๐) โครงการหนองหญ้าม้า อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เนื้อที่ ๕,๓๐๐ ไร่
- (๓๑) โครงการหนองจอกเจีย อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เนื้อที่ ๖,๓๐๐ ไร่
- (๓๒) โครงการหนองหมื่นถ่าน อำเภออาจดามารก จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อการบริโภค

(๓๓) โครงการหนองผือ อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด เนื้อที่ ๗,๗๐๐ ไร่
รวมเนื้อที่นาในเขตโครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำ ๓๕๓,๗๐๐ ไร่

ง. โครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำที่กำลังดำเนินการสร้าง (เริ่มปี

พ.ศ. ๒๕๔๖) โครงการน้อมน้ำสร้างเสร็จแล้วจะส่งน้ำช่วยเหลือเนื้อที่นาได้อีก ๓๓๓,๖๐๐ ไร่

(๑) โครงการห้วยโคกบง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย เนื้อที่ ๔,๘๕๐ ไร่

(๒) โครงการหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ ๕,๒๐๐ ไร่

(๓) โครงการหนองประจักษ์ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เพื่อการ
บริโภค

(๔) โครงการดำปลาค้าว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ ๔,๓๐๐ ไร่

(๕) โครงการห้วยเชียง อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่
๓,๐๐๐ ไร่

(๖) โครงการโคกชุมพล อำเภอภูเพียง จังหวัดขอนแก่น เนื้อที่ ๓,๐๐๐ ไร่

(๗) โครงการหนองขาม อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เนื้อที่ ๓,๒๖๐ ไร่

(๘) โครงการหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เนื้อที่ ๓,๐๐๐ ไร่

(๙) โครงการบึงทุ่งสร้าง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น เนื้อที่ ๕,๕๐๐ ไร่

(๑๐) โครงการห้วยจิก อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น เพื่อการบริโภค

(๑๑) โครงการหนองปะโค อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่
๘,๐๐๐ ไร่

(๑๒) โครงการห้วยน้ำเที่ยง อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี เนื้อที่ ๓,๘๘๐ ไร่

(๑๓) โครงการห้วยกุดไผ่ อำเภอวังสามหมอ จังหวัดอุดรธานี
เนื้อที่ ๖,๐๐๐ ไร่

(๑๔) โครงการหนองหมื่นน้ำ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ เนื้อที่
๔,๘๐๐ ไร่

(๑๕) โครงการหนองแกดำ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เนื้อที่
๔,๐๐๐ ไร่

(๑๖) โครงการหนองดำโรง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เนื้อที่
๒,๔๖๐ ไร่

- (๑๗) โครงการคุชราต อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เนื้อที่ ๑,๐๕๐ ไร่
- (๑๘) โครงการไฮ อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม เนื้อที่ ๓,๒๐๐ ไร่
- (๑๙) โครงการห้วยกุดแดง อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด
เนื้อที่ ๕,๐๐๐ ไร่
- (๒๐) โครงการห้วยจอกขวาง อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม
เนื้อที่ ๔,๕๐๐ ไร่
- (๒๑) โครงการห้วยยางเขอ อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เนื้อที่
๒๐,๐๐๐ ไร่
- (๒๒) โครงการห้วยคางเคี้ยว อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด เนื้อที่
๑๖,๐๐๐ ไร่
- (๒๓) โครงการหนองญาติ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เนื้อที่ ๓,๘๐๐ ไร่
- (๒๔) โครงการท่าจอก อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด เนื้อที่
๖,๗๐๐ ไร่
- (๒๕) โครงการหนองแวง อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด เนื้อที่
๒,๒๐๐ ไร่

โครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำซึ่งกำลังดำเนินการสร้างนี้ เมื่อสร้างเสร็จแล้วจะ
ส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่นาเพิ่มชนอีก ๑๓๓,๖๐๐ ไร่ รวมกับพื้นที่ที่ได้รับการช่วยเหลือจาก
การชลประทานแล้ว ๕๗๓,๗๐๐ ไร่ เป็นพื้นที่ที่ได้รับการช่วยเหลือทั้งสิ้น ๖๘๗,๓๐๐ ไร่

การชลประทานเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งสำหรับภาคนี้ เพราะภูมิภาคนี้
โดยทั่วไปก็กันดารและแห้งแล้ง จึงควรเร่งเสริม และเร่ง การชลประทานให้สำเร็จไปตาม
โครงการโดยเร็วที่สุด

๕. ในภาคนี้ มีเนื้อที่เพาะหนองและบึง ซึ่งอาจจะใช้เป็นที่สำหรับตั้งเขื่อน
ให้มีการเขื่อนปลาได้ เป็นเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๒๒๔,๒๘๐ ไร่ แยกออกเป็นรายจังหวัด ดังนี้

๑. จังหวัดอุดรธานี	เนื้อที่	๔๐,๐๐๐ ไร่
๒. จังหวัดหนองคาย	เนื้อที่	๓๘,๖๔๔ ไร่
๓. จังหวัดเลย	เนื้อที่	๑,๖๗๒ ไร่
๔. จังหวัดสกลนคร	เนื้อที่	๕๕,๐๐๘ ไร่

๕. จังหวัดนครพนม	เหนือท	๓๗,๓๕๒ ไร่
๖. จังหวัดขอนแก่น	เหนือท	๓๘,๗๗๐ ไร่
๗. จังหวัดมหาสารคาม	เหนือท	๒๖,๗๕๘ ไร่
๘. จังหวัดกาฬสินธุ์	เหนือท	๒๘,๑๔๕ ไร่

คณะกรรมการ ฯ เห็นสมควรตั้งเดิริมให้ราษฎรเลี้ยงปลาในหนองและบึงดังกล่าวให้
แพร่หลายยิ่งขึ้น

๕. คณะกรรมการ ฯ มีความเห็นว่า เนื่องจากที่ดินในภาคนี้เป็นดินไม่สู้จะดี ทั้งยัง
ขาดน้ำอันเป็นปัจจัยสำคัญสำหรับการกสิกรรม แม้ว่าการชลประทานจะได้วางโครงการ
ต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือให้ภาคนี้ได้น้ำเพียงพอต่อความต้องการเป็นบางท้องที่แต่ก็ตาม แต่
เนื่องจากภูมิประเทศในภาคนี้เป็นที่ราบสูง ประกอบกับเป็นดินปนทราย จึงเก็บน้ำไม่ค่อย
อยู่ ฉะนั้น ชาวที่ปลูกในภาคนี้จึงหวังผลไม่ได้แน่นอนเพราะขาดน้ำหล่อเลี้ยงต้นข้าวดังกล่าว
หรืออาจได้รับน้ำไม่ถูกต้องจนกระทั่งความต้องการของต้นข้าวที่ปลูกได้ เพื่อที่จะให้การ
ทำนาในภาคนี้ได้ผลดี จึงเห็นควรเร่งจัดทำโครงการชลประทานอ่างเก็บน้ำให้แพร่หลายทั่วถึง
ตั้งเดิริมและจัดทำกรบารุงที่ดิน พร้อมกับดำเนินการบำรุงพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับสภาพ
และแนะนำให้ราษฎร ทดลองการ ปลูกข้าว ไร่ก็เมืองอื่น เป็นพันธุ์ข้าว ที่ปลูกได้ผลดี ในที่ตอน
นอกจากนี้ควรแนะนำให้ราษฎรทดลองปลูกพืชไร่อื่น ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพของดินเช่นเดียวกับ
กับภาค ๓ เพื่อใช้ในการอุตสาหกรรมเช่นทำกระดอบ หีบน้ำมัน และใช้บริโภคหรือเลี้ยงสัตว์
เพราะภาคนี้ราษฎรได้ทำการเลี้ยง สัตว์อย่างแพร่หลาย อยู่แต่จึง สุ่มควร แนะนำ ตั้งเดิริมให้
เลี้ยงตามหลักวิชาให้แพร่หลายยิ่งขึ้น

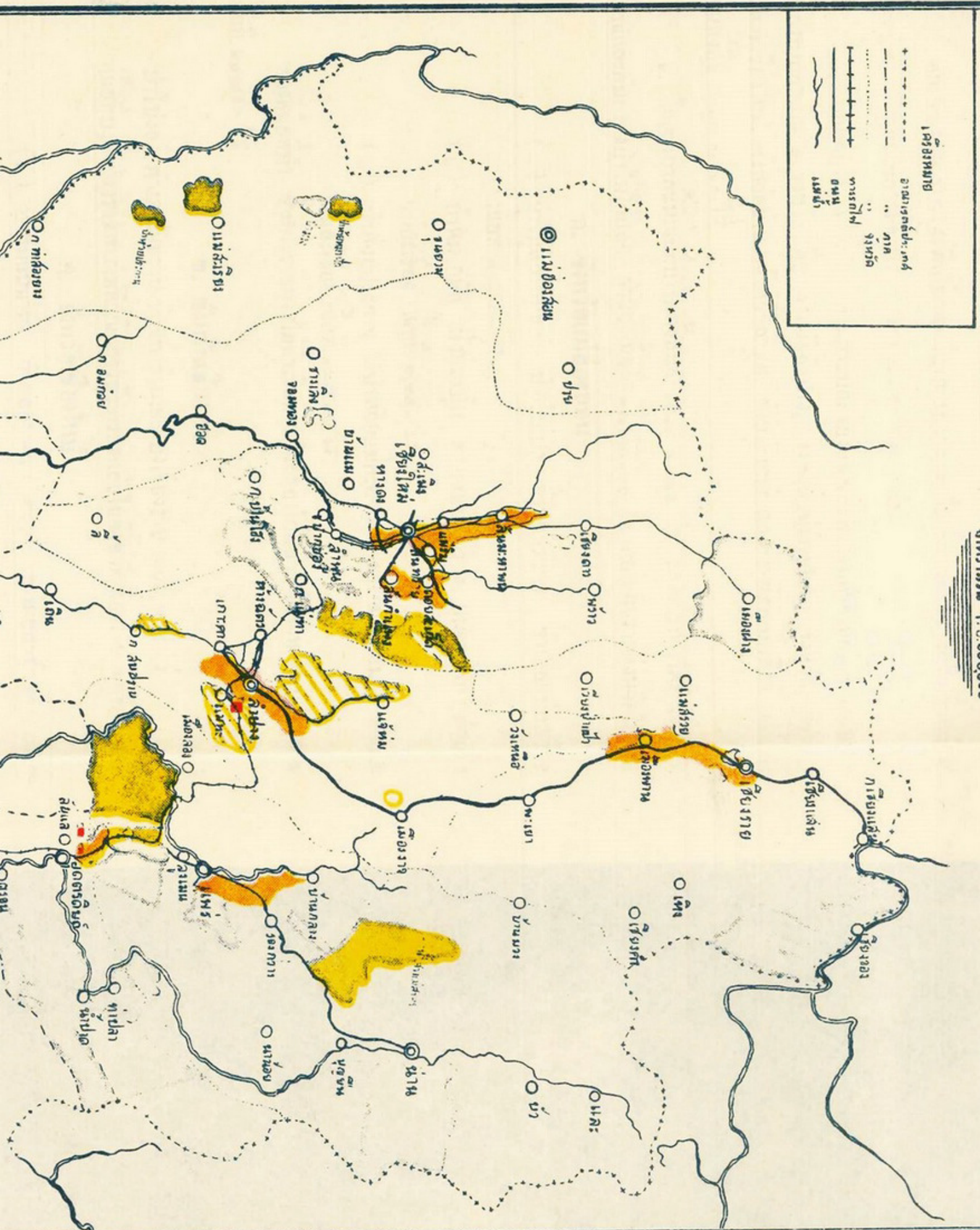
เนื่องจากภาคนี้เป็นที่ราบสูง แห้งแล้ง และเป็นดินปนทรายดังกล่าวแล้ว คณะ
กรรมการ ฯ มีความเห็นว่าควรปลูกต้นไม้ใหญ่ ๆ เช่น ต้นจามจุรี เป็นต้นให้มาก ซึ่งจะทำ
ให้ที่ดินชุ่มชื้นกันความแห้งแล้ง และยังจะใช้สำหรับเลี้ยง ครัวได้อีกด้วยซึ่งจะเกิด ประโยชน์
กว่าที่จะปล่อยให้ไปเป็นไปตามธรรมชาติดังที่เป็นอยู่แล้ว และอีกประการหนึ่งควรหาทาง
ป้องกันไม่ให้กสิกรรมทำไร่ไถนา เพราะเป็นการทำลายต้นไม้อันเป็นทรัพยากรธรรมชาติ
และจะทำให้ที่ดินเกิดความแห้งแล้งยิ่งขึ้นไปอีก จึงควรตั้งเดิริมให้ราษฎรใช้สัตว์พาหนะ และ
เครื่องมือทุ่นแรงในการทำไร่ไถนา

นอกจากการป้องกันดังได้กล่าวแล้ว ควรจะได้ทำการสำรวจพื้นที่ เพื่อเจาะบ่อน้ำ
บาดาล หรือขุดบ่อธรรมชาติเพื่อเอาน้ำขึ้นมาใช้บริโภคและอาจจะใช้ทำการเกษตรได้อีกด้วย

ซึ่งจะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนในเรื่องขาดแคลนน้ำได้ ฉะนั้น ถ้าหากจะได้พิจารณาขอ
 บอให้มีจำนวนเพียงพอแล้วจะทำให้ราษฎรทั่วไปในภาคนี้สามารถใช้ที่ดินที่เปล่าประโยชน์
 ให้กลับเป็นประโยชน์โดยการปลูกพืชผักสวนครัวได้มากยิ่งขึ้น

๖. คณะกรรมการ ฯ มีความเห็นว่าโดยที่ภาคนราษฎรได้มีการเลี้ยง ไก่และเตี๋ย
 ครัวอยู่แล้วจึงควรส่งเสริมให้ได้ปริมาณและคุณภาพดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ เพราะการ
 เติ๋ยใหม่เป็นการอุตสาหกรรมในครอบครัวได้อย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ราษฎรใช้เวลาว่างให้เกิด
 ประโยชน์และมีรายได้เพิ่มขึ้นอีกด้วย

๗. คณะกรรมการ ฯ มีความเห็นว่าลักษณะดินฟ้าอากาศและสภาพของประชาชน
 ในภาคนี้คล้ายคลึงกับภาค ๓ ฉะนั้นวิธีการทนุบำรุงและส่งเสริมต่าง ๆ ควรจะเป็นไปใน
 ทำนองเดียวกันกับภาค ๓ ได้เป็นส่วนใหญ่

การพิจารณาบำรุงที่ดินในเขตภาค ๕ ของคณะกรรมการ ฯ

คณะกรรมการบำรุงที่ดินได้พิจารณาการบำรุงที่ดินในเขตภาค ๕ แล้วเรียบร้อยแล้ว มีความคิดเห็นในการที่จะปรับปรุงที่ดินในเขตภาค ๕ ดังนี้

๑. ในเขตภาค ๕ นี้ ตามการปกครองของกระทรวงมหาดไทยได้จัดแบ่งการปกครองออกเป็น ๘ จังหวัด คือ จังหวัดลำปาง, จังหวัดแม่ฮ่องสอน, จังหวัดเชียงราย, จังหวัดเชียงใหม่, จังหวัดน่าน, จังหวัดลำพูน, จังหวัดแพร่ และจังหวัดอุตรดิตถ์ มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๖๑,๘๘๐,๐๐๐ ไร่

๒. ในเขตภาคนี้ เนื้อที่ป่าไม้ทั้งหมด ๓๕,๒๐๘,๓๒๕ ไร่ ทางราชการได้ดำเนินการสงวนและคุ้มครองป่าไม้ไว้แล้ว จำนวนเนื้อที่ ๑,๓๓๐,๐๒๖ ไร่ แยกเป็นรายจังหวัดได้ดังนี้

ก. จังหวัดแม่ฮ่องสอน

(๑) ป่าไม้ดงดิบหลวง ป่าห้วยบง ตำบลแม่ยวม อำเภอแม่สะเรียง เนื้อที่ ๑๐,๐๐๐ ไร่

(๒) ป่าหมากพัก ห้วยผาป๋ม ตำบลแม่สะเรียง แม่ต๋าน้อย อำเภอแม่สะเรียง เนื้อที่ ๖,๒๕๐ ไร่

(๓) ป่าห้วยประกาน ป่าห้วยแม่กระดอน ตำบลแม่ยวม อำเภอแม่สะเรียง เนื้อที่ ๑๒,๕๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่า ซึ่งทางราชการได้ดำเนินการคุ้มครองไว้แล้ว ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เนื้อที่ ๒๘,๗๕๐ ไร่

ข. จังหวัดเชียงราย

ป่าโป่งสัตว์ ตำบลต้นทราย บัวสัตว์ อำเภอเมืองเชียงราย เนื้อที่ ๖๔๔ ไร่

เนื้อที่ป่าซึ่งทางราชการได้ดำเนินการคุ้มครองแล้วในจังหวัดเชียงราย เนื้อที่ ๖๔๔ ไร่

ค. จังหวัดเชียงใหม่

(๑) ป่าดุ่มแม่น้ำทา ตำบลทาเหนือ ทาใต้ อำเภอสันกำแพง เนื้อที่ ๘๓,๗๕๐ ไร่

(๒) ป่าอินทรีชนิด ตำบลอินทรีชนิด อำเภอแม่แตง เนื้อที่ ๘๓,๗๕๐ ไร่

(๓) บ้าดอยอินทนนท์ ตำบลบ้านหลวง อำเภอจอมทอง เนื้อ
๘๓,๖๐๖ ไร่

(๔) บ้าแม่ฮอน ตำบลร้องวัวแดง อ่อนเหนือ ใต้ อำเภอต้นกำแพง
เนื้อ ๓๐,๐๓๘ ไร่

รวมเนื้อบ้า ซึ่งทางราชการได้ดำเนินการคุ้มครองไว้แล้วในเขต จังหวัดเชียงใหม่
รวมเนื้อ ๒๔๘,๓๔๔ ไร่

ง. จังหวัดน่าน

บ้านน้ำคำ แม่สาคร ตำบลอ้ายนาโต ผานหัวนา อำเภอด้า เนื้อ

๓๓๒,๕๐๐ ไร่

เนื้อบ้า ที่ดำเนินการคุ้มครองไว้แล้วในเขตจังหวัดน่าน รวมเนื้อ

๓๓๒,๕๐๐ ไร่

จ. จังหวัดลำพูน

บ้าดุ่มน้ำแม่ทา ตำบลหาลาตุก อำเภอเมืองลำพูน เนื้อ ๕๘๖,๖๒๕ ไร่

เนื้อบ้า ที่ทางราชการได้ดำเนินการคุ้มครองแล้วในจังหวัดลำพูน เนื้อ

๕๘๖,๖๒๕ ไร่

ฉ. จังหวัดแพร่

(๑) บ้าแม่ปาน ตำบลเด่นไชย อำเภอดงเม่น เนื้อ ๔๔,๒๓๘ ไร่

(๒) บ้าห้วยเบะ บ้าห้วยบ่อทอง ตำบลวังทอง บ้าแมต ท่าข้าม อำเภอ
เมืองแพร่ เนื้อ ๓๐,๐๐๐ ไร่

(๓) บ้าแม่ยมตะวันออก ตำบลทุ่งแดง นาพูน วังชัน อำเภอดอง
เนื้อ ๒๗,๕๐๐ ไร่

(๔) บ้าห้วยไร่ ตำบลเด่นไชย แม่จ๊ะระ อำเภอดงเม่น เนื้อ ๘,๑๒๕ ไร่

(๕) บ้าแม่พวก ตำบลเด่นไชย อำเภอดงเม่น เนื้อ ๕๒,๕๐๐ ไร่

รวมเนื้อบ้าซึ่งทางราชการได้ดำเนินการคุ้มครองแล้ว ในจังหวัดแพร่มี เนื้อที่รวม

๑๔๒,๓๖๓ ไร่

ในเขตภาคนี้ ทางราชการได้ดำเนินการสงวนและคุ้มครองป่าเพิ่มชนอก จากที่ได้
สงวนและคุ้มครองไว้ เป็นเนื้อที่รวม ๘,๑๖๘,๕๘๘ ไร่ แยกเป็นรายจังหวัดดังนี้

ก. จังหวัดลำปาง

(๑) บ้าแม่ทรายคำ ตำบลทุ่งฝาย อำเภอเมืองลำปาง, แจ่มเหนือ
๒๓๗,๘๖๘ ไร่

(๒) บ้าแม่ป้าย ตำบลบ้านสา อำเภอแจ่มเหนือ เนื้อที่ ๒๓,๘๗๕ ไร่

(๓) บ้าแม่จาง ตำบลแม่ทะ อำเภอแม่ทะ เนื้อที่ ๑๑๖,๒๕๐ ไร่

(๔) บ้าแม่สระเตียม ตำบลนาแก้ว แม่แก้ว อำเภอเกาะคา ถึงอำเภอ
ดงปราบ เนื้อที่ ๔๐,๖๒๕ ไร่

รวมเนื้อที่บ้า ซึ่งทางราชการกำลังดำเนินการส่งวนในเขตจังหวัดลำปาง เป็นเนื้อที่
๓๘๖,๗๑๘ ไร่

ข. จังหวัดแม่ฮ่องสอน

บ้าแม่ยมผึ่งซ้าย แม่ยมผึ่งขวา ตำบลแม่ตาน้อย กองก้อย บ้านกาศ แม่คะตวน
อำเภอแม่สะเรียง เนื้อที่ ๑,๗๕๐,๐๐๐ ไร่

เนื้อที่บ้า ที่อยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองในจังหวัดแม่ฮ่องสอน เนื้อที่
๑,๗๕๐,๐๐๐ ไร่

ค. จังหวัดเชียงราย

(๑) บ้าหัวดอย ตำบลสันทราย อำเภอเมืองเชียงราย เนื้อที่ ๖,๒๕๐ ไร่

(๒) บ้าแม่อิงผึ่งขวา แม่จาวผึ่งขวา ตำบลบุญเรือง ม่วงยาย ปอ อำเภอ
เชียงของ เนื้อที่ ๓๘๔,๐๐๐ ไร่

(๓) บ้าแม่โขงผึ่งขวา ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ เนื้อที่ ๘๘,๖๐๐ ไร่

(๔) บ้าดักเวียง ตำบลเวียง ถึงอำเภอเชียงแสน เนื้อที่ ๔๕๖ ไร่

(๕) บ้ากัณฑ์พัง ตำบลแม่จัน อำเภอแม่จัน รวมกับบ้าแม่ข้าวต้ม
- ห้วยดัก (เป็นเนื้อที่ผืนเดียวกัน) อำเภอเมืองเชียงรายเป็นเนื้อที่
๑,๕๓๘,๓๗๕ ไร่

(๖) บ้าแม่กานาปอย ตำบลจำป่าหวาย อำเภอพะเยา รวมกับบ้าแม่ตำ
อำเภอพะเยา (เป็นเนื้อที่ผืนเดียวกัน) เป็นเนื้อที่ ๑๘๐,๓๒๕ ไร่

(๗) บ้าแม่ร้องซุย ตำบลจำป่าหวาย ตำบลปิ่น และตำบลดอกคำใต้
อำเภอพะเยา เนื้อที่ ๑๒๕,๐๐๐ ไร่

รวมเหนือที่ป่า ซึ่งทางราชการกำลังดำเนินการคุ้มครองและสงวนในจังหวัดเชียงราย

๗ ไร่ ๕ ไร่ ๓๕,๐๐๖ ไร่

ง. จังหวัดเชียงใหม่

(๑) ป่าดุ่มแม่น้ำฝาง ตำบลปงคำ ดันทราย แม่ต๋น แม่สาวง แม่ฮอน
แม่ฮาย แม่ฮาย ม่อนบิณ อำเภอฝาง เนื้อที่ ๑,๐๐๐,๐๐๐ ไร่

(๒) ป่าดอยสุเทพ ตำบลโป่งแยง ดอนแก้ว ช้างเผือก ดุเทพ เขี้ยว
หนองควาย บ้านปง อำเภอหางดง เนื้อที่ ๘๐,๖๒๕ ไร่

เหนือที่ป่า ซึ่งทางราชการกำลังดำเนินการคุ้มครองและสงวน ในจังหวัดเชียงใหม่

๗ ไร่ ๕ ไร่ ๑,๐๘๐,๖๒๕ ไร่

ฉ. จังหวัดน่าน

ป่าแม่ยมตวันออก ตำบลคอง เมืองจัน ฝายแก้ว ม่วงคืด น้ำแก่น หนองแดง
อำเภอเมืองน่าน เนื้อที่ ๒๑๘,๗๕๐ ไร่

เหนือที่ป่า ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการสงวนในจังหวัดน่าน เป็นเนื้อที่ ๒๑๘,๗๕๐ ไร่

ช. จังหวัดลำพูน

(๑) ป่าห้วยไคร้ ห้วยทรายขาว ห้วยแม่เล้า ห้วยช้างตาย แม่ต๋นบัวด
ห้วยแม่กิม ห้วยแม่คะนาค ห้วยแม่เหล็ก ห้วยแม่ตอย ตำบล
ทาสบเล้า ทากาศ ทางบงเงิน กิ่งอำเภอแม่ทา เนื้อที่
๒๕๕,๖๒๕ ไร่

(๒) ป่าห้วยบันนฝ้าย ห้วยวังหลวง ห้วยหัดฝ้างขาว ห้วยหัด
ฝ้างขาว ห้วยกาน ตำบลบ้านพุด บ้านโอง กิ่งอำเภอบ้านโอง เนื้อที่
๓๓๓,๑๒๕ ไร่

(๓) ป่าแม่ฮาว ตำบลมะกอก น้ำดิบ อำเภอปากบ่อง เนื้อที่
๓๐๓,๘๗๕ ไร่

(๔) ป่าห้วยห้า ห้วยน้ำดิบ ห้วยแท่ง แม่ต๋นฝ้างขาว ขุนต๋นฝ้างขาว
ขุนต๋นฝ้างขาว แม่หาด ตำบลบ้านโอง บ้านพุด กิ่งอำเภอบ้านโอง
เนื้อที่ ๓๐๖,๘๗๕ ไร่

(๕) บ้าแม่ต๋ับ บ้าแม่ชี และบ้าแม่ด่าน ตำบลมะเขือแจ้ แม่ชี บ้านกลาง
อำเภอเมืองลำพูน เนื้อที่ ๕๖,๘๗๕ ไร่

รวมเนื้อที่บ้า ซึ่งทางราชการกำลังดำเนินการคุ้มครอง ในจังหวัดลำพูน เป็นเนื้อที่
๖๕๔,๓๗๕ ไร่

ข. จังหวัดแพร่

(๑) บ้าแม่กำปอง ตำบลน้ำเตา อำเภอวังทอง เนื้อที่ ๑๕,๐๐๐ ไร่

(๒) บ้าแม่แย้ แม่ด่าน ตำบลบ้านปง อำเภอสูงเม่น เนื้อที่ ๓๐,๐๐๐ ไร่

(๓) บ้าแม่แฮด ตำบลน้ำริด วังหงษ์ อำเภอเมืองแพร่ ดอง เนื้อที่
๔๗,๑๘๘ ไร่

(๔) บ้าแม่แคม ตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ เนื้อที่ ๑๐๘,๓๗๕ ไร่

(๕) บ้าแม่กอน แม่สาย ตำบลป่าแดง อำเภอเมืองแพร่ เนื้อที่
๑๒๐,๐๐๐ ไร่

(๖) บ้าแม่เด็ก แม่ถาง ตำบลบ้านเอ็ง อำเภอวังทอง เนื้อที่
๓๕๖,๒๕๐ ไร่

รวมเนื้อที่บ้า ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองในจังหวัดแพร่ เป็นเนื้อที่
๖๗๗,๘๑๓ ไร่

ฉ. จังหวัดอุดรธานี

(๑) บ้าดำแควน้อย ตำบลแสนตอ อำเภอน้ำปาด เนื้อที่ ๘๕๕,๖๒๕ ไร่

(๒) บ้าหน้าปาก ตำบลแสนตอ น้ำไคร้ บ้านฝาง น้ำไผ่ เด่นเหล็ก
บ้านเดี่ยว ดองคอน ฟากท่า บ้านโคก อำเภอน้ำปาด เนื้อที่
๘๘๐,๐๐๐ ไร่

(๓) บ้าแม่จริม ตำบลหาดด้า จริม ท่าปลา ผาเจ็ด อำเภотаปลา
เนื้อที่ ๔๘๐,๐๐๐ ไร่

(๔) บ้านาอิน ตำบลนาอิน นายาง อำเภอพิชัย เนื้อที่ ๑๔๕,๖๒๕ ไร่

(๕) บ้าคลองตรอนฝั่งซ้าย ตำบลน้ำอ่าง บ้าคาย น้ำไคร้ น้ำไผ่ อำเภอน้ำ
ปาด เนื้อที่ ๕๓๑,๘๗๕ ไร่

รวมเนื้อที่ป่า ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการสงวนและคุ้มครองในจังหวัดอุดรธานี
เป็นเนื้อที่ ๒,๘๘๓,๑๒๕ ไร่

ในเขตภาค ๕ เนื้อที่ป่าซึ่งทางราชการได้ดำเนินการสงวนและคุ้มครองไว้แล้ว เป็น
เนื้อที่ ๑,๓๓๐,๐๒๖ ไร่ และกำลังอยู่ในระหว่างดำเนินการสงวนและคุ้มครองเพิ่มอีก
๘,๑๖๘,๕๘๘ ไร่ จึงเป็นเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๙,๕๘๘,๖๑๔ ไร่ ยังเหลือเนื้อที่ป่าไม้ที่ยังไม่ได้
สงวนและคุ้มครองอีก ๒๒,๗๐๘,๕๓๑ ไร่

โดยที่ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติอันสำคัญยิ่งของภาค คณะกรรมการ ฯ จึง
เห็นเป็นการสมควรให้ปรับปรุง สงวน คุ้มครอง และขยายปริมาณเนื้อที่ป่าไม้เพิ่มมากขึ้น
เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากทรัพยากรอย่างเต็มที่ ทั้งเป็นการบำรุงที่ดินให้อยู่ในสภาพที่
อุดมสมบูรณ์ตลอดไปด้วย

๓. การชลประทาน ในเขตภาค ๕ มีเนื้อที่นาเดิมทั้งหมด ๒,๕๗๐,๕๓๓ ไร่ (สถิติ
พ.ศ. ๒๔๙๖) ทางราชการได้ดำเนินการช่วยเหลือในเรื่องการชลประทานให้ได้รับน้ำเพียงพอ
แก่การทำนา ซึ่งแยกออกเป็นแต่ละโครงการดังนี้

ก. โครงการชลประทานหลวง (ที่สร้างเสร็จแล้ว)

(๑) โครงการแม่แฝก	จังหวัดเชียงใหม่	เนื้อที่ ๖๖,๐๐๐ ไร่
(๒) โครงการแม่ปิงเก่า	จังหวัดเชียงใหม่	เนื้อที่ ๕๐,๐๐๐ ไร่
(๓) โครงการผาแตก	จังหวัดเชียงใหม่	เนื้อที่ ๕๖,๐๐๐ ไร่
(๔) โครงการแม่วัง	จังหวัดลำปาง	เนื้อที่ ๘๔,๐๐๐ ไร่

เนื้อที่นา ที่ได้รับการช่วยเหลือจากการชลประทานแล้ว เป็นเนื้อที่รวม ๒๔๖,๐๐๐ ไร่

ข. โครงการชลประทานหลวง (กำลังดำเนินการสร้างและมีโครงการแล้ว)

(๑) โครงการแม่ลาว	จังหวัดเชียงใหม่	เนื้อที่ ๑๕๐,๐๐๐ ไร่ (กำลัง
ดำเนินการสร้าง ประมาณว่าจะเสร็จตาม โครงการ ปีพ.ศ. ๒๕๐๐)
(๒) โครงการแม่แตง	จังหวัดเชียงใหม่	เนื้อที่ ๑๐๐,๐๐๐ ไร่ (โครงการ
นี้จะเริ่มสร้าง พ.ศ. ๒๔๙๘ เสร็จ พ.ศ. ๒๔๙๙)
(๓) โครงการแม่ยม	จังหวัดแพร่	เนื้อที่ ๒๓๐,๐๐๐ ไร่ (โครงการ
นี้จะเริ่มสร้าง พ.ศ. ๒๔๙๘ เสร็จ พ.ศ. ๒๕๐๐)

รวมเนื้หน่า ซึ่งจะได้รับการช่วยเหลือจากการชดประทานตามโครงการอื่ก จำนวน ๔๘๐,๐๐๐ ไร่

ค. โครงการชดประทานราษฎร

- (๑) โครงการห้วยแม่ปุง จังหวัดลำปาง เนื้หน่า ๒,๐๐๐ ไร่
- (๒) โครงการฝายคาค (ด๊บแด) จังหวัดอุดรครดิถ์ เนื้หน่า ๓,๐๐๐ ไร่
- (๓) โครงการชุดเหมื้องน้ำรึก จังหวัดอุดรครดิถ์ เนื้หน่า ๓๓,๐๐๐ ไร่
- (๔) โครงการ ทรบ. คดองแห่้ง จังหวัดอุดรครดิถ์ เนื้หน่า ๔,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้หน่า ซึ่งจะได้รับการช่วยเหลือจากการชดประทานราษฎรเด้ว จำนวน ๔๒,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้หน่าที่ได้รับการช่วยเหลือจากการชดประทานหลวง และชดประทานราษฎรเด้ว เป็นจำนวน ๒๘๘,๐๐๐ ไร่ เนื้หน่าก่าล้งรอกความช่วยเหลือจากการชดประทานที่ ยังสร้างไม่เด้รจ และยังไม่ได้สร้างอื่กเป็นจำนวน ๔๘๐,๐๐๐ ไร่ การกดิกรรมเป็นบัจจยอัน ด้าคณย้งของภาคคนดวยอื่กอย่างหนึ่ง และเพื่อกจะให้ได้ผลิดผลจากการกดิกรรมอย่างเต็ม เม็ดเต็มหนวยเด้ว เนื้หน่าเหล่านี้อจะตองได้รับความช่วยเหลือจากการชดประทานอย่าง อุดมด้นบวรณ้อยู่ตลอดเวลา คณะกรรมการ ฯ จึงรู้สึกถึงคณาจำเป็นว่าควรจะได้เร่งรัด จดัสร้างการชดประทานในภาคนี้ให้ด้าเร้จลุด่วงไปตามโครงการที่ก่าหนดไว้โดยเร้วที่สุด

๔. ในเขตภาค ๕ น มีเนื้หน่าของและบ้งซึ่งอาจจะใช้เป็นท่ด้งเด้ริมให้มการเดยง ปลาได้เป็นเนื้หน่ารวมทงด้น ๑๐๑,๒๓๑ ไร่ แยกออกเป็นรายจังหวัดได้ดังนี้

๑. จังหวัดลำปาง	เนื้หน่า ๒,๑๘๖ ไร่
๒. จังหวัดแม่ฮ่องสอน	เนื้หน่า ๓๒ ไร่
๓. จังหวัดเชียงใหม่	เนื้หน่า ๑๐,๖๐๐ ไร่
๔. จังหวัดเชียงราย	เนื้หน่า ๗๗๕ ไร่
๕. จังหวัดน่าน	เนื้หน่า ๒๑๘ ไร่
๖. จังหวัดลำพูน	เนื้หน่า ๑๐ ไร่
๗. จังหวัดแพร่	เนื้หน่า ๓๖๘ ไร่
๘. จังหวัดอุดรครดิถ์	เนื้หน่า ๘๗,๐๓๑ ไร่

ปลูตาเป็นอาหารสำคัญอย่างหนึ่ง คณะกรรมการ ฯ จึงเห็นสมควรทำการส่งเสริมให้ขยายการเลี้ยงปลูตาในเขตท้องที่แห่งหนึ่งดังกล่าวให้แพร่หลายยิ่งขึ้น และเห็นสมควรมอบเรื่องให้กรมประมงรับไปพิจารณาดำเนินการทูลเกล้าฯ และเพาะเลี้ยงพันธุ์สัตว์น้ำต่อไป

๕. ในภาคคนหลายแห่งมีดินดี แต่มีการชลประทานตลอดปีเหมาะแก่การเพาะปลูกพืชไร่และผักในฤดูแล้ง เช่น กระหล่ำปลี กระหล่ำดอก หอมใหญ่ หอมเล็ก กระเทียม มันฝรั่ง ข้าวโพด ยาสูบ อ้อย และผลไม้อื่น ๆ คณะกรรมการ ฯ เห็นสมควรส่งเสริมการปลูกให้แพร่หลายยิ่งขึ้น โดยพิจารณาหาทางแนะนำส่งเสริมการบำรุงรักษาใช้พันธุ์ที่ดี ตลอดจนการใช้ปุ๋ยและการเก็บรักษา ซึ่งจะเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย ทนแรงงาน ทนเวลาดูแลและได้ผลดีด้วย นอกจากนี้ควรพิจารณาหาทางส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู เป็ด ไก่ แพะ โดยเฉพาะการเลี้ยงหมูนั้น ราษฎรได้เลี้ยงแพร่หลายอยู่แล้วจึงควรส่งเสริมให้เลี้ยงพันธุ์ เพื่อให้ได้ผลกำไรมากขึ้น ในท้องที่ที่หนอง มีน้ำพอจะเลี้ยงเบ็ดเตล็ดควรส่งเสริมให้แพร่หลาย การเลี้ยงไก่เมื่อได้ทำการส่งเสริมไปแล้ว ควรติดตามให้คำแนะนำในการเลี้ยงให้ได้ผลอย่างใกล้ชิดด้วย การเลี้ยงแพะถ้าได้ส่งเสริมให้เลี้ยงคู่ไปกับการเลี้ยงไก่อย่างจริงจังแล้วจะเป็นการเพิ่มรายได้และพดลนามัยแก่เกษตรกรอย่างมากมาย

๖. การใช้ที่ดินในท้องที่ตามเชิงเขาในภาคที่มีอากาศเย็นนั้น ควรขยายการปลูกชา มะเขือ และพืชผลไม้ประเภทหนาวได้หลายอย่าง

๗. ควรส่งเสริมให้ขยายการปลูกผลไม้ มี ลิ้นจี่ เงาะ ลำไย ฝรั่ง ดังที่ปลูกเป็นจำนวนมากอยู่แล้วในจังหวัดน่าน

๘. การอุตสาหกรรม ในภาคนี้ควรส่งเสริมการอุตสาหกรรมให้แพร่หลายมากยิ่งขึ้น เช่น การทำเครื่องปั้นดินเผา การแกะสลัก การทำร่ม การทอผ้า การทำกระดาษ อุตสาหกรรมเหล่านี้มีจำนวนมากยิ่งทำด้วยมือ คณะกรรมการ ฯ เห็นควรให้พิจารณาหาทางแนะนำส่งเสริมให้ใช้เครื่องมือทุ่นแรงให้มากยิ่งขึ้นเพื่อช่วยเหลือให้การผลิตได้ปริมาณมากรวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย อันจะเป็นผลดีแก่ผู้ผลิตซึ่งจะมีรายได้เพิ่มขึ้น และเห็นควรปรับปรุงให้มีคุณภาพดี หาทางส่งเสริมให้ได้ส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศด้วย และควรส่งเสริมการทำเครื่องกระป๋องและของดองอื่น ๆ ขึ้นจากพืชผลที่เกษตรกรปลูก เช่น ผลไม้ หอม กระเทียม ถั่วเหลือง และผักต่าง ๆ ทำเป็นอุตสาหกรรมขึ้น ส่งไปจำหน่ายยังภาค

การพิจารณำำรุงที่ดินในเขตภาค ๖ ของคณะกรรมการ ฯ

คณะกรรมการบำรุงที่ดินได้พิจารณำำรุงที่ดินในเขตภาค ๖ แล้วแล้ว มีความเห็นในการที่จะปรับปรุงที่ดินในเขตภาค ๖ ดังต่อไปนี้

๑. ในเขตภาค ๖ ตาม การ ปกครอง ของ กระทรวง มหาดไทย ได้จัด แบ่งออกเป็น ๘ จังหวัด คือ จังหวัดพิษณุโลก, จังหวัดสุโขทัย, จังหวัดตาก, จังหวัดกำแพงเพชร, จังหวัดพิจิตร, จังหวัดเพชรบูรณ์, จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดอุทัยธานีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๔๕,๒๗๓,๑๒๕ ไร่

๒. เนื้อที่ป่าไม้ในเขตภาคนี้มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๓๐,๓๓๗,๕๐๐ ไร่ ทางราชการได้สงวนและคุ้มครองไว้แล้ว ๖,๘๘๕,๘๒๕ ไร่ แยกเป็นรายจังหวัดดังนี้

ก. จังหวัดสุโขทัย

(๑) ป่าแม่ตึก ป่าแม่ตา ตำบลบ้านตึก แม่ดิน บ้านแก่ง บ้านดำ อำเภอสวรรคต เนื้อที่ ๘๓๗,๕๐๐ ไร่

(๒) ป่าไผ่งาม ป่าเขาตื้น วังรัก ตำบลศรีสวรรค์ เนื้อที่ ๒,๘๐๐ ไร่ รวมเนื้อที่ป่าซึ่งทางราชการคุ้มครองแล้วในจังหวัดสุโขทัย ๘๔๐,๓๐๐ ไร่

ข. จังหวัดตาก

(๑) ป่าแม่ตั้น ตำบลบ้านนา และตำบลแม่ตั้น อำเภอแม่สอด เนื้อที่ ๑,๐๕๐,๐๐๐ ไร่

(๒) ป่าแม่กตอง และป่าอัมผาง ตำบลแม่กตอง และตำบลอัมผาง ตำบลแม่วัน และตำบลหนองกลาง อำเภอแม่สอดเนื้อที่ ๘๗๕,๐๐๐ ไร่

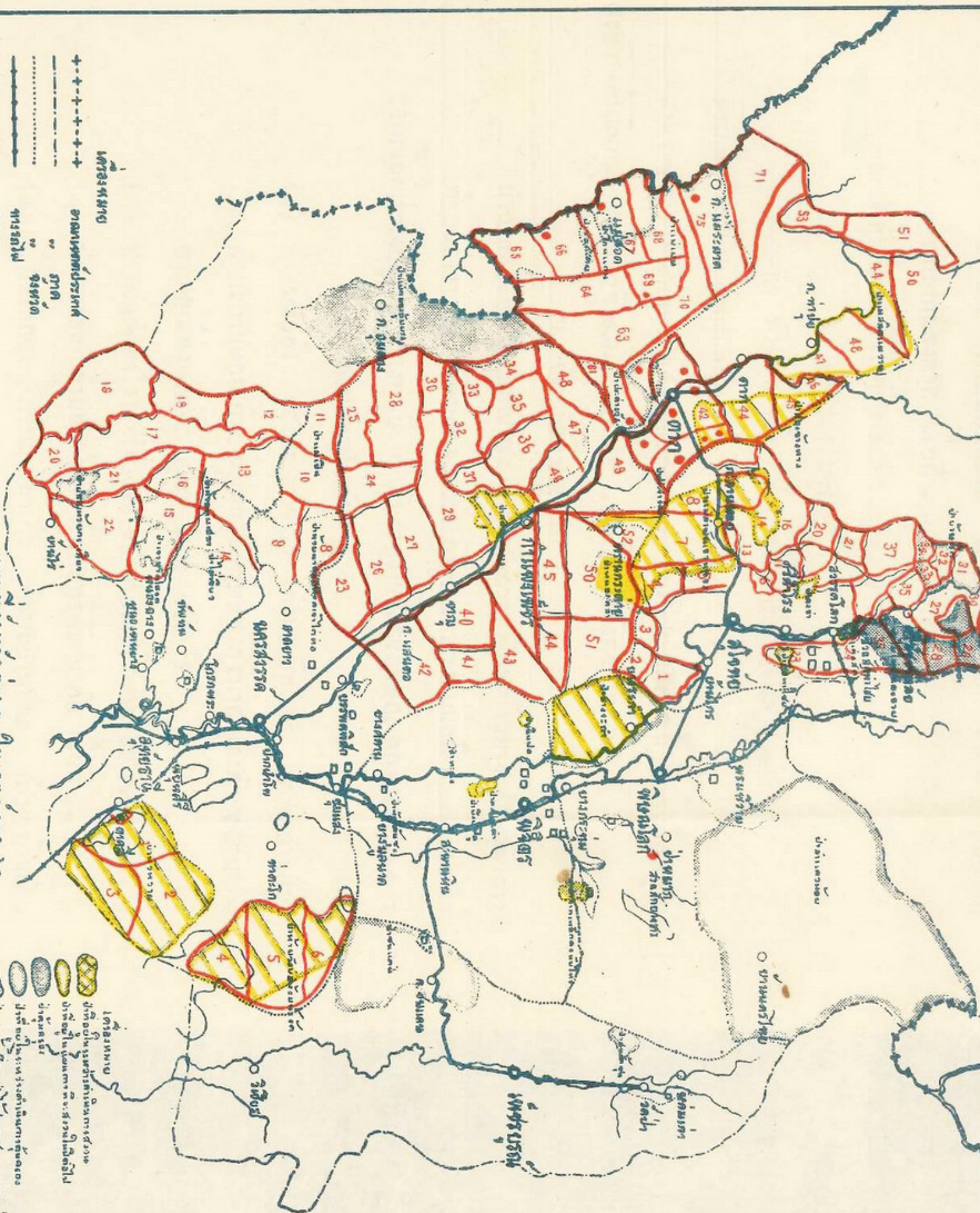
(๓) ป่าแม่ระมาศ ตำบลแม่ระมาศ อำเภอแม่สอด เนื้อที่ ๖๒๕,๐๐๐ ไร่

(๔) ป่าช่องแคบ ตำบลช่องแคบ อำเภอเมือง เนื้อที่ ๔๐๐,๐๐๐ ไร่

(๕) ป่าแม่ท้อ ตำบลแม่ท้อ และตำบลปามะม่วง อำเภอเมืองตาก เนื้อที่ ๗๐๐,๐๐๐ ไร่

(๖) ป่าแม่โกนเตน ตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด เนื้อที่ ๔๑๘,๗๕๐ ไร่

(๗) ป่าสองข้างทางหลวงสุโขทัย-ตาก ตำบลไม้งาม ตำบลหนองหลวง

ตำบลวังหิน ตำบลหน้าถ้ำ ตำบลระแหง ตำบลยกกกระบือ ตำบล
ยางโอง ตำบลแม่สระริด ตำบลตากออก และตำบลส้มโคน
อำเภอเมืองตาก เนื้อที่ ๑,๘๗๕,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าคุ้มครองแล้วในจังหวัดตาก ๕,๘๔๓,๗๕๐ ไร่

ก. จังหวัดพิจิตร

ป่าหนองดง ตำบลท่าขมิ้น อำเภอโพธิ์ทะเล เนื้อที่ ๑,๘๗๕ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าคุ้มครองแล้วในจังหวัดพิจิตร ๑,๘๗๕ ไร่

ทางราชการได้ดำเนินการสงวนและคุ้มครองป่าไม้ในเขตภาคนี้เพิ่มขึ้นซึ่งอยู่ใน
ระหว่างดำเนินการ รวมเนื้อที่ ๖,๘๓๓,๓๔๘ ไร่ แยกเป็นรายจังหวัดได้ดังนี้

ก. จังหวัดพิษณุโลก

ป่าจำแควน้อย ตำบลคันไช้ ตำบลหินลาด ตำบลบ้านยาง ตำบลท่ายาง
ตำบลท่างาม และตำบลวัดโบสถ์ อำเภอนครไทย เนื้อที่ ๒,๐๐๓,๑๒๕ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองในจังหวัดพิษณุโลก ๒,๐๐๓,๑๒๕ ไร่

ข. จังหวัดสุโขทัย

(๑) ป่าแม่พันด้า และป่าเขาหลวง ตำบลเมืองเก่า ตำบลบ้านด่าน
ตำบลลานหอย ตำบลทุ่งหลวง ตำบลศรีคีรีมาศ และตำบลสามพวง
อำเภอเมืองสุโขทัย เนื้อที่ ๑,๐๕๐,๖๒๕ ไร่

(๒) ป่าสวนลึกท่าไชย ตำบลท่าไชย อำเภอศรีรัษฎชนาธิปไตย เนื้อที่ ๗,๘๐๐ ไร่

(๓) ป่าแก่งลึก ตำบลท่าไชย อำเภอศรีรัษฎชนาธิปไตย เนื้อที่ ๓๑ ไร่

(๔) ป่าเขาหลวง ตำบลเมืองเก่า ตำบลลานหอย ตำบลบ้านด่าน
ตำบลทุ่งหลวง ตำบลศรีคีรีมาศ และตำบลสามพวง อำเภอ
เมืองสุโขทัย เนื้อที่ ๔๒๗,๕๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการสงวนในจังหวัดสุโขทัย ๑,๔๘๕,๘๕๖ ไร่

ค. จังหวัดตาก

(๑) ป่าประดาง ป่าวังเจ้า ตำบลหนองบัวใต้ อำเภอเมืองตาก เนื้อที่
๔๖๘,๗๕๐ ไร่

(๒) บำประจักษ์ คำบดน้ำดื่ม และคำบดวังหิน อำเภอเมืองตาก
 เนื้อที่ ๔๓๖,๒๕๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการสงวนและคุ้มครองในจังหวัดตาก เนื้อที่
 ๘๐๕,๐๐๐ ไร่

ง. จังหวัดกำแพงเพชร

ป่าคลองแขยง เนื้อที่ ๑๑๘,๗๕๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการสงวนและคุ้มครองในจังหวัดกำแพงเพชร
 ๑๑๘,๗๕๐ ไร่

จ. จังหวัดพิจิตร

(๑) ป่าโพธิ์ประทับช้าง ป่าดงกลาง และป่าดงป่าคำ ตำบลโพธิ์
 ประทับช้าง ตำบลดงป่าคำ อำเภอเมืองพิจิตร เนื้อที่ ๑๘,๓๗๕ ไร่

(๒) ป่าดงเห็ดก และป่าดงทับไทร ตำบลหนองปลา อำเภอเมืองพิจิตร
 เนื้อที่ ๘๗,๘๑๒ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการสงวนในจังหวัดพิจิตร ๑๐๖,๑๘๗ ไร่

ฉ. จังหวัดเพชรบูรณ์

(๑) ป่าดง คำบดน้ำซุน อำเภอหล่มเก่า เนื้อที่ ๒๓๔,๓๗๕ ไร่

(๒) ป่าดง คำบดน้ำหนาว อำเภอหล่มเก่า เนื้อที่ ๑๑๒,๕๐๐ ไร่

(๓) ป่าชนแดน คำบดดงซุย อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ เนื้อที่ ๖๔,๒๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองในจังหวัดเพชรบูรณ์ ๔๑๐,๐๗๕ ไร่

ช. จังหวัดนครสวรรค์

(๑) ป่าคลองบางตะมุง เนื้อที่ ๑๓,๗๕๐ ไร่

(๒) ป่าแม่เปิน ๘,๕๐๐ ไร่

(๓) ป่าบางทรายใหญ่ เนื้อที่ ๑,๕๖๒ ไร่

(๔) ป่าบ้านแคน เนื้อที่ ๓๑,๒๕๐ ไร่

(๕) ป่าวังบ่อ ห้วยน้ำดำครุ เนื้อที่ ๓๕๐,๐๐๐ ไร่

(๖) ป่าหัวหวาย เนื้อที่ ๗๕๐,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองในจังหวัดนครสวรรค์ ๗๖๕,๐๖๒ ไร่

ข. จังหวัดอุทัยธานี

(๑) บำไยเขียว หนองกระทุ่ม ตดกุด เนื้อที่ ๘๘,๗๕๐ ไร่

(๒) บำไยบางแกรก ท่งโพธิ์ เนื้อที่ ๔๓,๑๓๑ ไร่

(๓) บำไยเปต้า ห้วยทับเสลา คอกควาย เนื้อที่ ๓๓๓,๓๓๒ ไร่

(๔) บำปลายห้วยกระเดี้ยว เนื้อที่ ๑๕๐,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองในจังหวัดอุทัยธานี ๖๑๕,๑๘๓ ไร่

ในเขตภาค ๖ นมเนื้อที่ป่าไม้ทั้งสิ้น ๓๐,๓๓๗,๕๐๐ ไร่ ทางราชการได้ดำเนินการ
สงวนและคุ้มครองแล้ว ๖,๘๘๕,๘๒๕ ไร่ และอยู่ในระหว่างดำเนินการสงวนและคุ้มครองอีก
๖,๘๑๑,๓๔๘ ไร่ ยังเหลือเนื้อที่ป่าไม้ซึ่งยังไม่ได้สงวนและคุ้มครองอีก ๑๖,๖๔๐,๒๒๗ ไร่

โดยที่ป่าไม้เป็นทรัพยากรอันมีค่าของประเทศอย่างหนึ่ง สัมควรจะได้รับการสงวน
และคุ้มครองไว้เพื่อประโยชน์ของอนุชนรุ่นหลังจะได้รับต่อไป อีกประการหนึ่งป่าไม้ยังช่วย
บรรเทาอุทกภัย รักษาความชุ่มชื้นของดินและทำให้ฝนตกเสมอ ๆ ซึ่งจะเป็นผลดีแก่กสิกร
ผู้ทำการเกษตร คณะกรรมการ ฯ จึงเห็นสมควรให้สงวนและคุ้มครองป่าไม้ใน เขต ภาค
ให้มากยิ่งขึ้น

๓. ในภาค ๖ นมเนื้อที่นาเดิมทั้งสิ้น ๔,๑๘๓,๗๘๘ ไร่ (สถิติ พ.ศ. ๒๔๘๖) กรม
ชลประทานจะได้ดำเนินการช่วยเหลือการทำนาให้ได้ผลเพิ่มขึ้นอีก โดยช่วยเหลือในเรื่อง
การชลประทานซึ่งกำลังดำเนินการสร้างโครงการเจ้าพระยาใหญ่ อันเป็นโครงการชลประทาน
หลวง (เริ่มโครงการ พ.ศ. ๒๔๘๔ ประมาณว่าจะแล้วเสร็จ พ.ศ. ๒๕๐๐) เมื่อการชลประทาน
ได้สร้างเสร็จ ตามโครงการแล้ว จะช่วยเหลือเนื้อ ที่นาในเขต จังหวัด นครสวรรค์ รวม เนื้อที่
๘๖,๐๐๐ ไร่

โครงการชลประทานราษฎร

โครงการชลประทานราษฎร ซึ่งสร้างเสร็จและช่วยเหลือเนื้อที่นาในเขตของการ
ชลประทานแล้วเป็นจำนวน ๑๔๖,๘๐๐ ไร่ แยกเป็นรายจังหวัดและรายโครงการดังนี้

(๑) โครงการ ปตร. คลองวังน้ำใส จังหวัดพิษณุโลก เนื้อที่ ๑๐,๐๐๐ ไร่

(๒) โครงการ ปตร. คลองวังตาหม จังหวัดพิษณุโลก เนื้อที่ ๕๓,๐๐๐ ไร่

(๓) โครงการ ทรบ. คลองแห จังหวัดพิษณุโลก

(๔) โครงการ ท.ร.บ. คลองตาภู จังหวัดพิษณุโลก

(๕) โครงการ ทำนบกดินคลองศาล จังหวัดพิษณุโลก

เนื้อที่ ๔,๕๐๐ ไร่

(๖)	โครงการเหมืองฝายห้วยแม่ตาก	จังหวัดสุโขทัย	๕,๓๐๐ ไร่
(๗)	โครงการ ปตร. คลองน้ำไหล	จังหวัดสุโขทัย	๕,๐๐๐ ไร่
(๘)	โครงการ ทรบ. คลองน้ำแคว	จังหวัดสุโขทัย	
(๙)	โครงการ ปตร. คลองยายแดง	จังหวัดพิจิตร	๒,๐๐๐ ไร่
(๑๐)	โครงการ ปตร. ไม้ยางคอยเถลือ	จังหวัดพิจิตร	๑,๐๐๐ ไร่
(๑๑)	โครงการ ทรบ. คลองขุนมั่ง	จังหวัดพิจิตร	๒,๐๐๐ ไร่
(๑๒)	โครงการ ทรบ. คลองผู้ใหญ่	จังหวัดพิจิตร	๒,๐๐๐ ไร่
(๑๓)	โครงการ ปตร. คลองคัน	จังหวัดพิจิตร	๓,๐๐๐ ไร่
(๑๔)	โครงการ ปตร. ห้วยเกตุ	จังหวัดพิจิตร	๓,๐๐๐ ไร่
(๑๕)	โครงการ ปตร. คลองบุษยงค์	จังหวัดพิจิตร	๕,๐๐๐ ไร่
(๑๖)	โครงการ ขุดลอกคลองกระชั	จังหวัดพิจิตร	๓,๐๐๐ ไร่
(๑๗)	โครงการ เหมืองฝายหินท่ง	จังหวัดอุทัยธานี	๗,๕๐๐ ไร่
(๑๘)	โครงการ ร่องแบ่งน้ำห้วยทับเสลา	จังหวัดอุทัยธานี	๗,๐๐๐ ไร่
(๑๙)	โครงการ ปตร. คลองกระถิน	จังหวัดนครสวรรค์	๑๘,๕๘๐ ไร่
(๒๐)	โครงการ ปตร. คลองเก่าเดียว	จังหวัดนครสวรรค์	๓,๓๐๐ ไร่
(๒๑)	โครงการ ทรบ. คลองชะมังค่วน	จังหวัดนครสวรรค์	๕,๓๐๐ ไร่
(๒๒)	โครงการ ช่อมทออาร์มโค	จังหวัดนครสวรรค์	๑,๒๕๐ ไร่
(๒๓)	โครงการ คันกั้นน้ำป้องกันอุทกภัย	จังหวัดนครสวรรค์	๒,๐๐๐ ไร่
(๒๔)	โครงการ ปตร. คลองดงเถา	จังหวัดนครสวรรค์	๒,๐๖๐ ไร่

โครงการชลประทานราษฎรที่กำลังดำเนินการสร้าง

- (๑) โครงการพนังป้องกันอุทกภัยโครงการทุ่งด่าน จังหวัดพิษณุโลก เมื่อได้สร้างเสร็จ (พ.ศ. ๒๕๔๘) แล้ว จะช่วยเหลือเนื้อนาได้ ๓๐๐,๐๐๐ ไร่
- (๒) โครงการฝั่งซ้ายแม่น้ำป่าสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อได้สร้างเสร็จตามโครงการ (พ.ศ. ๒๕๔๘) แล้ว จะช่วยเหลือเนื้อนาได้ ๔๐,๐๐๐ ไร่

ในเขตภาคนี้ คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า เมื่อได้ดำเนินการชลประทานเสร็จเรียบร้อยแล้ว การทำนาจะได้ผลเป็นที่แน่นอนยิ่งขึ้น ไม่ต้องอาศัยน้ำฝนแต่อย่างเดียว และเห็นควรให้ส่งเสริมในเรื่องการทำนาให้ได้ผลต่อไร่ให้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

เป็นมาแต่กาลก่อน โดยเร่งส่งเสริมให้ชาวนานิยมการไถบ่มข้าวในนาให้แพร่หลาย ส่งเสริมให้หนักไปในทางปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักวิชาเศรษฐกิจการเกษตร คือแนะนำให้ชาวนารักษาเครื่องมือท่อนแรงในการทำนาในที่นาต่างๆ ไว้ เพื่อให้ได้ปริมาณผลิตผลเพิ่มขึ้นโดยใช้ต้นทุนในการผลิตต่ำลง

๔. ในเขตภาค ๖ น มีเขตเฉพาะหนองและบึงซึ่งอาจจะใช้เป็นพื้นที่สำหรับส่งเสริมให้ทำการเลี้ยงปลาและขยายพันธุ์ปลาได้ เป็นเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๑๖๔,๗๗๓ ไร่ แยกเป็นรายจังหวัดดังนี้

(๑) จังหวัดพิษณุโลก	เนื้อที่	๑๑,๑๔๓ ไร่
(๒) จังหวัดสุโขทัย	เนื้อที่	๒,๗๓๑ ไร่
(๓) จังหวัดตาก	เนื้อที่	๗๘๔ ไร่
(๔) จังหวัดกำแพงเพชร	เนื้อที่	๑๒๗ ไร่
(๕) จังหวัดพิจิตร	เนื้อที่	๓,๘๐๐ ไร่
(๖) จังหวัดเพชรบูรณ์	เนื้อที่	๑,๐๖๐ ไร่
(๗) จังหวัดนครสวรรค์	เนื้อที่	๑๔๔,๓๓๗ ไร่
(๘) จังหวัดอุทัยธานี	เนื้อที่	๖๘๓ ไร่

โดยที่ภาคนี้มีหนองหนองบึงมาก จึงเหมาะแก่การที่จะส่งเสริมให้เลี้ยงปลาและส่งเสริมการจับปลาเพื่อให้ขยายพันธุ์ได้แพร่หลาย หากไม่ได้บำรุงและส่งเสริมพันธุ์ปลาไว้แล้วพันธุ์ปลาก็นับวันแต่จะลดเลือนน้อยลงเป็นลำดับ คณะกรรมการฯ จึงเห็นสมควรให้ทำการเพาะเลี้ยง บำรุง รักษาและส่งเสริมพันธุ์ปลาไว้ในเนื้อที่หนองและบึงดังกล่าวและเห็นควรมอบเรื่องนี้ให้กรม ประมง รับผิดชอบ ดำเนิน การ ทนุบำรุง รักษา และ เพาะเลี้ยง พันธุ์สัตว์น้ำต่อไป

๕. ในเขตภาคนี้เป็นดินดำน้อยมาก จึงเหมาะแก่การเพาะปลูกพืชทุกชนิด คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่านอกจากการส่งเสริมในเรื่องการทำนาแล้ว เห็นควรส่งเสริมให้ราษฎรปลูกพืชไร่อื่น ๆ ให้ได้ประโยชน์เพิ่มขึ้น โดยแนะนำให้ราษฎรปลูกพืชหมุนเวียนเช่น นอกจากการเพาะปลูกจะได้ผลิตผลและมีรายได้สูงขึ้นแล้ว ยังเป็นการบำรุงที่ดินให้อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำนาอย่างขึ้นด้วย คณะกรรมการฯ เห็นสมควรพิจารณาแนะนำส่งเสริมเป็นรายท้องที่ เพื่อให้เหมาะกับสภาพของดินฟ้าอากาศและเพื่อให้ได้ผลสมบูรณ์ตามความมุ่งหมายยิ่งขึ้น เห็นควรให้พิจารณาดังต่อไปนี้

(๑) จังหวัดพิษณุโลก เช่น ที่อำเภอนครไทย ควรส่งเสริมให้ราษฎร
เลี้ยงสัตว์ เช่น หมู เป็ด ไก่ และปลูกพืชต่างๆ ซึ่งราษฎรส่วนมากก็ทำอยู่แล้ว แต่ยังไม่ได้อ
รับการส่งเสริมให้ทำอย่างมั่นคงเป็นตาเป็นต้น เช่น การทำสวนผัก ปลูกกระหล่ำปลี ปลูก
กระหล่ำดอก และปลูกถั่วต่างๆ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ราษฎรใช้เวลาว่างให้เป็น
ประโยชน์หลังจากฤดูกาลทำนาได้เสร็จสิ้นลงแล้ว ราษฎรก็จะมีรายได้เพิ่มขึ้นอีก และ
จะทำให้ที่ดินอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การทำนามากยิ่งขึ้น

(๒) จังหวัดสุโขทัย โดยที่จังหวัดนี้ราษฎรส่วนมากนิยมปลูกฝ้าย ข้าว
โพด ยาสูบ ถั่วลิสง ถั่วเหลือง ตะขั่ว อ้อย และพืชไร่อื่นๆ อยู่แล้ว จึงเห็นสมควรแนะนำ
ส่งเสริมให้แพร่หลายยิ่งขึ้นอีก และควรแนะนำให้ปลูกข้าวโพดก่อนปลูกข้าว เพราะข้าวโพด
ได้ผลเร็ว และปลูกง่าย เมื่อข้าวโพดได้ผลและเก็บเกี่ยวเสร็จแล้วจึงเริ่มปลูกข้าว เมื่อ
เสร็จจากการเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว ก็ควรแนะนำให้ปลูกยาสูบ และพืชผักสวนครัว เช่น ผักกาด
หอม กระเทียม ต่อไป การปลูกหม่อนเลี้ยงไหมจะทำให้ราษฎรมีรายได้จากเนื้อที่แห่งหนึ่งๆ
เพิ่มขึ้น และเป็นการแนะนำให้ราษฎรใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัวทำให้ระดับ
การครองชีพดีขึ้น

(๓) จังหวัดตาก เนื่องจากจังหวัดนี้ไม่ค่อยดี การทำนาไม่ค่อยได้ผล
นอกจากบนภูเขาสูงจึงเห็นควรส่งเสริมให้ปลูกพืชไร่ เช่น ฝ้าย อ้อย ยาสูบ ฯลฯ และเห็น
ควรส่งเสริมให้ราษฎรเลี้ยงสัตว์ด้วย เช่น เหยงหมู เป็ด ไก่ และวัว เป็นต้น ให้แพร่หลาย
ยิ่งขึ้น การเลี้ยงสัตว์ก็ควรส่งเสริมให้ได้รับการปรับปรุงให้ได้ปริมาณและคุณภาพดียิ่งขึ้น

(๔) จังหวัดกำแพงเพชร การทำนาไม่ค่อยได้ผล เพราะการชลประทาน
ยังไม่ถึง จึงเห็นควรแนะนำให้ราษฎรปลูกพืชไร่ เพราะพืชไร่ไม่ต้องการน้ำมากเหมือน
ข้าว และเห็นควรส่งเสริมให้ราษฎรเลี้ยงสัตว์ให้แพร่หลายมากยิ่งขึ้น

(๕) จังหวัดพิจิตร จังหวัดนี้ดินดีเพราะเป็นดินน้ำไหลทรายมูล จึงเหมาะ
แก่การเพาะปลูกพืชทุกชนิด และเห็นควรแนะนำให้ราษฎรปลูกข้าวโพดก่อนปลูกข้าว เพราะ
ข้าวโพดปลูกง่ายและได้ผลเร็ว ผลผลิตที่ได้จากข้าวโพดก็อาจใช้เลี้ยงสัตว์ได้ด้วย จึง
เห็นควรแนะนำให้แพร่หลายขึ้น อนึ่ง เนื่องจากจังหวัดนี้หม่อน บัง มาก จึงเห็นควรส่งเสริม
ให้ราษฎรเลี้ยงปลาด้วย เพราะปลาเป็นอาหารสำคัญอย่างหนึ่งสมควรที่จะได้รับการบำรุง
และเพาะเลี้ยงเพื่อขยายพันธุ์ให้แพร่หลายเพียงพอกับความต้องการ และจะทำให้ราษฎรมี

รายได้เพิ่มขึ้น การแนะนำส่งเสริมให้ราษฎรนิยมปลูกพืชตามน้ำตดทั้งต้องฝั่งของแม่น้ำ
เป็นเรื่องที่ต้องจัดทำ

(๖) จังหวัดเพชรบูรณ์ ควรส่งเสริมให้ราษฎรปลูกพืชไร่ อย่างดี
เช่น หนุ เบ็ด ไก่ และวัว ให้แพร่หลาย ส่งเสริมให้ราษฎรปลูกพืชผักต่างๆ ให้เหมาะ
สมกับฤดูกาล และแนะนำให้ราษฎรนิยมการได้ประโยชน์ในการทำนาและปลูกพืช

(๗) จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดที่มีการปลูกพืชไร่มาก เช่น อ้อย ถั่วลิสง
ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ตะขั่ว และพืชไร่อื่นๆ คณะกรรมการฯ เห็นควรส่งเสริมให้ได้ปริมาณ
มากยิ่งขึ้น นอกจากนั้นเห็นควรส่งเสริมการเลี้ยงปลาในบ่อหรือในกระชังซึ่งราษฎรทำอยู่แล้ว
นับว่าได้รับประโยชน์ดีมากให้แพร่หลายยิ่งขึ้น การเลี้ยงสัตว์ เช่น หนุ เบ็ด ไก่ ก็ควร
ส่งเสริม ในท้องที่อำเภอตากดี โกรกพระ บรรพตพิสัย และท่าตะโกควรส่งเสริมมาก

(๘) จังหวัดอุทัยธานี การทำนาได้ผลดีอยู่แล้ว จึงเห็นควรแนะนำ
ส่งเสริมให้ราษฎรปลูกผักและทำสวนครัวในเวลาดว่าง คือก่อนฤดูการทำนาและ หลังจากการ
เกี่ยวเก็บข้าวในนาเสร็จแล้ว และเห็นควรส่งเสริมให้ราษฎรปลูกพืชไร่ เช่น อ้อย ถั่วลิสง
ถั่วเขียว ข้าวโพด ยาสูบ ฝ้าย สับปะรด และพืชไร่อื่นๆ ให้แพร่หลายยิ่งขึ้น

๖. การอุตสาหกรรม การอุตสาหกรรมในภาคนี้ มีการทำน้ำตาลจากอ้อย การ
ทอผ้า การทำน้ำปลา การทำผักดอง การทำยาสูบ คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า
อุตสาหกรรมใดที่ยังไม่ได้ใช้เครื่องมือทันสมัย เห็นควรแนะนำส่งเสริมให้ใช้เครื่องมือทันสมัย
เพื่อผลิตผลจากการอุตสาหกรรมจะได้เพิ่มปริมาณมากขึ้น และเห็นควรแนะนำให้ปรับปรุง
และรักษาคุณภาพให้ดีเพื่อปลูกความนิยมของประชาชน อันจะเป็นผลดีต่อการอุตสาหกรรม
นั้นๆ ต่อไป

๗. การคมนาคม การคมนาคมเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินขบวน คณะ
กรรมการฯ มีความเห็นว่าควรพิจารณาส่งร่างถนน แยกจากถนนใหญ่ ติดต่อกันระหว่าง จังหวัด
ต่อจังหวัด และระหว่างอำเภอต่ออำเภอ และจัดสร้างถนนแยกเข้าไปสู่ไร่นาของเกษตรกรผู้ทำ
การเกษตรให้ทั่วถึง โดยพิจารณาส่งร่างไปสู่แหล่งที่มีผลผลิตการเกษตรมาก ๆ ไว้ก่อน เพื่อ
ดำเนินผลิตผลต่าง ๆ ที่เกษตรกรได้ส่งออกสู่ตลาดให้ทันตามกำหนดเวลาดำเนินการที่จะมีการเดิน
ขายเกิดขึ้นแก่ผลิตผลเหล่านั้น

การพิจารณำรุงที่ดินในเขตภาค ๗ ของคณะกรรมการ ฯ

คณะกรรมการบำรุงที่ดินได้พิจารณำรุงที่ดินในเขตภาค ๗ แล้วเสร็จแล้ว มีความเห็น
ในอันที่จะปรับปรุงที่ดินในเขตภาคนี้ให้เหมาะสมกับสภาพของดินฟ้าอากาศ และเพื่อยกระดับ
การครองชีพของราษฎรให้ดีขึ้นตามโครงการ จึงเห็นสมควรให้พิจารณาปรับปรุงและ
ดำเนินการต่อไป

๑. ในเขตภาค ๗ นี้ ตามการปกครองของกระทรวงมหาดไทยได้จัดแบ่งออกเป็น
๘ จังหวัด คือ จังหวัดนครปฐม, จังหวัดราชบุรี, จังหวัดสุพรรณบุรี, จังหวัดกาญจนบุรี,
จังหวัดเพชรบุรี, จังหวัดประจวบคีรีขันธ์, จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงคราม
มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๒๘,๗๐๓,๗๕๐ ไร่

๒. ในเขตภาคนี้ มีเนื้อที่ป่าไม้ทั้งหมด ๑๗,๒๗๔,๓๗๕ ไร่ ทางราชการได้ดำเนินการ
สงวนและคุ้มครองป่าไม้ไว้แล้ว จำนวนเนื้อที่ ๔,๐๒๐,๒๕๐ ไร่ แยกออกเป็นรายจังหวัดดังนี้

ก. จังหวัดราชบุรี

(๑) ป่าหนองกลางเนิน ตำบลหินกอง อำเภอเมืองราชบุรี เนื้อที่ ๑๓๘ ไร่
(๒) ป่าช้าดวน (ช้าด้าม) ตำบลเขาชะสูง อำเภอบ้านโป่ง เนื้อที่ ๒,๑๘๑ ไร่
(๓) ป่าเขาหินแดง-เขาบิน ตำบลหินกอง อำเภอเมืองราชบุรี เนื้อที่
๑๗,๗๕๐ ไร่

(๔) ป่ายาง ตำบลด่านทับตะโก อำเภอเมืองราชบุรี เนื้อที่ ๓๑,๔๐๒ ไร่
รวมเนื้อที่ป่าซึ่งได้ทำการคุ้มครองแล้วในเขตจังหวัดราชบุรี เป็นเนื้อที่
๕๑,๔๗๕ ไร่

ข. จังหวัดสุพรรณบุรี

(๑) ป่าหนองหญ้าไทร ตำบลหนองหญ้าไทร อำเภอดำรงวิทยะปาลย์ เนื้อที่
๓๐,๐๐๐ ไร่

(๒) ป่าดักกระยาไฮโลม ตำบลกระยาไฮโลม อำเภออู่ทอง เนื้อที่ ๔๔๔ ไร่
รวมเนื้อที่ป่าซึ่งได้ทำการคุ้มครองและสงวนแล้วในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นเนื้อที่
๓๐,๔๔๔ ไร่

(๑๒) บ้ำเซาดอย-บ้านโรง ตำบลท่าไม้รวก ตำบลดกดีหลวง อำเภอ
 ๕ ๕
 ท้ายาง เนอที่ ๑๕๖,๒๕๐ ไร่

(๑๓) บ้ำย่างหัก ตำบลวังไคร้ ตำบลวังน้ำกดีได้ อำเภอท้ายาง อำเภอ
 ๕ ๕
 เขายอช เนอที่ ๗๘,๑๒๕ ไร่

(๑๔) บ้ำย่าง ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท้ายาง เนอที่ ๑๐,๐๐๐ ไร่

(๑๕) บ้ำชายเดนบางตะบูน ตำบลบางตะบูน อำเภอบ้านแหลม เนอที่
 ๑๑,๒๕๐ ไร่

รวมเนอที่บ้ำซึ่งทางราชการได้ทำการค้ำครองและสงวนแล้วในเขตจังหวัดเพ็ชรบุรี
 ๗ ๕ ๕
 เบนเนอที่ ๒,๔๕๐,๒๓๒ ไร่

จ. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

(๑) บ้ำคลองเก่า ตำบลปากคลอง อำเภอปราณบุรี เนอที่ ๓๑๒ ไร่

(๒) บ้ำคอนเต้งวัง ตำบลเมืองเก่า อำเภอปราณบุรี เนอที่ ๘๗๕ ไร่

(๓) บ้ำคลองนางรม ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ เนอที่
 ๑,๘๓๘ ไร่

(๔) บ้ำน้ำพุ-น้ำผุด ตำบลบางสระพานใหญ่ อำเภอบางสระพาน เนอที่
 ๘,๐๕๐ ไร่

(๕) บ้ำเซาดี้เด็ด ตำบลบางสระพานใหญ่ อำเภอบางสระพาน เนอที่
 ๔๖๒ ไร่

(๖) บ้ำคลองแม่รำพึง ตำบลบางสระพานใหญ่ อำเภอบางสระพาน เนอที่
 ๘๗๕ ไร่

(๗) บ้ำหนองชะเมือง ตำบลกรูด อำเภอบางสระพาน เนอที่ ๒,๓๑๒ ไร่

(๘) บ้ำบางปูล ตำบลบางปูล อำเภอปราณบุรี เนอที่ ๑,๐๐๖ ไร่

(๙) บ้ำคลองวฬ ตำบลคลองวฬ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ เนอที่
 ๗๓๘ ไร่

(๑๐) บ้ำกลางอ่าว ตำบลกำเหน็ดนพคุณ อำเภอบางสระพาน เนอที่
 ๑,๒๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่า ซึ่งได้ดำเนินการคุ้มครองและสงวนแล้วในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
เป็นเนื้อที่ ๑๗,๖๖๘ ไร่

ฉ. จังหวัดสมุทรสงคราม

ป่าคลองช่อง—คลองโคก ตำบลคลองโคก อำเภอเมือง เนื้อที่ ๒๕,๐๐๐ ไร่
เนื้อที่ป่าซึ่งได้สงวนแล้ว ในจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นเนื้อที่ ๒๕,๐๐๐ ไร่

ในเขตภาคนี้ ทางราชการได้ดำเนินการสงวนและคุ้มครองป่าไม่เพิ่มขึ้นจากที่ได้ทำ
การคุ้มครองและสงวนไว้แล้ว รวมเนื้อที่ ๔,๖๓๖,๗๔๑ ไร่ แยกเป็นรายจังหวัดดังนี้

ก. จังหวัดนครปฐม

(๑) ป่าหนองหวาย—หนองไม้แดง ตำบลทุ่งตูกนก ตำบลทุ่งขวาง อำเภอ
กำแพงแสน เนื้อที่ ๘,๑๒๕ ไร่

(๒) ป่ากระต๊อบ—ดงระดม ตำบลกระต๊อบ ตำบลดงระดม อำเภอบางเลน
เนื้อที่ ๓๔,๓๗๕ ไร่

รวมเนื้อที่ป่า ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองและสงวนในจังหวัดนครปฐม เป็น
เนื้อที่ ๔๒,๕๐๐ ไร่

ข. จังหวัดราชบุรี

(๑) ป่าเขาแดงใหญ่ ตำบลเขาธง อำเภอบ้านโป่ง เนื้อที่ ๑๑,๕๖๒ ไร่

(๒) ป่าทางด้านทิศโคก ตำบลด้านทิศโคกสงวนฝั่ง กิ่งอำเภอจอมบึง
อำเภอเมืองราชบุรี เนื้อที่ ๗๑,๘๗๕ ไร่

(๓) ป่าพยาง—พุดามซ้อน ตำบลทุ่งหลวง ตำบลวังมะนาว อำเภอปากท่อ
เนื้อที่ ๑๒๑,๘๗๕ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างการคุ้มครองและสงวนในจังหวัดราชบุรี เป็นเนื้อที่
๒๐๕,๓๑๒ ไร่

ค. จังหวัดสุพรรณบุรี

ป่าห้วยขมิ้น—หนองหญ้าไทร ตำบลห้วยขมิ้น ตำบลหนองหญ้าไทร
อำเภอเดิมบางนางบวช เนื้อที่ ๔๖๐,๐๐๐ ไร่

เนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการสงวนในจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นเนื้อที่
๔๖๐,๐๐๐ ไร่

ง. จังหวัดกาญจนบุรี

- (๑) บำเหน็จปรีอ—หนองอู่เห็น ตำบลบ้านใหม่ ตำบลพังตรุ ตำบลรางดำดี อำเภอท่าม่วง เนื้อที่ ๕๖,๘๗๕ ไร่
- (๒) บำเหน็จ ๑ โรงงานกระดาษไทย ตำบลหนองกุ่ม กิ่งอำเภอบ่อพลอย ตำบลลาดหญ้า ตำบลท่ามะขาม ตำบลปากแพรก ตำบลเกาะตำโรง อำเภอเมืองกาญจนบุรี ตำบลหนองโรง ตำบลพนมทวน อำเภอหนองขาว ตำบลท่าล้อ อำเภอท่าม่วง เนื้อที่ ๓๔๐,๐๐๐ ไร่
- (๓) บำเหน็จแดบ—เดาขวัญ ตำบลดอนแดบ ตำบลเดาขวัญ ตำบลห้วยกระเจา อำเภอพนมทวน เนื้อที่ ๓๓๗,๕๐๐ ไร่
- (๔) บำเหน็จโรง ตำบลหนองโรง ตำบลพนมทวน อำเภอพนมทวน เนื้อที่ ๓๘,๓๗๕ ไร่
- (๕) บำเหน็จโครงการโรงงานกระดาษไทยคอน ๕ ตำบลช่องเดา ตำบลท่ากระดาน ตำบลดุ่มดุ่ม ตำบลไทรโยค อำเภอเมือง กิ่งอำเภอศรีสวัสดิ์ กิ่งอำเภอไทรโยค เนื้อที่ ๖๔๓,๓๒๕ ไร่
- (๖) บำเหน็จ ๓ โรงงานกระดาษไทย ตำบลหนองกุ่ม ตำบลหนองรี ตำบลบ่อพลอย ตำบลห้วยกระเจา ตำบลดอนแดบ ตำบลพนมทวน กิ่งอำเภอบ่อพลอย อำเภอพนมทวน เนื้อที่ ๕๓๖,๘๗๕ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองและสงวนในจังหวัดกาญจนบุรี

เป็นเนื้อที่ ๑,๘๓๓,๗๕๐ ไร่

จ. จังหวัดเพชรบุรี

- (๑) บำเหน็จลำน้ำเพชร ตำบลท่ายาง ตำบลยางหย่อง ตำบลวังไคร้ ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง เนื้อที่ ๑,๘๗๕ ไร่
- (๒) บำเหน็จลำห้วยแม่ประจันต์ ตำบลวังไคร้ อำเภอท่ายาง เนื้อที่ ๒๒,๘๓๒ ไร่
- (๓) บำเหน็จท่าคอย-ยางหย่อง ตำบลท่าคอย ตำบลยางหย่อง อำเภอท่ายาง เนื้อที่ ๑๖,๒๕๐ ไร่

(๔) บ้ำเขากำรงค์ หนองช้างตาย ตำบลคำหาร ตำบลไ้มะฆาม อำเภอ
บ้านลาด เนื้อที่ ๓,๐๖๒ ไร่

(๕) บ้ำบ้านน้อย บ้านแหลม ตำบลบ้านน้อย อำเภอเขาย้อย ตำบล
บ้านแหลม อำเภอบ้านแหลม เนื้อที่ ๕,๒๖๘ ไร่

(๖) บ้ำตำบลห้วยโรง หนองหญ้าปล้อง และบางเค็ม อำเภอเขาย้อย
เนื้อที่ ๑๕๐,๐๐๐ ไร่

(๗) บ้ำปากทะเล ตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม เนื้อที่ ๓,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งทางราชการก่ตั้งดำเนินการคุ้มครองและสงวนในจังหวัดเพชรบุรี
เป็นเนื้อที่ ๑๘๘,๒๖๘ ไร่

ฉ. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

(๑) บ้ำหินเหล็กไฟ ตำบลหินเหล็กไฟ ตำบลเขาย้อย อำเภอหัวหิน
ตำบลด้ามกระต่าย ตำบลกุยบุรี ตำบลบ่อนอก ตำบลอ่าวน้อย
อำเภอปราณบุรี ตำบลเกาะหลัก ตำบลคลองวาฬ ตำบลห้วยยาง
อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ เนื้อที่ ๑,๗๓๐,๗๕๖ ไร่

(๒) บ้ำวังด้วน—ห้วยยาง ตำบลคลองวาฬ ตำบลห้วยยาง กิ่งอำเภอ
ทับสะแก อำเภอเมือง เนื้อที่ ๑๐,๒๒๕ ไร่

(๓) บ้ำเขากดอย ตำบลทรายทอง อำเภอบางสะพานใหญ่ เนื้อที่
๒,๕๖๒ ไร่

(๔) บ้ำหนองแก—เขาเต่า ตำบลหนองแก ตำบลเขาเต่า อำเภอหัวหิน
เนื้อที่ ๖,๕๖๒ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองและสงวนในจังหวัดประจวบ
คีรีขันธ์ เป็นเนื้อที่ ๑,๗๕๐,๕๐๕ ไร่

ช. จังหวัดสมุทรสงคราม

(๑) บ้ำคลองยี่ด่าน ตำบลยี่ด่าน อำเภออัมพวา เนื้อที่ ๒๒,๕๐๐ ไร่

(๒) บ้ำชายทะเล—ปากมาบ—บางบ่อ ตำบลนาแก้ว ตำบลบางจะเกร็ง
อำเภอเมืองสมุทรสงคราม เนื้อที่ ๒๓,๘๐๖ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการสงวนในจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นเนื้อที่ ๔๖,๕๐๖ ไร่

ในเขตภาคหน้เนื้อที่ป่ารวมทั้งสิ้น ๑๗,๒๗๕,๓๗๕ ไร่ ทางราชการได้ดำเนินการคุ้มครองและสงวนป่าไว้แล้วรวม ๕,๐๒๐,๒๕๐ ไร่ และกำลังดำเนินการคุ้มครองและสงวนเพิ่มช้เนื้อที่ ๕,๖๓๖,๗๕๑ ไร่ จึงเป็นเนื้อที่ป่าที่ไ้ทำการคุ้มครองและสงวนแล้ว และอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองและสงวน รวมทั้งสิ้น ๘,๖๕๖,๘๘๑ ไร่ ยังเหลือเนื้อที่ป่าที่ยังไม่ได้คุ้มครองและสงวนอีก ๘,๖๑๗,๓๘๕ ไร่ โดยที่ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่า คณะกรรมการ ฯ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการคุ้มครองและสงวนเพิ่มช้เนื้อที่ และเห็นควรควบคุมดำเนินการให้ได้ผลสัมฤทธิ์ตามโครงการของกรมป่าไม้ โดยการแนะนำ ช้แรงให้ราษฎรทราบถึงผลเสียหายในการทำลายป่า ซึ่งทำให้สภาพของดินลดความอุดมสมบูรณ์ลง และป่าไม้ยังช่วยบรรเทาอุทกภัย, รักษาความชุ่มชื้นของดินไว้ได้ ทั้งยังทำให้ฝนตกเสมอ ๆ อีกด้วย ประโยชน์ต่าง ๆ ที่ราษฎรจะได้รับจากการสงวนและคุ้มครองป่าไม้ น้ จะทำให้ผลิตผลทางเกษตรกรรมของกสิกรเพิ่มปริมาณมากขึ้น และจะเป็นผลทำให้ฐานะของกสิกรดีขึ้นต่อไปด้วย

๓. ในเขตภาค ๗ น้ มีเนื้อที่นาเดิมทั้งสิ้น ๓,๗๓๘,๕๗๐ ไร่ (สถิติ พ.ศ. ๒๕๔๖) กรมชลประทานได้ดำเนินการช่วยเหลือการทำนาของราษฎรโดยได้พิจารณาสร้างโครงการชลประทานชนตามจังหวัดต่าง ๆ ในภาคนี้ เพื่อช่วยเหลือเนื้อที่นาของราษฎรให้ได้ผลเป็นน้แน่นอนยิ่งขึ้น ซึ่งได้ทำการช่วยเหลือแล้วมีเนื้อที่นาที่อยู่ภายใต้การชลประทานรวม ๒,๒๓๘,๐๐๒ ไร่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้.

ก. การชลประทานหลวง

(๑) จังหวัดนครปฐม	เนื้อที่	๑๕๘,๐๐๐ ไร่
(๒) จังหวัดราชบุรี	เนื้อที่	๓๑๒,๐๐๐ ไร่
(๓) จังหวัดสุพรรณบุรี	เนื้อที่	๑,๐๘๕,๐๐๐ ไร่
(๔) จังหวัดกาญจนบุรี	เนื้อที่	๗๗,๘๐๐ ไร่
(๕) จังหวัดเพชรบุรี	เนื้อที่	๒๒๐,๐๐๐ ไร่
(๖) จังหวัดสมุทรสาคร	เนื้อที่	๗๕,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่นาที่ได้รับการช่วยเหลือจากการชลประทานหลวง ๑,๘๒๖,๘๐๐ ไร่

ข. การชลประทานราษฎร

(๑) จังหวัดนครปฐม	เนื้อที่	๔๖,๘๕๐ ไร่
(๒) จังหวัดราชบุรี	เนื้อที่	๕,๑๕๐ ไร่
(๓) จังหวัดสุพรรณบุรี	เนื้อที่	๑๗,๗๐๐ ไร่
(๔) จังหวัดกาญจนบุรี	เนื้อที่	๗๘,๗๐๐ ไร่
(๕) จังหวัดเพชรบุรี	เนื้อที่	๘๒,๕๖๐ ไร่
(๖) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	เนื้อที่	๒๒,๗๐๐ ไร่
(๗) จังหวัดสมุทรสาคร	เนื้อที่	๑๐,๐๐๐ ไร่
(๘) จังหวัดสมุทรสงคราม	เนื้อที่	๒๗,๒๔๒ ไร่

รวมเนื้อที่นาที่ได้รับการช่วยเหลือจากการชลประทานราษฎร ๓๑๒,๓๐๒ ไร่

คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าการทำนาในเขตภาคนี้เคยได้ เพราะมีชลประทานคอยช่วยเหลือจึงทำให้การทำนาหวังผลเป็น ที่แน่นอน และเห็นสมควรส่งเสริมให้ราษฎรนิยมการได้ปลูกบำรุงข้าวในนาให้กว้างขวางแพร่หลายมากยิ่งขึ้น อีกประการหนึ่งเห็นควรแนะนำให้ราษฎรใช้พันธุ์ข้าวที่ดีปลูก ในที่ใดที่สามารถจะปลูกพืชก่อนหรือหลังการทำนาได้ก็ควรส่งเสริม นอกจากนี้เห็นควรแนะนำให้ราษฎรปลูกพืชหมุนเวียน ซึ่งจะช่วยเพิ่มผลิตผลในเนื้อที่แห่งหนึ่ง ๆ เพิ่มขึ้นอีกจะทำให้ราษฎรมีรายได้สูง และยังเป็นการบำรุงที่ดินให้อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การปลูกข้าวต่อไป

๔. เนื้อที่หนอง บึง ในเขตภาคนี้ไม่น้อย แต่มีแม่น้ำคดเคี้ยวมาก อาจจะใช้เป็นที่ส่งเสริมและเพาะเลี้ยงปลาเพื่อขยายพันธุ์ได้โดยทั่วไป เฉพาะในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดเพชรบุรีมีเนื้อที่หนอง บึง พอที่จะเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์ปลาได้ จึงเห็นสมควรส่งเสริมให้เลี้ยงเพื่อขยายพันธุ์ปลาให้แพร่หลายต่อไป อนึ่ง ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, จังหวัดเพชรบุรี, จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงคราม อันเป็นจังหวัดชายทะเลเห็นสมควรแนะนำส่งเสริมให้ราษฎรเพาะ เลี้ยง และบำรุงพันธุ์สัตว์น้ำจำพวก ปลาน้ำกรวย หอย และปูทะเล ตามโครงการของกรมประมง และเห็นควรมอบเรื่องให้กรมประมงรับไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๕. คณะกรรมการ ฯ เห็นสมควร ให้พิจารณาแนะนำ ดังเสริม เป็นรายจังหวัดและรายท้องที่ เพื่อให้ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพของดินฟ้าอากาศ ภูมิประเทศ และได้ผลสัมบูรณ์ตามความมุ่งหมาย ควรให้พิจารณาดังนี้

(๑) จังหวัดนครปฐม การทำนาได้ผลดีด่อนมากเพราะมีการชลประทานดี มีแม่น้ำท่าจีนมาก ควรส่งเสริมให้ราษฎรทำการเพาะปลูกข้าวโพดก่อนฤดูการทำนา เพราะข้าวโพดได้ผลเร็วและผลิตผลที่ได้จากข้าวโพดก็ใช้บริโภคหรืออาจใช้เลี้ยงสัตว์ได้ด้วย แต่สำหรับที่ดอน เช่น อำเภอเมืองนครปฐม การทำนามักขาดน้ำ เห็นควรแนะนำให้ราษฎรทำข้าวไร่และปลูกพืชดอนแทน พืชที่ควรส่งเสริมคือ ถั่วเขียว, ถั่วลิสง, มันล้มประดัง มันเทศ, ถั่วประด, ทำสวนผลไม้และปลูกพืชผักอื่น ๆ ซึ่งส่วนมากราษฎรก็ทำอยู่แล้วควรแนะนำให้ปลูกตามหลักวิชาเศรษฐกิจการเกษตร คือทำในเนื้อที่มาก ๆ ไร่เพื่อให้ทุนในการผลิตต่ำลง ดังเสริมให้ใช้เครื่องมือที่ทนแรงจะทำให้ได้ผลิตผลมาก รวดเร็ว ประหยัดค่าใช้จ่าย ทุนเวตา และทุนแรงงาน ซึ่งจะช่วยให้มีรายได้มากขึ้น อนึ่งเห็นควรส่งเสริมให้ราษฎรเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู เป็ด ไก่ ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น โดยแนะนำให้เลี้ยงตามหลักวิชาและส่งเสริมให้ได้เลี้ยงพันธุ์ที่ดีเพื่อให้ได้ผลสมบูรณ์ คณะกรรมการ ฯ เห็นควรติดตามให้คำแนะนำและตรวจสอบโดยใกล้ชิด ช่วยเหลือฉันทยารักษาหรือป้องกันให้เมื่อมีโรคสัตว์เกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ราษฎรไม่ขาดทุนมากและจะเกิดความเชื่อมั่น ทำการเลี้ยงขยายโครงการของเขาต่อไป

(๒) จังหวัดราชบุรี จังหวัดนี้ดินดีเหมาะแก่การปลูกพืชทุกชนิด นอกจากจะแนะนำส่งเสริมในเรื่อง การทำนา แล้วควรจะได้ แนะนำให้ ราษฎรปลูก พืชอื่น ๆ ด้วย เช่นแนะนำให้ราษฎรปลูกข้าวโพด หรือถั่วต่าง ๆ ก่อนปลูกข้าว เพราะพืชดังกล่าวได้ผลเร็วและเห็นควรส่งเสริมให้ปลูกพืชไร่ในที่ดอนเช่น ถั่วประด, มันล้มประดัง, ถั่วเขียว, ถั่วลิสง, อ้อย ฯลฯ และควรติดตามให้คำแนะนำช่วยเหลือในเรื่องการบำรุงที่ดิน แนะนำให้ราษฎรนิยมการได้ปุ๋ยในการทำสวนผักในท้องที่ที่ปลูก เช่นที่อำเภอดำเนินสะดวก นอกจากนั้นเห็นควรแนะนำส่งเสริมให้เลี้ยงสัตว์ เช่น หมู เป็ด ไก่ ให้แพร่หลาย โดยแนะนำให้ทำการเลี้ยงให้ถูกต้องหลักวิชา ดังเสริมให้เลี้ยงพันธุ์ที่ดีซึ่งจะเจริญเติบโตเร็วและได้ราคาดีด้วย เพื่อให้ได้ผลสัมบูรณ์ตามความมุ่งหมายควรติดตามให้คำแนะนำโดยใกล้ชิดอยู่เสมอ ช่วยรักษาและป้องกันให้เมื่อมีโรคระบาดสัตว์เกิดขึ้น จะช่วยไม่ให้ราษฎรขาดทุนมาก และจะทำให้เกิดความเชื่อถือนั่นใจจะได้อาศัยโครงการเลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้น

(๓) จังหวัดสุพรรณบุรี เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชเพราะเป็นดินดี และการชลประทานดีด้วย นอกจากจะส่งเสริมในเรื่องการทำนาให้ได้ผลต่อไร่เพิ่มขึ้นแล้ว คณะกรรมการ เห็นควรส่งเสริมให้ราษฎรในท้องที่ที่อยู่ทางตอนปลูกพืชไร่ เช่น ถั่วเขียว ถั่วลิสง มันล้มประทัง มันเทศ ถั่วประด เป็นต้น กับเห็นควรส่งเสริมให้ราษฎรได้เลี้ยงหมู เป็ด ไก่ ให้แพร่หลายยิ่งขึ้น ควรติดตามให้คำแนะนำถึงวิธีการเลี้ยงตามหลักวิชา และส่งเสริมให้เลี้ยงพันธุ์ดีเพื่อจะได้เจริญเติบโตเร็วและได้ราคาดี และควรหาทางป้องกันไม่ให้เกิดโรคระบาดขึ้นได้ซึ่งจะทำให้มีผลกำไรจากการเลี้ยงโดยแท้จริง

(๔) จังหวัดกาญจนบุรี ที่ดินเป็นดินทรายมากไม่เหมาะแก่การทำนา และชาคน่าจึงเห็นควรแนะนำให้ราษฎรปลูกข้าวไร่ และปลูกพืชไร่ เช่น อ้อย พริก และพืชอื่น ๆ ตามความเหมาะสมของฤดูกาลซึ่งราษฎรทำอยู่แล้วให้ได้ผลดียิ่งขึ้น และถูกหลักวิชาเศรษฐกิจการเกษตรทุนในการผลิตจึงจะต่ำลง และควรส่งเสริมให้ราษฎรเลี้ยงปศุสัตว์ต่าง ๆ ให้แพร่หลาย โดยแนะนำให้เลี้ยงพันธุ์ดี และเห็นควรติดตามให้คำแนะนำถึงเรื่องการบำรุงรักษาตามหลักวิชาการ ควรช่วยในเรื่องการป้องกันรักษาโรคระบาดสัตว์เมื่อเกิดขึ้นไม่ให้ลุกลามต่อไปโดยใกล้ชิด ซึ่งจะทำให้ราษฎรไม่ต้องขาดทุนและจะมีความเชื่อถือในผลกำไรจะได้ขยายโครงการเพิ่มขึ้นต่อไป

(๕) จังหวัดเพชรบุรี นอกจากจะส่งเสริมในเรื่องการทำนาแล้วเห็นควรส่งเสริมการปลูกพืชไร่ไปด้วย เช่น ที่อำเภอท่ายางชาคน้ำทำนาไม่ค่อยได้ผล การพิจารณาในจังหวัดนี้จึงต้องอาศัยการชลประทานเป็นสำคัญ จึงเห็นควรส่งเสริมในเรื่องการปลูกพืชไร่ เพราะพืชไร่ไม่ต้องการน้ำมาก และเห็นควรให้ราษฎรเลี้ยงสัตว์ให้แพร่หลายยิ่งขึ้น

(๖) จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดนี้มีที่ดินซึ่งเหมาะแก่การปลูกพืชไร่อยู่มาก จึงเห็นควรส่งเสริมโดยพิจารณาให้เหมาะสมกับฤดูกาล นอกจากนั้นเห็นควรส่งเสริมให้ราษฎรเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู เป็ด ไก่ ให้แพร่หลายต่อไป โดยแนะนำให้เลี้ยงพันธุ์ดี และเห็นควรติดตามให้คำแนะนำถึงหลักการเลี้ยงให้ใกล้ชิด ทั้งนี้จะทำให้ราษฎรได้ทราบถึงวิธีการบำรุงรักษาและปรับปรุงการเลี้ยงให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

(๗) จังหวัดสมุทรสงคราม ดินดีเป็นส่วนมาก นอกจากที่ดินชายทะเลที่ค่อนข้างเค็มเพราะน้ำทะเลไหลลงเลยจึงทำให้การเพาะปลูกไม่ได้ผล เห็นควรส่งเสริมให้ราษฎรทำสวน มะพร้าวในที่ดังกล่าวนี้ ส่วนในที่ดอนสูงขึ้นไปน้ำทะเลไปไม่ถึงเห็นควร

ตั้งเสริมให้ปลูกพืชไร่อื่น ๆ ที่เหมาะสมกับดิน เป็นการตั้งเสริมให้ราษฎร มีรายได้เพิ่มขึ้น
 หนึ่ง เนื่องจากจังหวัดนอญชายทะเลราษฎรส่วนมากทำนาเกลือ จึงเห็นควรตั้งเสริมการผลิต
 เกลือให้มีปริมาณ มากยิ่งขึ้น และ ควรหาตลาด ให้ได้จำหน่าย เกลือได้ ด้ควรรวดเร็วและได้
 ราคาดีพอควร ทั้งนี้เพื่อช่วยเหลือรักษาผลิตผลของเขาไม่ให้ตกต่ำเป็นการช่วยเหลือราษฎร
 โดยตรง

(๘) จังหวัดสมุทรสงคราม ควรตั้งเสริมเช่นเดียวกับจังหวัดสมุทรสาคร

๖. การอุตสาหกรรมในเขตภาคนี้การอุตสาหกรรมที่นับว่าสำคัญคือ การทำ
 น้ำตาลมะพร้าว, ทำน้ำตาลช็อค, ทำปลาเค็ม, ทำแป้งมันสำปะหลัง, ทำวันเด็น, ทอผ้า
 ทอเสื้อ, ทำกระเบื้องปูนซีเมนต์ และทำกระดาษ อุตสาหกรรมเหล่านี้ส่วนมากยังไม่มี
 เครื่องมือทันสมัยที่ทันสมัย คณะกรรมการ เห็นควรตั้งเสริมให้ปรับปรุงใช้เครื่องมือทันสมัย
 ให้ทันสมัยขึ้น อุตสาหกรรมใด ที่ต้องรักษาความ สะอาดในการผลิต เห็นควร แนะนำให้ ผู้
 ประกอบการอุตสาหกรรมนั้น ใช้ความ ระมัดระวังโดยกวดขัน และเห็นสมควรแนะนำตั้งเสริม
 และปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้น ทั้งนี้เพื่อปลูกความนิยมของประชาชนที่อุปโภคและบริโภค
 และเพื่อความก้าวหน้าของการอุตสาหกรรมนี้ ๆ ต่อไป

๗. การคมนาคม นับว่ามีความสำคัญมากต่อผลิตผลทางเกษตร และการ
 อุตสาหกรรม ตลอดจนการติดต่อค้าขายอื่น ๆ คณะกรรมการ มีความเห็นว่าควรพิจารณา
 สร้างถนนแยกจากถนนใหญ่ ติดต่อกันระหว่างจังหวัดต่อ จังหวัดและอำเภอ ต่ออำเภอ และจัด
 สร้างถนนแยกเข้าไปสู่ไร่นาหรือแหล่งผลิตของกสิกรให้ทั่วถึง โดยพิจารณาสร้างไปสู่แหล่ง
 ที่มผลิตผลการเกษตรมาก ๆ ไร่ก่อน เพื่อลำเลียงผลิตผลต่าง ๆ ที่กสิกรผลิตได้ออกสู่ตลาด
 ให้ทันตามกำหนดเวลา ก่อนที่จะมีการเสียหายเกิดขึ้นแก่ผลิตผลเหล่านั้น และจะเป็นทางให้
 กสิกรได้ติดต่อกับพ่อ ค้าและได้ทราบความเคลื่อนไหวของ ตลาดใหญ่ ๆ ได้ทุก ระยะเวลาโดย
 รวดเร็ว จะทำให้กสิกรคิดปรับปรุงผลิตผลของตนทั้งปริมาณและคุณภาพดีขึ้น อันจะเป็น
 ผลดีแก่ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวและของประเทศชาติ

การพิจารณำรุงที่ดินในเขตภาค ๘ ของคณะกรรมการ ฯ

คณะกรรมการบำรุงที่ดินได้พิจารณาวิธีการบำรุงที่ดินในเขตภาค ๘ แล้วเสร็จแล้ว มีความคิดเห็นในการที่จะส่งเสริมในการปรับปรุงที่ดินในเขตภาคนี้ให้เหมาะสม กับสภาพของดินฟ้าอากาศ, ภูมิประเทศ และอุปนิสัยของพลเมืองจึงเห็นควรให้พิจารณาดำเนินการส่งเสริมเพื่อให้ที่ดินเกิดประโยชน์ยิ่งขึ้นต่อไปดังนี้

๑. ในเขตภาค ๘ นี้ ตามการปกครองของกระทรวงมหาดไทยได้จัดแบ่งออกเป็น ๘ จังหวัด คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช, จังหวัดชุมพร, จังหวัดสุราษฎร์ธานี, จังหวัดระนอง, จังหวัดกระบี่, จังหวัดพังงา และจังหวัดภูเก็ต มีเนื้อที่รวมทั้งสิ้น ๒๕,๘๘๘,๓๗๕ ไร่

๒. ไร่ไม้ในเขตภาคนี้ มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑๖,๘๘๘,๑๒๕ ไร่ ทางราชการได้ดำเนินการคุ้มครองและสงวนไร่ไม้ไว้แล้ว จำนวนเนื้อที่ ๑,๖๐๓,๑๓๐ ไร่ แยกเป็นรายจังหวัดดังนี้

ก. จังหวัดนครศรีธรรมราช

- (๑) ไร่ควนพลอง ตำบลช้างกลอง อำเภอฉวาง เนื้อที่ ๒,๗๐๖ ไร่
- (๒) ไร่ป่ายกระเบียด ตำบลกระเบียด อำเภอฉวาง เนื้อที่ ๑,๕๐๐ ไร่
- (๓) ไร่คลองสาย ตำบลกระเบียด อำเภอฉวาง เนื้อที่ ๑๕,๐๐๐ ไร่
- (๔) ไร่คลองซอ ตำบลลำพรวณา อำเภอฉวาง เนื้อที่ ๑๐,๐๐๐ ไร่
- (๕) ไร่ภูเขาหลวง ตำบลตะไครย อำเภอฉวาง เนื้อที่ ๔,๐๐๐ ไร่
- (๖) ไร่หนองหงษ์ และไร่ดอนกรวด ตำบลหนองหงษ์ ตำบลดอนกรวด อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๒,๘๐๐ ไร่
- (๗) ไร่คลองหินดาน ตำบลนาไม้ไผ่ อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๒๖๘ ไร่
- (๘) ไร่ท่าพุดทง ตำบลหินตก อำเภอเวียงพิบูลย์ เนื้อที่ ๑,๔๕๐ ไร่
- (๙) ไร่ปากแพรก ตำบลลำใหญ่ อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๖,๒๐๐ ไร่
- (๑๐) ไร่ทรายคอเขา ตำบลลิซด อำเภอลิซด เนื้อที่ ๒,๐๐๐ ไร่
- (๑๑) ไร่เขาห้วยกองเฒ่า ตำบลฉลง อำเภอลิซด เนื้อที่ ๑,๖๐๐ ไร่
- (๑๒) ไร่ยางงาม ตำบลท่าเสม็ด ถึงอำเภอชะอวด อำเภอเวียงพิบูลย์ เนื้อที่ ๑,๑๖๒ ไร่

- (๑๓) บำเหน็จปากพนัง—ฝั่งตะวันตก ตำบลคลองกระบือ ตำบลคลองน้อย
อำเภอปากพนัง เนื้อที่ ๑๘,๗๕๖ ไร่
- (๑๔) บำเหน็จเกาะกลาง—เกาะไชยา ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก อำเภอ
ปากพนัง เนื้อที่ ๘๑ ไร่
- (๑๕) บำเหน็จของเยียน ตำบลเจ้าเภา อำเภอศีขรภูมิ เนื้อที่ ๑๕,๐๐๐ ไร่
- (๑๖) บำเหน็จน้ำดีชล ตำบลศีขรภูมิ อำเภอศีขรภูมิ เนื้อที่ ๑,๕๐๐ ไร่
- (๑๗) บำเหน็จน้ำท่าหมาก ตำบลทุ่งปรัง อำเภอศีขรภูมิ เนื้อที่ ๒๐๐ ไร่
- (๑๘) บำเหน็จน้ำปากควด ตำบลเจ้าเภา อำเภอศีขรภูมิ เนื้อที่ ๑๕๖ ไร่
- (๑๙) บำเหน็จเงินเขาแหลมตาบ ตำบลทองเนียน อำเภอศีขรภูมิ เนื้อที่
๑,๘๗๕ ไร่
- (๒๐) บำเหน็จของชนอม ตำบลชนอม ตำบลทองเนียน กิ่งอำเภอชนอม
อำเภอศีขรภูมิ เนื้อที่ ๑๐,๐๐๐ ไร่
- (๒๑) บำเหน็จปากพนัง—ฝั่งตะวันออก ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก อำเภอ
ปากพนัง เนื้อที่ ๖,๗๕๐ ไร่
- (๒๒) บำเหน็จหนองหว้า ตำบลนาไม้ไผ่ อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๕,๐๐๐ ไร่
- (๒๓) บำเหน็จทับคตาย ตำบลวังหิน อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๑๕,๕๘๘ ไร่
- (๒๔) บำเหน็จควนแก้ว ตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด เนื้อที่ ๑๘๕,๐๐๐ ไร่
- (๒๕) บำเหน็จปากน้ำ ตำบลปากพนัง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช เนื้อที่
๑๖,๔๑๒ ไร่
- (๒๖) บำเหน็จปากพญา—ปากนคร ตำบลปากพนัง ตำบลท่าไร่ ตำบลบางจาก
อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช เนื้อที่ ๒๓,๕๗๕ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าไม้ที่ดินดำเนินการคุ้มครอง และสงวนไว้แล้ว ในจังหวัดนครศรีธรรมราช

๓๔๘,๕๘๐ ไร่

ข. จังหวัดชุมพร

- (๑) บำเหน็จด้ายเหนือ ตำบลด้ายเหนือ อำเภอเมืองชุมพร เนื้อที่ ๒๘,๓๗๕ ไร่
- (๒) บำเหน็จบางต้น ตำบลบางต้น อำเภอปะทิว เนื้อที่ ๑๗,๗๐๐ ไร่
- (๓) บำเหน็จไม้ยางนา ตำบลละแม อำเภอหลังสวน เนื้อที่ ๓๐๐ ไร่

- (๔) บ้าชุมโค ตำบลชุมโค อำเภอประทิว เนื้อที่ ๗,๐๕๐ ไร่
 - (๕) บ้าไม้เคี่ยม ตำบลตะแบ อำเภอหลังสวน เนื้อที่ ๒,๑๘๘ ไร่
 - (๖) บ้าบางน้ำจืด ตำบลบางذن อำเภอประทิว เนื้อที่ ๒,๑๖๘ ไร่
 - (๗) บ้าคลองตะโก ตำบลปากตะโก อำเภอศีร์ษะเกษ เนื้อที่ ๑๐,๐๐๐ ไร่
 - (๘) บ้าไม้หนองเนียน ตำบลบางลึก อำเภอเมืองชุมพร เนื้อที่ ๔,๒๓๘ ไร่
 - (๙) บ้าอ่าวทุ่งคา และบ้าอ่าวสวี ตำบลทุ่งคา ตำบลด่านสวี อำเภอเมืองชุมพร อำเภอสวี เนื้อที่ ๑๒,๑๕๖ ไร่
 - (๑๐) บ้าคลองสวี ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน เนื้อที่ ๖๕๖ ไร่
- รวมเนื้อที่บ้า ซึ่งทางราชการได้คุ้มครองแล้วในจังหวัดชุมพร เป็นเนื้อที่ ๘๔,๘๓๒ ไร่

ค. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- (๑) บ้าบ้านนา—ท่าเรือ—เคียนซา ตำบลบ้านนา ตำบลท่าชี ตำบลท่าเรือ ตำบลเคียนซา อำเภอบ้านนาสาร เนื้อที่ ๘๖,๕๕๖ ไร่
- (๒) บ้าตงเต็ง ตำบลโมถ่าย ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา เนื้อที่ ๒๒,๕๐๐ ไร่
- (๓) บ้าทุ่งพาดาว—ห้วยไม้ไซ ตำบลโมถ่าย ตำบลปากหมาก และบ้าเว อำเภอไชยา เนื้อที่ ๒๕,๐๐๐ ไร่
- (๔) บ้าคอนเกลี้ยง หรือห้วยเห็ด ตำบลปากหมาก อำเภอไชยา เนื้อที่ ๑๒,๕๐๐ ไร่
- (๕) บ้าเขาพุดก ตำบลท่าตะเอน ตำบลท่าเรือ อำเภอพนมพิณ อำเภอบ้านนาสาร เนื้อที่ ๒๖,๕๒๕ ไร่
- (๖) บ้าเด่นน้ำเค็ม ตำบลท่าเคย ตำบลท่าฉาง ตำบลเขาถ่าน อำเภอท่าฉาง เนื้อที่ ๓,๕๐๐ ไร่
- (๗) บ้าบางงอน—น้ำรอม มะดวน ตำบลบางงอน ตำบลน้ำรอม ตำบลมะดวน อำเภอพนมพิณ อำเภอท่าฉาง เนื้อที่ ๘๘,๘๗๕ ไร่
- (๘) บ้าท่าเคย—คลองไทร—มะดวน ตำบลคลองไทร อำเภอท่าฉาง เนื้อที่ ๑๗,๘๐๒ ไร่

รวมเหนือป่า ซึ่งทางราชการได้ดำเนินการคุ้มครองแล้วในจังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็น
เหนือที่ ๒๗๓,๒๖๘ ไร่

ง. จังหวัดระนอง

- (๑) ป่าคลองกาดทรายคำถึงคลองม่วงกวด (ป่าชายเลน) ตำบล
ราชกรูด อำเภอเมืองระนอง เนื้อที่ ๗๕,๐๐๐ ไร่
- (๒) ป่าเขาม่วงหระ ตำบลเขาหินเด้ง ตำบลบางวัน และตำบลปากน้ำ
อำเภอเมืองระนอง เนื้อที่ ๔๓,๘๗๕ ไร่
- (๓) ป่าปากน้ำจืด-มะรุ-ปากจั่น ตำบลน้ำจืดใหญ่ ตำบลน้ำจืดน้อย
ตำบลมะรุ ตำบลปากจั่น อำเภอกระบุรี เนื้อที่ ๑๒๕,๐๐๐ ไร่
- (๔) ป่าคลองตำเตียง-ละฮุ่น ตำบลตำเตียง ตำบลบางแก้ว ตำบล
ทรายแดง ตำบลพระไต่ ตำบลละฮุ่นไต่ ถึงอำเภอละฮุ่น อำเภอ
กระบุรี เนื้อที่ ๒๒,๕๐๐ ไร่
- (๕) ป่าเขาทำครอบ-คลองเค็งจกวด ตำบลทรายแดง อำเภอเมือง
ระนอง เนื้อที่ ๑๖,๒๕๐ ไร่

รวมเหนือป่า ซึ่งได้ดำเนินการคุ้มครองและสงวนไว้แล้วในจังหวัดระนอง เป็นเหนือ
๒๗๐,๖๒๕ ไร่

จ. จังหวัดกระบี่

- (๑) ป่าเกาะกลาง ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา เนื้อที่ ๒๘,๐๘๔ ไร่
- (๒) ป่าในช่อง ตำบลเขาทอง ตำบลเขาคราม ตำบลทับปด อำเภอ
เมืองกระบี่ เนื้อที่ ๔๓,๑๒๕ ไร่
- (๓) ป่าแหลมกรวด และคลองบางผอง ตำบลคลองขนาน ตำบลปกาเตี๋ย
อำเภอเมืองกระบี่ เนื้อที่ ๕๖,๑๒๕ ไร่
- (๔) ป่าคลองจิหลาด ตำบลไถ่ไทย อำเภอเมืองกระบี่ เนื้อที่ ๔๓,๑๑๒ ไร่
- (๕) ป่าชายเลนคลองบางผอง-คลองพ่อ ตำบลห้วยนาขาว ตำบล
คลองท่อมใต้ ตำบลเพชดา อำเภอคลองท่อม เนื้อที่ ๔๓,๒๕๐ ไร่
- (๖) ป่าคลองเหนือคลองและป่าแหลมกรวด ตำบลคลองเขม่า ตำบล
คิงชัน ตำบลคลองขนาน อำเภอเมืองกระบี่ เนื้อที่ ๖๘,๒๒๕ ไร่

- (๗) บำคดองกระบี่ใหญ่—คดองเหนือคดอง ตำบลไผ่ไทย ตำบล
กระบี่ใหญ่ ตำบลกระบี่น้อย ตำบลเหนือคดอง ตำบลคดองเขม่า
อำเภอเมืองกระบี่ เนื้อที่ ๓๓,๓๘๘ ไร่
- (๘) บำช่องคีตาทุ่งคา ตำบลคดองพน ตำบลทรายขาว อำเภอ
คดองท่อม เนื้อที่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่
- (๙) บำอ่าวนาง—หางนก ตำบลอ่าวนาง ตำบลเขาทอง อำเภอเมือง
กระบี่ เนื้อที่ ๖๐,๐๐๐ ไร่
- (๑๐) บำหนองตะเคียน ตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระบี่ เนื้อที่ ๓,๕๐๐ ไร่
รวมเนื้อที่ป่า ซึ่งทางราชการดำเนินการคุ้มครองและสงวนไว้แล้วในจังหวัดกระบี่
๘๗ ไร่ ๓๕ ไร่
เป็นเนื้อที่ ๕๗๔,๘๓๘ ไร่

ฉ. จังหวัดพังงา

- (๑) บำนากก ตำบลท้ายช้าง ตำบลตากแดด อำเภอเมืองพังงา
เนื้อที่ ๒,๘๐๐ ไร่
- (๒) บำวังทัง ตำบลนาเตย อำเภอท้ายเหมือง เนื้อที่ ๓,๓๒๕ ไร่
- (๓) บำลำแก่น ตำบลลำแก่น อำเภอหัวหินเหมือง เนื้อที่ ๓,๐๓๓ ไร่
- รวมเนื้อที่ป่า ที่ดำเนินการคุ้มครองแล้วในจังหวัดพังงา เป็นเนื้อที่ ๘,๓๕๖ ไร่

ช. จังหวัดภูเก็ต

- (๑) บำบางขนุน ตำบลดาคู ตำบลท่ามะพร้าว อำเภอถลาง เนื้อที่
๕,๓๓๘ ไร่
- (๒) บำควนพระแทว ตำบลเทพกษัตรี ตำบลป่าคดอก ตำบลศรีสุนทร
อำเภอถลาง เนื้อที่ ๑๖,๗๓๓ ไร่
- รวมเนื้อที่ป่าคุ้มครองแล้วในจังหวัดภูเก็ต เป็นเนื้อที่ ๒๑,๘๕๐ ไร่
- ทางราชการได้ดำเนินการคุ้มครองและสงวนป่าไม้เพิ่มชนิด ซึ่งกำลังอยู่ในระหว่าง
ดำเนินการคุ้มครองและสงวน เป็นเนื้อที่รวม ๗,๑๗๘,๔๔๑ ไร่ ซึ่งแยกเป็นรายจังหวัดได้ดังนี้

ก. จังหวัดนครศรีธรรมราช

- (๑) บำเชิงเขาหนา ตำบลควนเกย อำเภอรัตนพิบูลย์ เนื้อที่ ๓๐,๐๐๐ ไร่

อนงค์ ๒๕๖๓ (๒) บ้าได้ค้ายำ ตำบลท่าช้าง กิ่งอำเภอยายาง (อำเภอยายาง เนอท
 ๒๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่

(๓) บ้าเขาดิน ตำบลกระเบียด ตำบลไม่วาย ตำบลนากระเซ อำเภอยายาง
 ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ (๒)

(๔) บ้าทุ่งสง ตำบลทุ่งสง อำเภอยายาง เนอท ๒๐,๐๐๐ ไร่

(๕) บ้าควนเคี่ยม ตำบลกระเบียด ตำบลกระทั้น (อำเภอยายาง เนอท
 ๘,๗๐๖ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่

(๖) บ้าคดงกระโท ตำบลกระโท อำเภอยายาง เนอท ๒๕๐ ไร่

(๗) บ้าเขาวง ตำบลหินปูน อำเภอยายาง เนอท ๕๐,๐๐๐ ไร่

(๘) บ้าปายรา ตำบลถ้ำพรวนรา อำเภอยายาง เนอท ๓๕,๐๐๐ ไร่

(๙) บ้าเขากระทั้น ตำบลกระทั้น อำเภอยายาง เนอท ๘๕,๐๐๐ ไร่

(๑๐) บ้าทุ่งหนองควาย ตำบลถ้ำพรวนรา อำเภอยายาง เนอท ๓๕,๐๐๐ ไร่

(๑๑) บ้าคุดองคอง ตำบลทองดำเจีย อำเภอยายาง เนอท ๓๐,๐๐๐ ไร่

(๑๒) บ้าคุดองเพรง ตำบลควน ตำบลนาแวง ตำบลกระเซ ตำบลหินปูน
 ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่

(๑๓) บ้าวังอภัย ตำบลควน อำเภอยายาง เนอท ๑๗๕ ไร่

(๑๔) บ้าเขาหลวง ตำบลข้างกลาง ตำบลกระเซ (อำเภอยายาง เนอท
 ๕๕,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่

(๑๕) บ้าหนองพุด ตำบลท่าช้าง กิ่งอำเภอยายาง อำเภอยายาง
 ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่

(๑๖) บ้าควนกอ ตำบลทุ่ง ตำบลทุ่งสง เนอท ๕๐๐ ไร่

(๑๗) บ้าเกาะพระ ตำบลทุ่งสง อำเภอยายาง เนอท ๒๕๐ ไร่

(๑๘) บ้าหน้าตกลอย ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอยายาง เนอท ๓,๕๐๐ ไร่

(๑๙) บ้าคุดองยึก ตำบลทุ่งสง อำเภอยายาง เนอท ๑๗,๐๐๐ ไร่

(๒๐) บ้าปากเพรียง ตำบลทุ่งสง กิ่งอำเภอยายาง อำเภอยายาง เนอท
 ๑๓,๗๐๖ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่

(๒๑) บำปายคดอง วังหีบ ตำบลนาหวาง อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๓๓,๐๐๐ ไร่

(๒๒) บำคณดำภู ตำบลทุ่งสง ตำบลฉวาง อำเภอฉวาง เนื้อที่ ๑๙,๘๖๙ ไร่

(๒๓) บำคณออกบ้านน้ำตก ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๓๕,๐๐๐ ไร่

(๒๔) บำช่องกระโสม ตำบลกระปาง อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๒๕,๐๐๐ ไร่

(๒๕) บำไถโค่น-ในตาก ตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอร่อนพิบูลย์ เนื้อที่ ๕,๐๐๐ ไร่

(๒๖) บำคดองเคียน ตำบลกระปาง อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๗,๖๓๑ ไร่

(๒๗) บำด้ระพัง ตำบลหินตก ตำบลเล่าง อำเภอร่อนพิบูลย์ เนื้อที่ ๒๕,๐๐๐ ไร่

(๒๘) บำห้วยเหวียง ตำบลน้ำตก อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๔,๐๐๐ ไร่

(๒๙) บำอ่าวกราย ตำบลนาไม้ไผ่ อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๖๐,๐๐๐ ไร่

(๓๐) บำคณหินราว ตำบลบางขัน อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๘,๘๐๐ ไร่

(๓๑) บำคณชก ตำบลบางขัน อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๗,๒๐๐ ไร่

(๓๒) บำช่องนกฮั่ง ตำบลทุ่งสง ถึงอำเภอท่ายาง อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๒๘,๗๐๐ ไร่

(๓๓) บำปายคดองโอม ตำบลปริก ถึงอำเภอท่ายาง อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๑๕๐,๐๐๐ ไร่

(๓๔) บำวังฉนวน ตำบลทัง อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๔๐,๐๐๐ ไร่

(๓๕) บำหนานใหญ่ ตำบลทุ่งใหญ่ ถึงอำเภอท่ายาง อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๕,๒๑๒ ไร่

(๓๖) บำคณประ ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๒๓๑,๐๐๐ ไร่

(๓๗) บำช่องท่อน ตำบลนาโพธิ์ อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๑๒,๐๐๐ ไร่

(๓๘) บำบางเตย ตำบลทุ่งใหญ่ ถึงอำเภอท่ายาง อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๒,๘๗๕ ไร่

- (๓๘) ป้าคลองกรงหยัน ตำบลกุแหระ กิ่งอำเภอย้าย อำเภอย้าย
เนื้อที่ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่
- (๔๐) ป้าไธเกะทอง ตำบลเขาโร อำเภอย้าย เนื้อที่ ๓,๕๐๐ ไร่
- (๔๑) ป้าควนขาวเครา ตำบลบางขัน อำเภอย้าย เนื้อที่ ๕๐๐,๐๐๐ ไร่
- (๔๒) ป้าปงยอ ตำบลวังหิน อำเภอย้าย เนื้อที่ ๓,๕๐๐ ไร่
- (๔๓) ป้าปากอ่าว ตำบลด้ามคำบด อำเภอย้าย เนื้อที่ ๓๖,๐๐๐ ไร่
- (๔๔) ป้าช่องเขา ตำบลร่อนพิบูลย์ อำเภอย้าย เนื้อที่ ๕,๐๐๐ ไร่
- (๔๕) ป้าทางปริก ตำบลทางปริก กิ่งอำเภอย้าย อำเภอย้าย เนื้อที่ ๓๐,๐๐๐ ไร่
- (๔๖) ป้าวังใหญ่ ตำบลวังหิน อำเภอย้าย เนื้อที่ ๒,๐๐๐ ไร่
- (๔๗) ป้าควนทราย—ป้ากลอง ตำบลควนพัง อำเภอย้าย เนื้อที่ ๔๔,๐๐๐ ไร่
- (๔๘) ป้าควนชเวต—ควนนกจาบ—ควนโปงโลง ตำบลควนเกย อำเภอย้าย
ร่อนพิบูลย์ เนื้อที่ ๓๕,๐๐๐ ไร่
- (๔๙) ป้าหนองคด้า ตำบลเขาโร อำเภอย้าย เนื้อที่ ๔,๕๐๐ ไร่
- (๕๐) ป้าหนองคำเสา ตำบลด้ามคำบด อำเภอย้าย เนื้อที่ ๖,๐๐๐ ไร่
- (๕๑) ป้าพรุพี ตำบลบางขัน อำเภอย้าย เนื้อที่ ๑๕๐,๐๐๐ ไร่
- (๕๒) ป้านาปู ตำบลบางขัน อำเภอย้าย เนื้อที่ ๒๘๐,๐๐๐ ไร่
- (๕๓) ป้าท่าดาร์ ตำบลท้ายด้าเกา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช เนื้อที่ ๑,๓๕๐ ไร่
- (๕๔) ป้าไร่ใหญ่ ตำบลควนเกย อำเภอย้าย เนื้อที่ ๒๐,๐๐๐ ไร่
- (๕๕) ป้าควนประ ตำบลบางขัน อำเภอย้าย เนื้อที่ ๕๐,๐๐๐ ไร่
- (๕๖) ป้าเขาออก ตำบลท้องเนียน กิ่งอำเภอขนอม อำเภอศีขร เนื้อที่ ๓,๕๐๐ ไร่
- (๕๗) ป้าเขาท้องไหนด ตำบลท้องเนียน กิ่งอำเภอขนอม อำเภอศีขร
เนื้อที่ ๑,๒๐๕ ไร่
- (๕๘) ป้ายางยวน ตำบลท้ายด้าเกา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช เนื้อที่ ๑,๒๐๕ ไร่

- (๕๘) บ้าควนดินแดง ตำบลกำแพงเซา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
เนื้อที่ ๒,๐๘๘ ไร่
- (๖๐) บ้าเขาวัง ตำบลหินตก อำเภอวังน้อย เนื้อที่ ๑๓,๓๗๕ ไร่
- (๖๑) บ้าเขาไชยสน ตำบลท้องเนียน กิ่งอำเภอขนอม อำเภอดำรง เนื้อที่
๑๐,๕๐๐ ไร่
- (๖๒) บ้าท่าวัง-ขุนน้ำ และเขาธง ตำบลเขาแก้ว ตำบลท่าโดน ตำบล
ท่าดี กิ่งอำเภอฉวาง ตำบลท่าวัง ตำบลพรหมโลก และ
ตำบลบ้านเกาะ ตำบลอินทรี อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช เนื้อที่
๒๓๒,๕๐๐ ไร่
- (๖๓) บ้าท่าช้างข้าม ตำบลเขาพระบาท อำเภอเชียรใหญ่ เนื้อที่ ๒๒,๕๐๐ ไร่
- (๖๔) บ้าคลองธง ตำบลท้องเนียน ตำบลขนอม กิ่งอำเภอขนอม อำเภอ
ฉวาง เนื้อที่ ๒๒๖,๕๐๐ ไร่
- (๖๕) บ้าขนทรายหัก ตำบลทุ่งใหญ่ กิ่งอำเภอท่าช้าง อำเภอทุ่งสง
เนื้อที่ ๓๐,๐๐๐ ไร่
- (๖๖) บ้ารังหม้า-บ้าเราะ ตำบลสระแก้ว ตำบลท่าชน อำเภอท่าศาลา
เนื้อที่ ๓,๕๐๐ ไร่
- (๖๗) บ้าเขาแก้ว-ฉางสะกา-ขุนทะเล ตำบลเขาแก้ว ตำบลฉางสะกา
และตำบลขุนทะเล กิ่งอำเภอฉางสะกา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
เนื้อที่ ๒๐๔,๕๐๐ ไร่
- (๖๘) บ้าขุนเด ตำบลกะหรอ ตำบลไทรบุรี อำเภอท่าศาลา เนื้อที่
๘๖,๓๕๐ ไร่
- (๖๙) บ้าเขานัน ตำบลกลาย อำเภอท่าศาลา เนื้อที่ ๔๕,๐๐๐ ไร่
- (๗๐) บ้าไผ่ยางด้วน ตำบลกลาย อำเภอท่าศาลา เนื้อที่ ๖,๕๐๐ ไร่
- (๗๑) บ้าคลองโชน ตำบลกะหรอ อำเภอท่าศาลา เนื้อที่ ๑๖,๒๐๐ ไร่
- (๗๒) บ้าท่าพุด-ในคู ตำบลนบพิตำ ตำบลกะหรอ อำเภอหัวตะพาน
ตำบลโมคคณ ตำบลควนตะโก อำเภอท่าศาลา เนื้อที่ ๑๖๓,๔๐๐ ไร่
- (๗๓) บ้าหน้าไซ ตำบลบางขัน อำเภอทุ่งสง เนื้อที่ ๑๕๐,๐๐๐ ไร่

การประปา (๗๕) บำบัดน้ำเสียเทศบาลนครอุบลราชธานี (๗๕) อำเภอปากพนัง
 เนื้อที่ ๑๘๘ ไร่

(๗๕) บำบัดน้ำเสีย-สระแก้ว ตำบลท่าหิน ตำบลสระแก้ว อำเภอท่าศาลา
 เนื้อที่ ๒๖,๐๐๐ ไร่

(๗๖) บำบัดน้ำเสียเทศบาลนครอุบลราชธานี อำเภอเมือง
 รวมเนื้อที่ป่า ซึ่งทางราชการกำลังดำเนินการ คุ้มครองและสงวน ในจังหวัดนคร-
 ศรีธรรมราช เป็นเนื้อที่ ๓,๘๑๘,๖๕๐ ไร่

ข. จังหวัดชุมพร

(๑) บำบัดน้ำเสียเทศบาลนครชุมพร อำเภอสวี เนื้อที่ ๑๔,๕๐๐ ไร่

(๒) บำบัดน้ำเสียเทศบาลนครชุมพร อำเภอเมืองชุมพร เนื้อที่ ๕๕๐ ไร่

(๓) บำบัดน้ำเสียเทศบาลนครชุมพร อำเภอปะทิว เนื้อที่ ๓๐,๐๐๐ ไร่

(๔) บำบัดน้ำเสียเทศบาลนครชุมพร อำเภอหลังสวน เนื้อที่ ๓,๐๐๐ ไร่

(๕) บำบัดน้ำเสียเทศบาลนครชุมพร อำเภอหลังสวน เนื้อที่ ๕๐๐ ไร่

(๖) บำบัดน้ำเสียเทศบาลนครชุมพร อำเภอสวี เนื้อที่ ๑๘,๗๕๐ ไร่

(๗) บำบัดน้ำเสียเทศบาลนครชุมพร อำเภอหลังสวน
 เนื้อที่ ๘,๓๗๕ ไร่

(๘) บำบัดน้ำเสียเทศบาลนครชุมพร อำเภอหลังสวน
 อำเภอหลังสวน เนื้อที่ ๓๓,๑๒๕ ไร่

(๙) บำบัดน้ำเสียเทศบาลนครชุมพร อำเภอหลังสวน เนื้อที่ ๓,๗๕๐ ไร่

(๑๐) บำบัดน้ำเสียเทศบาลนครชุมพร อำเภอหลังสวน
 อำเภอหลังสวน เนื้อที่ ๑๖๕,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าไม้ ซึ่งทางราชการกำลังดำเนินการ คุ้มครองและสงวน ในจังหวัดชุมพร
 เนื้อที่ ๒๕๔,๓๕๐ ไร่

ค. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(๑) บำบัดน้ำเสียเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี อำเภอไชยา เนื้อที่
 ๑,๘๘๘ ไร่

(๒) บำบัดน้ำเสียเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี อำเภอกาญจนดิษฐ์ เนื้อที่
 ๔๘,๕๖๘ ไร่

โศภนภคณภค (๓) ป้าคำบดท่าข้ามวัดประดู่ คำบดท่าข้ามวัดคำบดวัดประดู่ อำเภอ
กาญจนดิษฐ์ เนื้อที่ ๒๕,๕๐๐ ไร่

โศภนภค (๔) ป้าบางเขนคำบดกรวด อำเภอบ้านนาสาร เนื้อที่ ๓๖๓,๑๒๕ ไร่

(๕) ป้าเตน คำบดคอนดัก คำบดไร่ยอคาสม คำบดท่าทองกระแต
อำเภอไชยภูมิ คำบดเจงฮะ คำบดทุ่งตัง อำเภอกาญจนดิษฐ์ เนื้อที่ ๒๒,๕๐๐ ไร่

(๖) ป้าย่านยาว—เขาวงษ์ คำบดย่านยาว คำบดเขาวงษ์ อำเภอท่าขนอน
เนื้อที่ ๒๓๗,๕๐๐ ไร่

(๗) ป้าถองดินปูน คำบดดินปูน กิ่งอำเภอพระแสง อำเภอบ้านนาสาร
เนื้อที่ ๒๕,๕๐๐ ไร่

(๘) ป้าทุ่งวัง ๓๐๐๐๐๐ คำบดทุ่งวัง คำบดข้างซ้าย คำบด
ข้างขวา คำบดกรวด คำบดบ่าร่อน อำเภอกาญจนดิษฐ์ เนื้อที่
๑๒๑,๗๓๘ ไร่

(๙) ป้าคลองเหยียน คำบดอียัน คำบดพวงพรหมศรี กิ่งอำเภอพระแสง
อำเภอบ้านนาสาร เนื้อที่ ๑๗๘,๑๒๕ ไร่

(๑๐) ป้าท่าชนะ คำบดคันรี คำบดประดงค์ คำบดส้มทอง คำบด
ป้าเจ คำบดเจียง คำบดโมถ่ายคำบดปากหมาก กิ่งอำเภอ
ท่าชนะ อำเภอไชยา คำบดตะกุดเหนือ อำเภอท่าขนอน เนื้อที่
๒๒๕,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าไม้ ซึ่งทางราชการกำลังดำเนินการคุ้มครองดูแลสงวนในจังหวัดสุราษฎร์
ธานี ๑,๘๑๘,๐๔๕ ไร่

ง. จังหวัดระนอง

(๑) ป้านาขากคำบดปากคั่น อำเภอกระบุรี เนื้อที่ ๑๘๗,๕๐๐ ไร่

(๒) ป้าดำเตียง—คำบดดำเตียง—อำเภอกระบุรี เนื้อที่ ๒๕๐,๐๐๐ ไร่

(๓) ป้ากระเปือย คำบดบ้านนาคำบดคำบดนาคำบด คำบดบางหิน คำบด
กระเปือย คำบดเขยอเหลียง คำบดคำพวน กิ่งอำเภอกระเปือย

เนื้อที่ ๓๕๘,๓๗๕ ไร่

(๔) ป้าเตนคำบดอ้อมวงกรวด คำบดเตนคำบดอ้อมวงกรวด คำบด

กะเปอร์ ตำบลบางหิน ตำบลนาคา ตำบลกำพวน ถึงอำเภอกระเปอร์
อำเภอเมืองระนอง เนื้อที่ ๔๓,๗๕๐ ไร่

- (๕) บ้ำเขาทำครอบ ถึงคลองเสด็จกวด ตำบลทรายแดง อำเภอเมือง
ระนอง เนื้อที่ ๘,๕๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่บ้ำซึ่งทางราชการกำลังดำเนินการคุ้มครองและสงวนในจังหวัดระนอง
เป็นเนื้อที่ ๘๔๘,๓๒๕ ไร่

จ. จังหวัดกระบี่

- (๑) บ้ำไผ่โป๊ะ ตำบลกระบี่น้อย อำเภอเมืองกระบี่ เนื้อที่ ๓๐,๐๐๐ ไร่

- (๒) บ้ำในช่องด้านตะวันออกถนนสายสาม ตำบลทับปด ตำบลเขา
คราม อำเภอเมือง เนื้อที่ ๑๐,๖๒๕ ไร่

- (๓) บ้ำบางคราม ตำบลคลองท่อมเหนือ อำเภอคลองท่อม เนื้อที่
๑๑๓,๗๕๐ ไร่

รวมเนื้อที่บ้ำซึ่งทางราชการกำลังดำเนินการคุ้มครองและสงวนในจังหวัดกระบี่ เป็น
เนื้อที่ ๑๕๔,๓๗๕ ไร่

ฉ. จังหวัดพังงา

- (๑) บ้ำเทือกเขากระได ตำบลเหมา ตำบลท่านา ตำบลกะปง เนื้อที่
๔๐,๐๐๐ ไร่

- (๒) บ้ำเขาหน่วยง เขาเหมาน้อย และเขาพ่อตา ตำบลเหมา อำเภอ
กะปง เนื้อที่ ๔๑,๖๐๐ ไร่

- (๓) บ้ำพานพอ ตำบลนาเคย ตำบลบางทอง อำเภอท้ายเหมือง เนื้อที่
๗,๕๐๐ ไร่

- (๔) บ้ำโคกขรบ ตำบลนาเคย อำเภอท้ายเหมือง เนื้อที่ ๒,๘๗๕ ไร่

- (๕) บ้ำเขาบางแก้ว—เขาบางเคียน—ควนหินดาน ตำบลเหมา อำเภอ
กะปง ตำบลคำตั่ว อำเภอตะกั่วป่า เนื้อที่ ๑๘,๗๕๐ ไร่

- (๖) บ้ำดำปี ตำบลท้ายเหมือง ตำบลนาเคย ตำบลทุ่งมะพร้าว ตำบล
บางทอง อำเภอท้ายเหมือง เนื้อที่ ๓๘,๔๒๕ ไร่

- (๗) บ้ำบ้านดอน ตำบลโคกกลอย ตำบลตะกั่วทุ่ง เนื้อที่ ๒,๒๑๘ ไร่

(๘) บำคตองเขาเปราะ—คตองกะโถม ตำบลกระโหด ตำบลกระโถม
อำเภอตะกั่วทุ่ง เนื้อที่ ๒๓,๘๗๕ ไร่

(๙) บำคตองทุ่งมะพร้าว ตำบลทุ่งมะพร้าว อำเภอท้ายเหมือง เนื้อที่
๑๘,๗๕๐

(๑๐) บำเขาหลัก—ลำแก่น ตำบลลำแก่น อำเภอท้ายเหมือง ตำบลคึกคัก
อำเภอตะกั่วป่า เนื้อที่ ๓๐,๒๖๒ ไร่

รวมเนื้อที่ป่า ซึ่งทางราชการกำลังดำเนินการคุ้มครองและสงวนในจังหวัดพังงา เป็น
เนื้อที่ ๒๐๓,๒๕๖ ไร่

ข. จังหวัดภูเก็ต

(๑) บำเดหน้าเค็มคตองพารา ตำบลบางโรง ตำบลท่ามะพร้าว อำเภอ
ถดาง เนื้อที่ ๓,๓๘๔ ไร่

(๒) บำเดหน้าเค็มคตองบางโรง ตำบลบำคตอก อำเภอถดาง เนื้อที่
๓,๔๘๔ ไร่

(๓) บำเดหน้าเค็มคตองท่ามะพร้าว ตำบลไม้ขาว ตำบลเทพกษัตรี
อำเภอถดาง เนื้อที่ ๓,๕๘๘ ไร่

(๔) บำคตองอู่ตะเภา ตำบลไม้ขาว อำเภอถดาง เนื้อที่ ๓,๓๐๐ ไร่

(๕) บำควนเขากำมะตา ตำบลกำมะตา ตำบลป่าตอง ตำบลกะทู้
กิ่งอำเภอกระทุ้ง ตำบลรัชฎา อำเภอเมืองภูเก็ต ตำบลเชิงทะเล
ตำบลศรีสุนทร อำเภอถดาง เนื้อที่ ๔๕,๐๐๐ ไร่

(๖) บำควนเขาเมือง—เขารวก ตำบลถำค ตำบลเทพกษัตรี และตำบล
บ้านดอน อำเภอถดาง เนื้อที่ ๕,๐๐๐ ไร่

(๗) บำเดนคตองท่าเรือ ตำบลบำคตอก ตำบลศรีสุนทร อำเภอถดาง
เนื้อที่ ๒,๔๕๐ ไร่

(๘) บำเขาไม้พอก ตำบลไม้ขาว อำเภอถดาง เนื้อที่ ๒,๓๐๐ ไร่

(๙) บำเกาะโหลน ตำบลราไวย์ อำเภอเมือง ภูเก็ต เนื้อที่ ๒,๐๐๐ ไร่

(๑๐) บำควนเขาโต๊ะแซะ ตำบลรัชฎา อำเภอเมืองภูเก็ต เนื้อที่ ๓,๒๐๐ ไร่

(๑๑) บำเหน็จสามเหลี่ยม ค่าบดบาศคอก อำเภอดงยาง เนื้อที่ ๒,๕๐๐ ไร่

(๑๒) บำเหน็จทะเลสาบ ค่าบดบาศคอก อำเภอดงยาง เนื้อที่ ๖๘ ไร่

(๑๓) บำเหน็จทะเลสาบ ค่าบดบาศคอก อำเภอดงยาง เนื้อที่ ๓๐๐ ไร่

(๑๔) บำเหน็จเขานาคเกิด ค่าบดบาศคอก ค่าบดบาศคอก กิ่งอำเภอกะทู้และ
ค่าบดบาศคอกค่าบดบาศคอก ค่าบดบาศคอก ค่าบดบาศคอก ค่าบดบาศคอก
อำเภอมะนังเกิด เนื้อที่ ๒,๖๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่า ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองในจังหวัดภูเก็ต ๖๘,๗๘๕ ไร่

ในเขตภาค ๘ มีเนื้อที่ป่าไม้ทั้งสิ้น ๑๖,๘๘๘,๑๒๕ ไร่ ทางราชการได้ทำการคุ้มครองและสงวนไว้แล้วเป็นเนื้อที่ ๑,๖๐๓,๑๓๐ ไร่ และกำลังดำเนินการคุ้มครองและสงวนเพิ่ม
ขึ้นอีก ๗,๑๖๗,๕๘๖ ไร่ รวมเนื้อที่ป่าไม้ที่คุ้มครองและสงวนแล้ว และที่อยู่ระหว่างดำเนินการ
คุ้มครองและสงวนเพิ่มขึ้น ๘,๗๗๐,๗๒๖ ไร่ ยังเหลือเนื้อที่ป่าไม้ที่ยังไม่ได้ดำเนินการ
คุ้มครองและสงวนอีก ๘,๑๒๗,๓๙๕ ไร่ โดยที่ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่า คณะ
กรรมการมีความเห็นว่าควรดำเนินการคุ้มครองและสงวนเพิ่มขึ้นอีก และเห็นควรพิจารณา
ดำเนินการให้ได้ผลตามโครงการของกรมป่าไม้ โดยแนะนำแจ้งราษฎรให้ทราบถึงประโยชน์
ของการสงวนและคุ้มครองป่า เห็นควรมอบเรื่องนี้ให้กรมป่าไม้รับไปดำเนินการต่อไป

๓. ในเขตภาค ๘ มีเนื้อที่นาเดิมทั้งสิ้น ๑,๑๘๐,๐๔๗ ไร่ (สถิติ พ.ศ. ๒๔๘๖) กรม
ชลประทานได้ทำการช่วยเหลือการทำนา โดยได้วางโครงการสร้างชลประทานราษฎรขึ้นใน
บางจังหวัดของเขตภาค ๘ และได้ส่งน้ำช่วยเหลือเนื้อที่นาในเขตของการชลประทานได้แล้ว
จำนวนเนื้อที่ ๖๕,๐๐๐ ไร่ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. จังหวัดนครศรีธรรมราช	เนื้อที่	๑๒,๘๐๐ ไร่
๒. จังหวัดชุมพร	เนื้อที่	๓๐,๐๐๐ ไร่
๓. จังหวัดกระบี่	เนื้อที่	๑๓,๐๐๐ ไร่
๔. จังหวัดพังงา	เนื้อที่	๘,๒๐๐ ไร่

เนื่องจากในภาคนี้การทำนายังไม่เพียงพอแก่ความต้องการของประชาชน ฉะนั้น จึง
เห็นควรส่งเสริมให้ประชาชนขยายการทำนาเพิ่มขึ้น และแนะนำให้นิยมการได้ปุ๋ย เพื่อ
ให้ได้ปริมาณข้าวเพียงพอต่อการบริโภคของประชาชนในภาคนี้ ซึ่งจะทำให้ระดับการครอง
ชีพดีขึ้น

๔. หนองบึงในเขตภาคนมเนอทรวมทั้งสิ้น ๔,๑๘๓ ไร่ แยกเป็นรายจังหวัดดังนี้

๑. จังหวัดนครศรีธรรมราช	เนอท	๗๒๖ ไร่
๒. จังหวัดชุมพร	เนอท	๘๘๐ ไร่
๓. จังหวัดสุราษฎร์ธานี	เนอท	๖๕๘ ไร่
๔. จังหวัดระนอง	เนอท	๗๐๐ ไร่
๕. จังหวัดกระบี่	เนอท	๔๒๘ ไร่
๖. จังหวัดพังงา	เนอท	๕๗๗ ไร่
๗. จังหวัดภูเก็ต	เนอท	๒๐๔ ไร่

เนอทหนองบึงเหล่านี้อาจจะใช้เป็นแหล่งสำหรับเลี้ยงปลาได้ ควรแนะนำส่งเสริมให้ราษฎรเลี้ยงปลาในเนอทดังกล่าวนี้ให้แพร่ต่อไป อนึ่ง เนื่องจากในภาคนี้ชายฝั่งทะเลที่ยาว มีป่าไม้ชายเลนที่สามารรถดัดแปลงเป็นบ่อเลี้ยงปลานวดจันทร์ทะเล และสัตว์น้ำกร่อยอื่น ๆ ได้ คณะกรรมการฯ เห็นสมควรส่งเสริมและแนะนำราษฎรให้รู้จักสงวน บำรุง และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อยเหล่านี้ให้แพร่หลาย และเห็นควรมอบให้กรมประมงรับไปดำเนินงานตามโครงการต่อไป

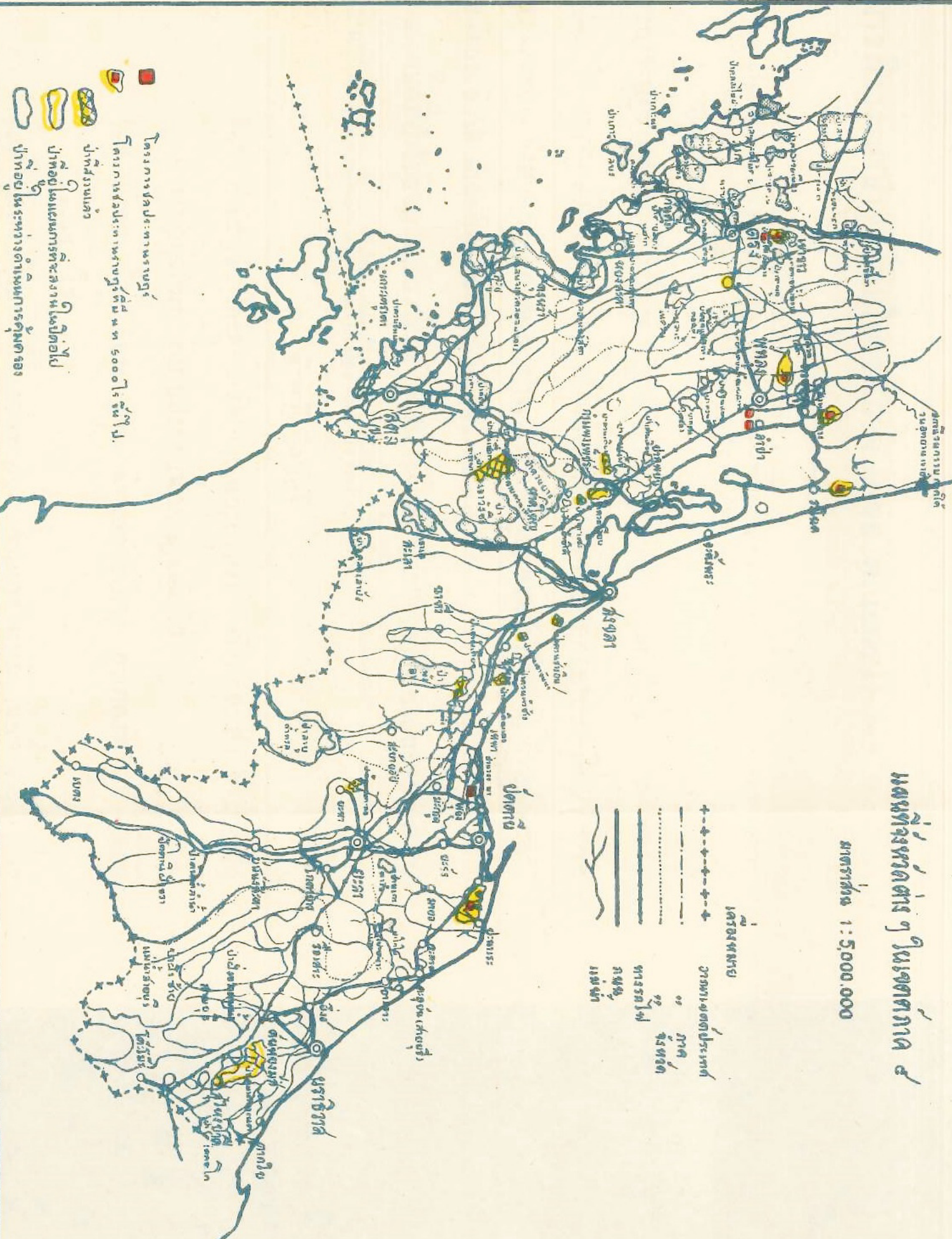
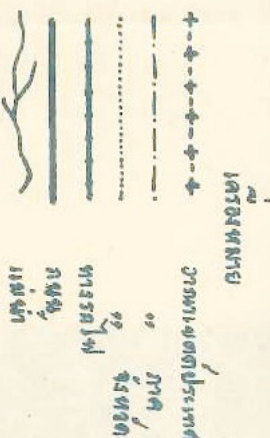
๕. ในภาคนี้เหมาะแก่การเพาะปลูกอยู่หลายชนิด คณะกรรมการฯ เห็นควรพิจารณาส่งเสริมการปลูกพืชที่เหมาะสมกับดิน และปริมาณของน้ำฝนที่ตกชุกในภาคนี้ซึ่งมีความเย็นและแห้งแล้งน้อย พืชที่เห็นควรส่งเสริมก็คือ ข้าวโพด ถั่วเขียว ถั่วลิสง ถั่วดำ ถั่วประด มัณฑะ มัณฑะปะหลัง ป่าน ฯลฯ พืชเหล่านี้เห็นควรส่งเสริมให้แพร่หลาย โดยแนะนำให้ราษฎรเลือกปลูกพันธุ์ที่ดี และแนะนำให้ราษฎรทราบถึงวิธีการบำรุง ในท้องถิ่นที่อยู่ใกล้ทะเลมีอาหารโปรตีนจากปลาอุดม ควรส่งเสริมให้เลี้ยง หมู เป็ด ไก่ ส่วนในที่ดอนดีจากชายฝั่งเข้าไปและมีที่กว้างขวางพอ ควรให้เลี้ยงโค กระบือ การเลี้ยงแพะก็ควรส่งเสริม เพื่อได้น้ำมันเป็นอาหารและสัตว์แพะออกขายยังสหกรณ์มะตาย และ เนอกเช่นเดียวกัน

อนึ่ง การทำสวนยาง สวนมะพร้าว และสวนผลไม้ของราษฎรในภาคนี้ นับว่าเป็นตำแหน่งดีอยู่แล้วจึงเห็นควรส่งเสริมให้ขยายเนอทปลูกให้มากยิ่งขึ้น และแนะนำให้เลือกพันธุ์ที่ดีปลูก เพื่อจะได้ผลิตผลทั้งปริมาณและคุณภาพเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ เห็นควรแนะนำให้ราษฎรปลูก กาแฟ โกโก้ พริกไทย และป่านรามิ ให้แพร่หลายต่อไป

๖. การอุตสาหกรรม การอุตสาหกรรมของภาคนี้ที่นับว่าสำคัญก็คือ การทำยาง ดิบ เลื่อยไม้ ทำเครื่องเหล็ก ทำน้ำมันมะพร้าว ทำปลาเค็ม ทำน้ำปลา ถลุงแร่ ทำ เครื่องปั้นดินเผา ทำปูนแดงปูนขาว ทำกระเบื้องและอิฐทนไฟ ฯลฯ คณะกรรมการ เห็นว่าอุตสาหกรรมใดที่ยังไม่ได้ใช้เครื่องมือทันสมัย เห็นควรแนะนำให้ปรับปรุง เครื่องมือแบบเก่าให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มปริมาณผลิตผลให้ก้าวหน้าเพียงพอ กับ ความต้องการ และเห็นควรแนะนำส่งเสริมให้ปรับปรุง และรักษาคุณภาพในการผลิตของ อุตสาหกรรมต่างๆ ให้ดีขึ้น เพื่อเผยแพร่คุณภาพและปลูกความนิยมของผู้บริโภค และ อุปโภคให้แพร่หลายกว้างขวางต่อไป

๗. การคมนาคม การคมนาคมเป็นหัวใจสำคัญในการดำเนินและขนส่งผลิตผล ทางการเกษตร และการอุตสาหกรรม ตลอดจนการติดต่อสื่อสารอื่นๆ โดยทั่วไป คณะ กรรมการ มีความเห็นว่า ควรพิจารณา จัดสร้างถนนแยก จากถนนใหญ่ ติดต่อกันระหว่าง จังหวัดต่อจังหวัด และระหว่างอำเภอต่ออำเภอ และเห็นควรจัดสร้างถนนแยกเข้าสู่ไร่นา หรือแหล่งผลิตของเกษตรกรให้ทั่วถึง โดยพิจารณาสร้างไปสู่แหล่งที่มีผลิตผลการเกษตร มากๆ ไว้ก่อน เพื่อดำเนินผลิตผลต่างๆ ที่เกษตรกรผลิตได้ออกสู่ตลาดให้ทันตามกำหนดเวลา ก่อนจะมีการเสียหายเกิดขึ้นแก่ผลิตผลเหล่านั้น และจะเป็นทางให้เกษตรกรได้ติดต่อกับพ่อค้า ได้ทราบความเคลื่อนไหวของตลาดใหญ่ๆ ได้ทุกระยะโดยรวดเร็ว จะทำให้เกษตรกรคิดปรับ ปรุงผลิตผลทั้งปริมาณและคุณภาพดีขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดีแก่ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัว และของประเทศชาติสืบต่อไป

1 : 5,000,000

การพิจารณำำรุงที่ดินในเขตภาค ๙ ของคณะกรรมการ ฯ

คณะกรรมการบำรุงที่ดินได้พิจารณำำรุงที่ดินในเขตภาค ๙ โดยพิจารณาถึงการบำรุงป่าไม้ การชลประทาน พิจารณำำรุงที่ดินในเรื่องการเกษตรกรรม ตั้งแต่เริ่มการปลูกพืชของราษฎร และตั้งแต่เริ่มเรื่องการอุตสาหกรรม ตามลำดับดังต่อไปนี้

๑. ในเขตภาค ๙ นี้ กระทรวงมหาดไทยได้จัดแบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๗ จังหวัด คือ จังหวัดสงขลา, จังหวัดตรัง, จังหวัดพัทลุง, จังหวัดสตูล, จังหวัดปัตตานี, จังหวัดยะลา, และจังหวัดนราธิวาส มีเนื้อที่ทั้งสิ้น ๑๘,๑๔๖,๒๕๐ ไร่

๒. เนื้อที่ป่าไม้รวม ๖,๗๓๔,๓๗๕ ไร่ ทางราชการได้ทำการคุ้มครองและสงวนป่าไม้ไว้แล้วเป็นจำนวน ๔๔๑,๒๕๐ ไร่ แยกเป็นรายจังหวัดดังนี้ คือ

ก. จังหวัดสงขลา

(๑) ป่าเขาเต๊ะ - โตะคุด - รัตหนง และลำม่งอน ตำบลสะเดา ตำบลปริก ตำบลทุ่งหมอ อำเภอสะเดา เนื้อที่ ๒,๔๑๒ ไร่

(๒) ป่าควนเนียง และป่าสตูล ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ เนื้อที่ ๓๑,๐๕๐ ไร่

(๓) ป่าควนหินผุด ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ เนื้อที่ ๓๖,๐๐๐ ไร่

(๔) ป่านาทองเปราะ ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ เนื้อที่ ๘,๒๕๐ ไร่

(๕) ป่าคลองลำบั้ง ตำบลสะเดา อำเภอสะเดา เนื้อที่ ๓๐,๐๐๐ ไร่

(๖) ป่าเกาะทะเลหนึ่ง ตำบลท่าชะมวง อำเภอเทพา เนื้อที่ ๓๒,๐๐๐ ไร่

(๗) ป่าควนดินสอ ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ เนื้อที่ ๓๑๘ ไร่

(๘) ป่าควนยาง - ควนเขาวัง ตำบลท่าช้าง ตำบลฉลุง อำเภอหาดใหญ่ เนื้อที่ ๖๗,๖๖๒ ไร่

(๙) ป่าเขาวังชิง ตำบลพังดา ตำบลทุ่งตาน อำเภอสะเดา อำเภอหาดใหญ่ เนื้อที่ ๓๕,๖๖๒ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าที่ได้ทำการคุ้มครองแล้วในจังหวัดสงขลา เป็นจำนวน ๑๘๓,๑๕๕ ไร่

ข. จังหวัดตรัง

- (๑) บ้าทะเลสองห้อง ตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด เนื้อที่ ๔๑,๗๕๐ ไร่
- (๒) บ้าหนองกรุด ตำบลตำปูลา อำเภอห้วยยอด เนื้อที่ ๖๖๘ ไร่
- (๓) บ้าควนบาฬ ตำบลหาดสำราญ ตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน
เนื้อที่ ๘,๒๑๘ ไร่
- (๔) บ้าห้วยนาง ตำบลหนองช้างแด่น อำเภอห้วยยอด เนื้อที่ ๑,๘๑๘ ไร่
- (๕) บ้าพรุชกดำ ตำบลคลองบาง ตำบลท่าม่วง อำเภอห้วยยอด เนื้อที่
๘,๒๐๐ ไร่
- (๖) บ้าเกาะค้อ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๑๒ ไร่
- (๗) บ้าทุ่งค่าย ตำบลทุ่งค่าย อำเภอกันตังเนื้อที่ ๒,๑๖๘ ไร่
- (๘) บ้าควนกันตัง ตำบลบางเป้ง ตำบลวังวน ตำบลกันตังใต้ อำเภอ
กันตัง เนื้อที่ ๗๔๔ ไร่
- (๙) บ้าไม้งาม-บ้ายูค้อ ตำบลกันตัง อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๒,๘๐๐ ไร่
- (๑๐) บ้าท่าไทรแซะ ตำบลตะเฒ่า อำเภอปะเหลียน เนื้อที่ ๑,๐๐๐ ไร่
- (๑๑) บ้าเสม็ดขาว ตำบลนาโต๊ะหมิง อำเภอเมืองตรัง เนื้อที่ ๓๓๘ ไร่
- (๑๒) บ้าเกาะหวายเด็ก-ห้วยดุกปลาด ตำบลนาโต๊ะหมิง อำเภอเมืองตรัง
เนื้อที่ ๒,๐๐๐ ไร่
- (๑๓) บ้าควนใต้ บ้านเดียนใหม่ ตำบลเกาะดุก อำเภอปะเหลียน เนื้อที่
๖๒๕ ไร่
- (๑๔) บ้าเขาอ้อย ตำบลโคกสระบา อำเภอเมืองตรัง เนื้อที่ ๒๐๐ ไร่
- (๑๕) บ้าควนหาดทรายยาว ตำบลเกาะดุก อำเภอปะเหลียน เนื้อที่
๔๐๐ ไร่
- (๑๖) บ้าควนตะเฒ่า ตำบลตะเฒ่า อำเภอปะเหลียน เนื้อที่ ๑,๒๐๐ ไร่
- (๑๗) บ้าควนเรือ ตำบลนาชุมเห็ด อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๑๕๐ ไร่
- (๑๘) บ้าไถ่บาก ตำบลตะมอ อำเภอเมืองตรัง เนื้อที่ ๑,๒๐๐ ไร่
- (๑๙) บ้าพรุเสม็ดขาว ตำบลย่านซื่อ อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๑,๔๐๐ ไร่
- (๒๐) บ้าเหรียญทอง ตำบลนาท่ามเหนือ อำเภอเมืองตรัง เนื้อที่ ๒,๑๘๔ ไร่

ก. จังหวัดพัทลุง

- (๑) บำควนเพ็ง-ห้วยเรือ ตำบลฝาดะมี ตำบลโคกทราย ตำบลห้วยเด็ก
อำเภอปากพูน เนื้อที่ ๕,๐๒๕ ไร่
 - (๒) บำทับไคร ตำบลฝาดะมี อำเภอปากพูน เนื้อที่ ๓๕๖ ไร่
 - (๓) บำดลิ่งชัน ตำบลชะมวง อำเภอกวนขนุน เนื้อที่ ๓,๒๖๒ ไร่
 - (๔) บำคลองเวียน ตำบลบำพยอม อำเภอกวนขนุน เนื้อที่ ๓,๐๕๐ ไร่
 - (๕) บำแหลมหว้า ตำบลบำบอน อำเภอปากพูน เนื้อที่ ๓,๓๓๙ ไร่
 - (๖) บำยางจำแรต ตำบลหารโพธิ์ กิ่งอำเภอเขาชัยสน อำเภอ
เมืองพัทลุง เนื้อที่ ๓๐๐ ไร่
 - (๗) บำหัดมับั้ง ตำบลหารโพธิ์ กิ่งอำเภอเขาชัยสน อำเภอเมืองพัทลุง
เนื้อที่ ๑๖,๘๗๕ ไร่
 - (๘) บำยางยายชดุย ตำบลร่มเมือง อำเภอเมืองพัทลุง เนื้อที่ ๑๘,๑๒๕ ไร่
 - (๙) บำควนเคี่ยม - ไร่ดุ่ม ตำบลนาโหนด อำเภอเมืองพัทลุง เนื้อที่
๓,๓๐๐ ไร่
 - (๑๐) บำเกาะอ้ายชูด แดะใต้คางกูร ตำบลไชยบุรี อำเภอเมืองพัทลุง
เนื้อที่ ๑๗๕ ไร่
 - (๑๑) บำหนองยาง-ไถ่นาว ตำบลบำพยอม ตำบลบันเต อำเภอกวนขนุน
เนื้อที่ ๓,๘๙๔ ไร่
 - (๑๒) บำควนร่มเมือง แดะบำไทรพอน ตำบลหนองปรือ ตำบลเขาไม้แก้ว
อำเภอปากพูน เนื้อที่ ๓,๘๐๐ ไร่
 - (๑๓) บำควนเคี่ยม ตำบลบำบอน อำเภอปากพูน เนื้อที่ ๖,๕๐๐ ไร่
 - (๑๔) บำควนคำทอง ตำบลบำบอน อำเภอปากพูน เนื้อที่ ๗,๕๐๐ ไร่
- รวมเนื้อที่ป่าที่ไต่คุ่มครองแล้ว ในจังหวัดพัทลุง เป็นเนื้อที่ ๖๘,๐๘๓ ไร่

ง. จังหวัดสตูล

- (๑) บำควนท่าหิน - ดอนขหมา - ดอนไต่ระอม ตำบลควนขัน อำเภอ

(๒) บำควนบ่อน้ำ ตำบลเกาะยาว อำเภอเมืองดัตต เนื้อที่ ๓,๓๕๐ ไร่

(๓) บำคองเชือกช้าง ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอเมืองดัตต เนื้อที่ ๓๗,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าที่ทางราชการได้ทำการคุ้มครองแล้วในจังหวัดดัตต เป็นเนื้อที่

๒๖,๕๕๐ ไร่

จ. จังหวัดยะลา

(๑) บำบกต - ตำบลชะ - บุกต - กือแด ตำบลนาระแมเราะ ตำบลยะรม

อำเภอเบตง เนื้อที่ ๒๘๑ ไร่

(๒) บำบกต - บาคดินิน และบุกตด้โห่งเบตง ตำบลยะรม อำเภอเบตง

เนื้อที่ ๕๐๐ ไร่

(๓) บำบกตบิยาแฉและบุกตดำกาดุกา ตำบลยะรม อำเภอเบตง เนื้อที่

๒๕๐ ไร่

(๔) บำบกตกทางาแฉ และบุกตโดโประบันยัง ตำบลยะรม อำเภอเบตง

เนื้อที่ ๒,๐๐๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งทางราชการได้ทำการคุ้มครองแล้วในจังหวัดยะลา เป็นเนื้อที่

๓,๐๓๑ ไร่

ฉ. จังหวัดนราธิวาส

(๑) บำโคกปริเม็ง ตำบลปะดุง ตำบลรีโก้ อำเภอด้โห่งปาดิ เนื้อที่

๓,๓๕๐ ไร่

(๒) บำแกด็ก-ยวยผง ตำบลพร่อน ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ เนื้อที่

๒๐,๐๐๐ ไร่

(๓) บำโคกจะโก ตำบลมูโนะ อำเภอตากใบ เนื้อที่ ๒๓,๗๕๐ ไร่

(๔) บำโคกไม้เรือ ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ เนื้อที่ ๓๐,๐๐๐ ไร่

(๕) บำเซาตันหยง ตำบลตะกูอ อำเภอเมืองนราธิวาส เนื้อที่ ๓,๘๐๐ ไร่

(๖) บำกะดุมปี ตำบลตันหยงมัส ตำบลบองอ ตำบลระเงะ เนื้อที่

๒,๖๘๔ ไร่

(๗) บำบองอ ตำบลจอบะเราะ อำเภอยังอ เนื้อที่ ๔๐๐ ไร่

(๘) บ้าเขาดำนัก ตำบลกระดวด อำเภอเมืองนราธิวาส เนื้อที่ ๓,๘๗๕ ไร่

(๙) บ้าไอยะเตี้ยร์ ตำบลบูกิต อำเภอระแงะ เนื้อที่ ๕๗๕ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าไม้ที่ได้คุ้มครองและสงวนแล้วในจังหวัดนราธิวาส เป็นเนื้อที่

๘๒,๓๔๔ ไร่

กรมป่าไม้ได้วางโครงการเพื่อคุ้มครองและสงวนป่าไม้เพิ่มขึ้นอีกจากที่ได้คุ้มครองและสงวนไว้แล้ว เป็นเนื้อที่ ๔,๖๒๖,๕๗๕ ไร่ ถ้าได้ดำเนินการตามโครงการนี้เสร็จเรียบร้อยแล้ว จะเป็นเนื้อที่ป่าไม้ที่ได้คุ้มครองและสงวนทั้งสิ้น ๕,๐๖๗,๘๒๕ ไร่ ป่าโครงการซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการ แยกเป็นรายจังหวัดดังนี้

ก. จังหวัดสงขลา

(๑) บ้าเคี่ยม ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ เนื้อที่ ๑๐,๐๐๐ ไร่

(๒) บ้าเกาะใหญ่ ตำบลเกาะใหญ่ อำเภอระโนด เนื้อที่ ๕,๒๖๘ ไร่

(๓) บ้าควนเขาจันทร์ ตำบลจะโหนง อำเภอจะนะ เนื้อที่ ๑,๕๐๐ ไร่

(๔) บ้าควนช้างอิน ตำบลจะโหนง อำเภอจะนะ เนื้อที่ ๑๕๐ ไร่

(๕) บ้าควนหัวช้าง ตำบลคลองเปี้ยะ อำเภอจะนะ เนื้อที่ ๓๕๐ ไร่

(๖) บ้าทุ่งบางนกออก-ทุ่งแพร ตำบลห้วยด็ก อำเภอรัตภูมิ เนื้อที่ ๘,๘๘๘ ไร่

(๗) บ้าควนเดียม ตำบลรัตภูมิ อำเภอรัตภูมิ เนื้อที่ ๔,๕๑๒ ไร่

(๘) บ้าควนอ้ายโต ตำบลบางเหี่ยง อำเภอรัตภูมิ เนื้อที่ ๓,๑๗๕ ไร่

(๙) บ้าเกาะแะ ตำบลรัตภูมิ อำเภอรัตภูมิ เนื้อที่ ๓,๔๓๘ ไร่

(๑๐) บ้าเขารังเกียจ-เขาดัก-เขาดัง-ควนแก้ว ตำบลสะกอม ตำบลเกาะสระบัว ตำบลวังใหญ่ อำเภอเทพา เนื้อที่ ๓๘,๓๗๕ ไร่

(๑๑) บ้าเทือกภูเขาดันตะศาลาคีรี ตำบลบ้านโหนด ตำบลสระบ้าย้อย ตำบลเปียน และตำบลจะแทน ถึงอำเภอสระบ้าย้อย อำเภอเทพา เนื้อที่ ๘๐,๐๐๐ ไร่

(๑๒) บ้าควนดินแดง-ควนพัง-ควนหัวแหวน-ควนจอมแห ตำบลสะกอม อำเภอเทพา เนื้อที่ ๑๓,๘๑๒ ไร่

- (๑๓) ป่าควนทับช้าง ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตภูมิ เนื้อที่ ๕๗,๖๒๕ ไร่
- (๑๔) ป่าเขาวังพา ตำบลคลองหอยโข่ง ตำบลทุ่งตำเสา อำเภอหาดใหญ่
เนื้อที่ ๑๓๗,๕๐๐ ไร่
- (๑๕) ป่าควนสระ ตำบลวังใหญ่ อำเภอเทพา ตำบลสะพานไม้แก่น
อำเภอจะนะ เนื้อที่ ๒,๓๔๔ ไร่
- (๑๖) ป่าเขากรวด ตำบลสระกอม ตำบลวังใหญ่ อำเภอเทพา ตำบล
สะพานไม้แก่น อำเภอจะนะ เนื้อที่ ๓,๗๕๐ ไร่
- (๑๗) ป่าควนเหาะหวัง - ควนอ่าวหินพัง - ควนอ่าวปลัดกีกิควนอ่าว
ชัตอม ตำบลเกาะดง ตำบลเทพา อำเภอเทพา เนื้อที่ ๒,๒๕๐ ไร่
- (๑๘) ป่าเขาขวาง - วังพริก - ควนเทศ ตำบลสระกอม อำเภอเทพา
เนื้อที่ ๘,๓๑๘ ไร่
- (๑๙) ป่าควนจำศีล ตำบลสะพานไม้แก่น อำเภอจะนะ เนื้อที่ ๓,๔๓๘ ไร่
- (๒๐) ป่าควนเดื่อหรือควนดัง ตำบลสะพานไม้แก่น อำเภอจะนะ เนื้อที่
๕๖๘ ไร่
- (๒๑) ป่ากราด ตำบลดงท่อน กิ่งอำเภอนาทวี อำเภอจะนะ เนื้อที่ ๒,๔๕๐ ไร่
- รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองและสงวนในจังหวัดสงขลา เป็น
เนื้อที่ ๓๘๕,๘๑๔ ไร่

ข. จังหวัดตรัง

- (๑) ป่ายางหนองหมอ ตำบลหนองตรุด อำเภอเมืองตรัง เนื้อที่ ๑๐ ไร่
- (๒) ป่ายางคลองขุดใต้ ตำบลหนองตรุด อำเภอเมืองตรัง เนื้อที่ ๑๒ ไร่
- (๓) ป่ายาง ตำบลนาโยงเหนือ อำเภอเมืองตรัง เนื้อที่ ๖ ไร่
- (๔) ป่าเทือกเขาขาด ตำบลนาหวง อำเภอห้วยยอด เนื้อที่ ๓,๐๐๐ ไร่
- (๕) ป่าเขาพดู ตำบลน้ำผุดเหนือ อำเภอเมืองตรัง เนื้อที่ ๑๐,๐๐๐ ไร่
- (๖) ป่าควนยวน-ควนนกหว้า ตำบลทุ่งค่าย กิ่งอำเภอย่านตาขาว
อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๗๑๒ ไร่
- (๗) ป่าควนเร้า ตำบลนาท่ามใต้ อำเภอเมืองตรัง เนื้อที่ ๑๐๐ ไร่

(๘) บำได้ม่วง ตำบลโคกยาง อำเภอกันตัง ตำบลนาเมืองเพชร อำเภอ
ดีเกา เนื้อที่ ๓,๘๐๐ ไร่

(๙) บำหนองเพียงแตก-ห้วยเคี่ยม-หนองหนักทอง ตำบลนาหวง อำเภอ
ห้วยยอด เนื้อที่ ๘,๕๐๐ ไร่

(๑๐) บำควนแก้ว - เกะยาง ตำบลนาท่ามเหนือ อำเภอเมืองตรัง
เนื้อที่ ๑๒,๐๐๐ ไร่

(๑๑) บำคลองหินปูน - หุ้งโทะ - คลองดำนาก ตำบลไม้ฝาด อำเภอดีเกา
เนื้อที่ ๒,๑๐๐ ไร่

(๑๒) บำยาคคลองชุดเหนือ ตำบลหนองตรุด อำเภอเมืองตรัง เนื้อที่ ๔๐ ไร่

(๑๓) บำควนคอก ตำบลนาท่ามเหนือ อำเภอเมืองตรัง เนื้อที่ ๑๐๐ ไร่

(๑๔) บำพยอมงาม ตำบลโคกสระบัว อำเภอเมืองตรัง เนื้อที่ ๖๘ ไร่

(๑๕) บำควนดำเปด ตำบลท่าข้าม อำเภอปะเหลียน เนื้อที่ ๑๕๐ ไร่

(๑๖) บำควนด่อน ตำบลหาดสำราญ อำเภอปะเหลียน เนื้อที่ ๑๖๘ ไร่

(๑๗) บำคลองชัฒอม - หุ้งทางสาย - คลองท่านาว ตำบลวังวน ตำบล
บางหมาก อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๑๗,๕๐๐ ไร่

(๑๘) บำสายคลองชี ตำบลวังมะปราง อำเภอดีเกา เนื้อที่ ๓๒,๓๐๐ ไร่

(๑๙) บำสายคลองร่มเมือง ตำบลกระดาเด อำเภอดีเกา เนื้อที่ ๘,๐๐๐ ไร่

(๒๐) บำห้วยแห้ง ตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน เนื้อที่ ๑,๘๘๑ ไร่

(๒๑) บำวังหญ้าปดอง ตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน เนื้อที่ ๖๓๑ ไร่

(๒๒) บำช่องทราย ตำบลท่าข้าม อำเภอปะเหลียน เนื้อที่ ๒๗๕ ไร่

(๒๓) บำควนจุปะ ตำบลกันตังใต้ ตำบลวังวน อำเภอกันตัง เนื้อที่
๒๕,๖๐๐ ไร่

(๒๔) บำหนองเต่า ตำบลย่านตาขาว กิ่งอำเภอย่านตาขาว อำเภอกันตัง
เนื้อที่ ๑๒๕ ไร่

(๒๕) บำเกาะวังโตน-หนองคล้า ตำบลนาท่ามเหนือ อำเภอเมืองตรัง
เนื้อที่ ๕,๐๐๐ ไร่

(๒๖) บ้าทุ่งไผ่เจ็ดห้าง—ควนไม้คัง ตำบลน้ำมุด ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองตรัง เนื้อที่ ๒๐,๐๐๐ ไร่

(๒๗) บ้าปากด้เหว้า ตำบลท่าสระบัว อำเภอดีเกา เนื้อที่ ๓๔,๐๐๐ ไร่

(๒๘) บ้าแก่คอกช้าง ตำบลบ้านนา ตำบลท่าข้าม อำเภอปะเหลียน เนื้อที่ ๒,๕๓๘ ไร่

(๒๙) บ้าหนองเต่า—หนองเทา ตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน เนื้อที่ ๒,๕๕๐ ไร่

(๓๐) บ้าควนลำนั๊ก—ควนปอม ตำบลทุ่งยาว อำเภอปะเหลียน เนื้อที่ ๒,๕๕๐ ไร่

(๓๑) บ้าโพรงจระเข้—ในควน ตำบลโพรงจระเข้ ตำบลในควน กิ่งอำเภอย่านตาขาว อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๒๐,๐๕๐ ไร่

(๓๒) บ้ายางเกาะปริง ตำบลหนองตรุด อำเภอเมืองตรัง เนื้อที่ ๓๓,๗๓๒ ไร่

(๓๓) บ้าทุ่งคำเต่า ตำบลทุ่งค่าย กิ่งอำเภอย่านตาขาว อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๓,๕๐๐ ไร่

(๓๔) บ้าไผ่ป่าแก่ ตำบลอ่าวตง ตำบลกระดาเด่ อำเภอดีเกา เนื้อที่ ๓๘๐,๐๐๐ ไร่

(๓๕) บ้าห้วยไทรเหนือ ตำบลนาเมืองเพชร อำเภอดีเกา เนื้อที่ ๔,๐๐๐ ไร่

(๓๖) บ้าเกาะอ้ายคัง ตำบลบ่อหิน อำเภอดีเกา เนื้อที่ ๗,๒๐๐ ไร่

(๓๗) บ้าหนองพน ตำบลโคกสระบัว อำเภอเมืองตรัง เนื้อที่ ๓,๒๘๘ ไร่

(๓๘) บ้าทุ่งพานเรือก—ไผ่ขี้พรว้า ตำบลโคกยาง อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๔,๒๐๐ ไร่

(๓๙) บ้าทุ่งคำเต่า ตำบลโคกหล่อ อำเภอเมืองตรัง เนื้อที่ ๒,๐๐๐ ไร่

(๔๐) บ้าด้ายควนหะ ตำบลไม้ผาด อำเภอดีเกา เนื้อที่ ๖๓,๒๐๐ ไร่

(๔๑) บ้าควนโปจา ตำบลคลองตุ อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๒๐๐ ไร่

(๔๒) บ้าคลองพระม่วง—คลองกาเด็ม—คลองติมน ตำบลนาเกตุ อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๕,๕๐๐ ไร่

- (๔๓) ป่าทุ่งตระเฒ่า ตำบลทุ่งกระบือ กิ่งอำเภอย่านตาขาว อำเภอกันตัง
เนื้อที่ ๕,๐๐๐ ไร่
- (๔๔) ป่าพรุชัฒม ตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน เนื้อที่ ๓,๓๓๗ ไร่
- (๔๕) ป่าเคียนช่อม ตำบลกระดาใต้ อำเภอดีเกา เนื้อที่ ๒,๕๐๐ ไร่
- (๔๖) ป่าเทือกเขาหน้าพราย—เขาหน้าแดง—ควนยาง—ควนเหินียง ตำบล
ปากแจ่ม อำเภอห้วยยอด เนื้อที่ ๓๒,๐๐๐ ไร่
- (๔๗) ป่าด้ายควนคู้กั้ง ตำบลเขาวิเศษ อำเภอดีเกา เนื้อที่ ๔,๕๐๐ ไร่
- (๔๘) ป่าพรุชิง—หนองไต่ระพอน ตำบลทุ่งกระบือ ตำบลทุ่งค่าย กิ่งอำเภอย่านตาขาว
อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๑,๘๐๐ ไร่
- (๔๙) ป่าเขาวังดาด ตำบลบางกั้ง อำเภอห้วยยอด เนื้อที่ ๔๐,๐๐๐ ไร่
- (๕๐) ป่าควนเคียน ตำบลบางกั้ง อำเภอห้วยยอด เนื้อที่ ๒,๒๐๐ ไร่
- (๕๑) ป่าด้ายเขาหลวง ตำบลนาเมืองเพชร อำเภอดีเกา เนื้อที่ ๕,๐๐๐ ไร่
- (๕๒) ป่าด้ายควน ตำบลบ่อหิน ตำบลเขาไม้แก้ว ตำบลวังมะปราง
ตำบลเขาวิเศษ อำเภอดีเกา เนื้อที่ ๘๕,๐๐๐ ไร่
- (๕๓) ป่าเตนเกาะตุกร—เกาะจะปี่ใหญ่ ตำบลเกาะตุกร อำเภอปะเหลียน
เนื้อที่ ๑,๐๐๐ ไร่
- (๕๔) ป่าด้ายเขาหลวง—ควนแดง—เขาน้ำรวบ ตำบลโคกยาง ตำบล
คลองตุ ตำบลบ่อน้ำร้อน ตำบลบางด้ก อำเภอกันตัง เนื้อที่
๑๗๘,๑๒๕ ไร่
- (๕๕) ป่าคลองมดตะนอย—คลองโหมาคู—คลองหุดะดั่ง—คลองมันตัน
ตำบลเกาะติบง ตำบลนาเกตุ อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๖,๔๒๕ ไร่
- (๕๖) ป่าเทือกเขาควนท่าโตน ตำบลเขากอบ ตำบลปากคม อำเภอห้วย
ยอด เนื้อที่ ๗,๕๐๐ ไร่
- (๕๗) ป่าคลองสิงห์โค—คลองบางด้ก—คลองยาง ตำบลนาเกตุ ตำบล
บางด้ก ตำบลบ่อน้ำร้อน อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๓๓,๐๐๐ ไร่
- (๕๘) ป่าพรุเตียว—คลองยาง ตำบลบ่อน้ำร้อน อำเภอกันตัง เนื้อที่
๓,๐๐๐ ไร่

- (๕๙) บำคดองเจ้าใหม่ ตำบลเกาะดิบง อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๙,๔๐๐ ไร่
- (๖๐) บำเกาะมุกข์ ตำบลเกาะดิบง อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๔,๙๓๒ ไร่
- (๖๑) บำพยอมพอก-เขาสัง-ควนโชน ตำบลบางดี อำเภอห้วยยอด
เนื้อที่ ๓๖,๐๐๐ ไร่
- (๖๒) บำควนหนองกก - ควนหนองกล้า - ควนทุ่งเสม็ด ตำบลหนองบัว
อำเภอห้วยยอด เนื้อที่ ๔,๐๐๐ ไร่
- (๖๓) บำตำบลบางหมาก ตำบลบางหมาก อำเภอกันตัง เนื้อที่
๑๙,๓๐๐ ไร่
- (๖๔) บำคดองไม้ฝาด-คดองดีเกา ตำบลไม้ฝาด ตำบลบ่อหิน อำเภอ
ดีเกา เนื้อที่ ๖,๙๐๐ ไร่
- (๖๕) บำคดองหยงดตา-คดองหลักขันธุ์-คดองดีพัง ตำบลท่าข้าม ตำบล
ทุ่งยาง ตำบลดีพัง อำเภอปะเหลียน เนื้อที่ ๓๐,๐๐๐ ไร่
- (๖๖) บำหนองบิตจา ตำบลคดองปาง อำเภอห้วยยอด เนื้อที่ ๒,๓๐๐ ไร่
- (๖๗) บำควนโค๊ะม้า ตำบลคดองปาง อำเภอห้วยยอด เนื้อที่ ๓,๕๐๐ ไร่
- (๖๘) บำคดองไหโด้ระ-คดองตาเปะ ตำบลบางลึก ตำบลเกาะดิบง
อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๑๓,๕๐๐ ไร่
- (๖๙) บำควนปริง-เกาะเคี่ยม ตำบลหนองบัว อำเภอห้วยยอด เนื้อที่
๒๒,๖๕๐ ไร่
- (๗๐) บำเลนคดองไหโด้ระ-คดองปอ-คดองหตะ ตำบลไม้ฝาด อำเภอ
ดีเกา เนื้อที่ ๘,๖๐๐ ไร่
- (๗๑) บำเลนคดองไม้ค้าย-คดองแหตมขาม-คดองต้าเล่ญ้ย ตำบลเขา
ไม้แก้ว ตำบลกระดาเต อำเภอดีเกา เนื้อที่ ๑๘,๓๐๐ ไร่
- (๗๒) บำควนขวาง - เขาโชน-หนองหว้า - ท่าเปรี๊ยะ ตำบลวังมะปราง
ตำบลเขาวิเศษ ตำบลท่าชะบัก อำเภอดีเกา เนื้อที่ ๒๕,๐๐๐ ไร่
- (๗๓) บำเลนเกาะดิบง ตำบลเกาะดิบง อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๒๐,๐๐๐ ไร่
- (๗๔) บำเลนคดองปรน-คดองควนยาง-คดองหินคอกควาย ตำบลหาด
ควาย ตำบลบ้านนา อำเภอปะเหลียน เนื้อที่ ๑๓,๓๗๕ ไร่

- (๗๕) บำคตองตะเระ - คตองไหนด - คตองด้โล๊ะ - คตองกุเหว้า ตำบล
ตะเระ ตำบลบ้านนา ตำบลด้โล๊ะ ตำบลท่าข้าม อำเภอปะเหลียน
เนื้อที่ ๕๐,๘๘๔ ไร่
- (๗๖) บำเกาะเลื่อ-ทุ่งคำเล่า ตำบลคตองตุ อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๖,๐๐๐ ไร่
- (๗๗) บำพรุจ ตำบลบ่อหิน อำเภอดีเกา เนื้อที่ ๗,๕๒๕ ไร่
- (๗๘) บำเกาะเลน ตำบลนาเกลือ อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๒,๔๕๐ ไร่
- (๗๙) บำเตนคตองเตหรี-คตองบางแรต-เขาหนุ่ย ตำบลกันตังใต้ ตำบล
วังวน อำเภอกันตัง เนื้อที่ ๓๓,๔๕๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองและสงวนในจังหวัดตรัง เป็นเนื้อที่

๓,๒๓๔,๓๑๒ ไร่

ค. จังหวัดพัทลุง

- (๑) บ้านวงษ์ ตำบลบ้านนา อำเภอเมืองพัทลุง เนื้อที่ ๓๓๗ ไร่
- (๒) บำควนโก ตำบลควนขนุน อำเภอเขาชัยสน เนื้อที่ ๓๓๓ ไร่
- (๓) บำเกาะเต่า ตำบลเกาะเต่า อำเภอควนขนุน เนื้อที่ ๘,๓๓๓ ไร่
- (๔) บำไถ่นาว ตำบลป่าพยอม ตำบลบันเต อำเภอควนขนุน เนื้อที่
๓,๘๘๔ ไร่
- (๕) บำควนเป็ด-ควนเนียง ตำบลชะมวง อำเภอควนขนุน เนื้อที่
๓๖,๑๐๖ ไร่
- (๖) บำบ้านควน ตำบลควนมะพร้าว อำเภอเมืองพัทลุง เนื้อที่ ๘๑ ไร่
- (๗) บำยางเหย็น-ด้วนหลวง ตำบลปรางหมุ่ ตำบลมะกอกใต้ อำเภอ
เมืองพัทลุง เนื้อที่ ๒,๓๐๐ ไร่
- (๘) บำไถ่หรง-ทุ่งดำโรง ตำบลคณฑทราย ตำบลนาขยาด อำเภอ
ควนขนุน เนื้อที่ ๕,๕๐๐ ไร่
- (๙) บำเขาไต่บัน ตำบลปรางหมุ่ ตำบลนาขยาด อำเภอควนขนุน
เนื้อที่ ๒,๔๐๐ ไร่
- (๑๐) บำจันนา-ถำรูน ตำบลคณฑทราย ตำบลเขาป่า อำเภอควนขนุน
เนื้อที่ ๗,๗๐๖ ไร่

- (๑๑) บ้าควนยาน — ควนโคกยา — ควนนายช่อง — ควนไต่คน ตำบลเขา
ไชยذن อำเภอเขาไชยذن เนื้อที่ ๔๘,๕๐๐ ไร่
- (๑๒) บ้ายางควนท่าตะเภา ตำบลไชยบุรี อำเภอเมืองพัทลุง เนื้อที่ ๑๑๒ ไร่
- (๑๓) บ้าควนช้าง ตำบลชะวี อำเภอเมืองพัทลุง เนื้อที่ ๑๒,๕๐๐ ไร่
- (๑๔) บ้าไฉยว ตำบลควนขนุน อำเภอควนขนุน เนื้อที่ ๑๘๔ ไร่
- (๑๕) บ้าค่ายไฟ ตำบลชะมวง อำเภอควนขนุน เนื้อที่ ๑,๑๒๕ ไร่
- (๑๖) บ้าไฉยวน — ชายเขา ตำบลปรางหมุ อำเภอควนขนุน เนื้อที่ ๖๗๕ ไร่
- (๑๗) บ้าทุ่งเตย ตำบลพนมวัง อำเภอควนขนุน เนื้อที่ ๒๗๕ ไร่
- (๑๘) บ้าควนดินสอ ตำบลร่มเมือง อำเภอเมืองพัทลุง เนื้อที่ ๑,๓๐๐ ไร่
- (๑๙) บ้าควนบ้ายาง ตำบลร่มเมือง ตำบลบ้านนา อำเภอเมืองพัทลุง
เนื้อที่ ๒,๕๐๐ ไร่
- (๒๐) บ้าบ่อหมาเดี่ย — ควนเหตมยาง ตำบลฝาดะมี อำเภอปากพูน
เนื้อที่ ๒,๗๕๐ ไร่
- (๒๑) บ้าวังไต่คู้ ตำบลโคกชะงาย อำเภอเมืองพัทลุง เนื้อที่ ๗,๐๐๐ ไร่
- (๒๒) บ้าควนตะแพน ตำบลชะวี ตำบลร่มเมือง ตำบลบ้านนา อำเภอ
เมืองพัทลุง เนื้อที่ ๗,๕๐๐ ไร่
- (๒๓) บ้าควนเด้าเบ็ด ตำบลบ้ามอน อำเภอปากพูน เนื้อที่ ๑,๕๐๐ ไร่
- (๒๔) บ้าห้วยไทร - นางว ตำบลบ้านนา ตำบลโคกชะงาย อำเภอเมือง
พัทลุง เนื้อที่ ๗๐,๐๐๐ ไร่
- (๒๕) บ้าควนฝาดะมี - ควนเทา ตำบลโคกทราย อำเภอปากพูน เนื้อที่
๔,๕๐๐ ไร่
- (๒๖) บ้าบางขน - ควนหม้อ - ควนพระ ตำบลนาปะขอ ตำบลฝาดะมี
อำเภอปากพูน เนื้อที่ ๑,๙๐๖ ไร่
- (๒๗) บ้าควนนางพิมพ์ ตำบลฝาดะมี อำเภอปากพูน เนื้อที่ ๖๒๕ ไร่
- (๒๘) บ้าพรุจิ ตำบลฝาดะมี อำเภอปากพูน เนื้อที่ ๑๘ ไร่
- (๒๙) บ้าพรุเดิมคางเตง ตำบลฝาดะมี อำเภอปากพูน เนื้อที่ ๒,๕๐๐ ไร่

- (๓๑) บำควนแคะ - ควนดง ตำบลฝาดมี่ อำเภอปากพูน เนื้อ ๕,๐๐๐ ไร่
- (๓๒) บำเทือกเขาบรรทัด แปลงที่ ๒ ตำบลบ้านนา อำเภอเมืองพัทลุง เนื้อ ๓๐,๗๕๐ ไร่
- (๓๓) บำเทือกเขาบรรทัดแปลงที่ ๑ ตำบลบ้านนา อำเภอเมืองพัทลุง เนื้อ ๓๘,๓๗๕ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองและสงวนในจังหวัดพัทลุง เป็นเนื้อที่ ๓๐๗,๓๗๕ ไร่

ง. จังหวัดสตูล

- (๑) บำเลนทุ่งหว้า ตำบลชอนตาน ถึงอำเภอทุ่งหว้า ตำบลปากน้ำ ตำบลแหลมสน ตำบลกำแพง อำเภอละงู เนื้อ ๑๗๘,๑๒๕ ไร่
- (๒) บำเลนจังหวัดสตูล ตำบลละงู ตำบลสาคร ตำบลเกาะสาหร่าย ตำบลแปะ ตำบลบาราเกด ตำบลท่าแพ ตำบลเจ๊ะบดิง ตำบลคันหยงโป ตำบลควนขัน ตำบลคำมะดัง ตำบลคลองซุด ตำบลปุย อำเภอละงู และอำเภอเมืองสตูล เนื้อ ๑๗๘,๑๒๕ ไร่
- (๓) บำเขาค้อม เขาแดง และเขาใหญ่ ตำบลทุ่งห้วย อำเภอเมืองสตูล เนื้อ ๔๐,๖๒๕ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองและสงวนในจังหวัดสตูล เป็นเนื้อที่ ๓๙๖,๘๗๕ ไร่

จ. จังหวัดปัตตานี

- (๑) บำบางระพา ตำบลนากำขำ ตำบลบางเขา อำเภอหนองจิก เนื้อ ๒๓,๒๕๐ ไร่
- (๒) บำบางพระโคระ ตำบลบางโคระ อำเภอโคกโพธิ์ เนื้อ ๖๒ ไร่
- (๓) บำบูเกะกั๋ง ตำบลลุโบะยิไร ตำบลตะโตะเมนา อำเภอมายอ เนื้อ ๓,๕๐๐ ไร่
- (๔) บำบูเกะตางอ ตำบลตะโตะเมนา อำเภอมายอ เนื้อ ๓,๗๐๐ ไร่

(๕) บำโกโย ตำบลปล่องหอย อำเภอสาบบุรี เนื้อที่ ๒,๓๖๘ ไร่

(๖) บำยาควนเปด ตำบลบางโกระ อำเภอโคกโพธิ์ เนื้อที่ ๑,๓๗๕ ไร่

(๗) บำเตวาระบอน ตำบลเตวาระบอน ตำบลปล่องหอย อำเภอสาบบุรี
เนื้อที่ ๓,๗๕๐ ไร่

(๘) บำบาโงจะลาห์ ตำบลกอดำ ตำบลเขาตุ้ม อำเภอยะรัง เนื้อที่
๖๔๔ ไร่

(๙) บำกระบุรี ตำบลกระบุรี อำเภอสาบบุรี เนื้อที่ ๒,๕๐๐ ไร่

(๑๐) บำเขาตุ้ม ตำบลเมะมาวี่ ตำบลเขาตุ้ม อำเภอยะรัง เนื้อที่
๑,๘๓๘ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองและสงวนในจังหวัดปัตตานี เนื้อที่
๓๘,๐๘๘ ไร่

ฉ. จังหวัดยะลา

(๑) บำตันหยกกาตอ ตำบลบาโงซีเน อำเภอยะหา เนื้อที่ ๑,๓๘๑ ไร่

(๒) บำตันน้ำปัตตานีฝั่งขวา ตำบล-อำเภอเบตง อำเภอบันนังสตา
อำเภอยะหา อำเภอรามันห์ เนื้อที่ ๘๓๗,๕๐๐ ไร่

(๓) บำตาบู-ละเจ๊ะ ตำบลกาบัง อำเภอยะหา เนื้อที่ ๑๖๘,๗๕๐ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองและสงวนในจังหวัดยะลา เป็นเนื้อที่
๑,๓๐๗,๖๓๑ ไร่

ช. จังหวัดนราธิวาส

(๑) บำฝั่งซ้ายแม่น้ำสาบบุรี ตำบลเรียง ตำบลบางตง ตำบลดากอ
อำเภอริโอเดาะ ตำบลจะนะ อำเภอระแงะ ตำบลกายูคละ ตำบล
แก้ง ตำบลขอเราะ ตำบลโดหะจุต อำเภอแว้ง ตำบลปาโจ ตำบล
มาโมง ถึงอำเภอโต๊ะโม๊ะ เนื้อที่ ๓๗๕,๐๐๐ ไร่

(๒) บำดุ่มแม่น้ำบางนรา ตำบลกระตุก ตำบลบางปอ อำเภอเมือง
นราธิวาส ตำบลจวบ ตำบลมะดือโบออก ตำบลบุกิต อำเภอระแงะ
ตำบลสุโหงปาดี ตำบลโต๊ะเค็ง ตำบลปะตุรุ อำเภอสุโหงปาดี

ตำบลป่าเลม็ด ตำบลบุญไ้ะ ถึงอำเภอสุโขทัยโกตก ตำบลบุญไ้ะ
ตำบลพร่อน ตำบลไพรวัน อำเภอตากใบ เนื้อที่ ๑๔๔,๓๗๕ ไร่

(๓) ป่าฝั่งขวาแม่น้ำสายบุรี ตำบลตาโต๊ะ ตำบลตะมะยง ตำบลซากอ
อำเภอริโอเลาะ ตำบลมะริโอโบตก ตำบลเฉลิม ตำบลละติซา ตำบล
บาอิงสะโค ตำบลจะนะ ตำบลบองอ ตำบลคันหยงติมอ ตำบลจวบ
และตำบลบูกิต อำเภอระแงะ ตำบลโต๊ะเค็ง ตำบลปะตุรุ ตำบล
รีโก และตำบลซากอ อำเภอสุโขทัยโกตก ตำบลกายุดะ ตำบลแว้ง
ตำบลขอเลาะ และตำบลโต๊ะจุค อำเภอแว้ง ตำบลมาโมง ถึงอำเภอ
โต๊ะโม๊ะ เนื้อที่ ๖๒๕,๐๐๐ ไร่

(๔) ป่าบือเลาะ-โต๊ะจุค ตำบลขอเลาะ ตำบลโต๊ะจุค อำเภอแว้ง เนื้อที่
๑๗,๑๒๔ ไร่

(๕) ป่าบุญโต๊ะ ตำบลมะริโอโบตก ตำบลคันหยงม็ด ตำบลเฉลิม อำเภอ
ระแงะ เนื้อที่ ๑,๒๕๐ ไร่

(๖) ป่าอแคแค ตำบลริโอเลาะ อำเภอริโอเลาะ เนื้อที่ ๒,๖๘๘ ไร่

รวมเนื้อที่ป่าซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการคุ้มครองและสงวนในจังหวัดนราธิวาส เป็น
เนื้อที่ ๑,๑๖๕,๔๓๘ ไร่

ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่าของประเทศ ควรได้รับการคุ้มครองและ
สงวนต่อไป และเห็นควรแนะนำชี้แจงให้ราษฎรทราบถึงประโยชน์ของป่าไม้ เช่น ช่วย
บรรเทาอุทกภัย, ช่วยนำความชุ่มชื้นมาให้ และทำให้ดินอุดมสมบูรณ์ไม่เจ็ดขัดแว้ว ซึ่งจะ
ช่วยทำให้การเกษตรกรรมของราษฎรได้ผลดีด่อนหนึ่ง นอกจากประโยชน์ที่ราษฎรจะได้รับ
จากการคุ้มครองและสงวนป่าดังกล่าวมาแล้ว ยังช่วยให้ราษฎรได้ไม้ดีสร้างบ้านเรือนถาวร
อยู่อาศัยด้วย

๓. การทำนาของราษฎรในเขตภาคนี้ตามสถิติ พ.ศ. ๒๔๙๖ มีเนื้อนาเดิมทั้งสิ้น
๑,๘๐๖,๖๘๓ ไร่ กรมชลประทานได้ให้ความช่วยเหลือในเรื่องการทำนา โดยได้สร้าง
โครงการชลประทานราษฎรชนในบางจังหวัดของเขตภาคนี้ และสงวนช่วยเหลือเนื้อนาได้
แล้ว เป็นเนื้อที่ทั้งสิ้น ๑๕๒,๐๐๐ ไร่ แยกเป็นรายจังหวัดดังนี้

ก. จังหวัดสงขลา	เนื้อที่ ๓๐,๐๐๐ ไร่
ข. จังหวัดตรัง	เนื้อที่ ๗,๕๐๐ ไร่
ค. จังหวัดพัทลุง	เนื้อที่ ๘๒,๐๐๐ ไร่
ง. จังหวัดปัตตานี	เนื้อที่ ๕๒,๕๐๐ ไร่

ในเขตภาคนี้ฝนตกชุกเกือบตลอดปี ความชุ่มชื้นมาก ทำให้การทำนาได้ผลดี นอกจากในบางจังหวัดหรือบางท้องที่เท่านั้นที่นานานเกินไปจนเกิดท่วมและทำให้ข้าวที่ปลูกได้รับความเสียหาย ในท้องที่เช่นนี้เห็นควรพิจารณาจัดสร้างการชลประทานเพื่อบริการอุทกภัย และพิจารณาหาทางระบายน้ำ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ นอกจากนั้นเห็นควรแนะนำส่งเสริมให้ราษฎรเลือกพันธุ์ข้าวที่จะปลูกให้เหมาะสมถูกต้องกับดินและภูมิประเทศที่ใดเป็นต้นมามากเห็นควรแนะนำให้ปลูกข้าวพันธุ์หนัก เพื่อให้มีเวลาเจริญงอกงามได้เต็มที่และเห็นควรแนะนำส่งเสริมให้ราษฎรนิยมการไถปุ๋ยข้าวในนา แนะนำให้รู้จักเลือกพันธุ์ที่ดี เพื่อขยายพันธุ์ให้แพร่หลาย เพราะการทำนาในภาคนี้ยังได้ผลิตผลไม่พอกับปริมาณของประชาชนผู้บริโภค จึงเห็นควรเพิ่มปริมาณการผลิตและขยายเนื้อที่การทำนาเพิ่มขึ้นให้ได้ปริมาณผลิตผลเพียงพอกับความต้องการของผู้บริโภคในท้องที่

๔. ในเขตภาคนี้เนื้อที่หนองบึงทั้งหมดมี ๘,๑๔๖ ไร่ แยกเป็นรายจังหวัดได้ดังนี้

๑. จังหวัดสงขลา	เนื้อที่ ๓๐๔ ไร่
๒. จังหวัดตรัง	เนื้อที่ ๕๑๘ ไร่
๓. จังหวัดพัทลุง	เนื้อที่ ๒๐๐ ไร่
๔. จังหวัดสตูล	เนื้อที่ ๓๔๘ ไร่
๕. จังหวัดปัตตานี	เนื้อที่ ๑,๐๗๘ ไร่
๖. จังหวัดยะลา	เนื้อที่ ๑,๖๕๔ ไร่
๗. จังหวัดนราธิวาส	เนื้อที่ ๒๔๓ ไร่

เนื้อที่หนองบึงดังกล่าวนี้เป็นที่พอจะส่งเสริมให้ทำการเพาะเลี้ยงปลาได้ นอกจากยังมีทะเลสาบจังหวัดพัทลุงซึ่งมีเนื้อที่ ๖๑๖,๗๕๐ ไร่ อาจจะใช้ส่งเสริมผลิตพันธุ์ปลาหมอบเทร่, ปลาแรด และปลาสลิดให้แพร่หลายได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะช่วยเพิ่มปริมาณการผลิตปลาของทะเลสาบได้มากยิ่งขึ้น

อนึ่ง เนื่องจากภาคนี้ชายฝั่งทะเลแคบยาว ยังมีป่าไม้ชายเลน มีอ่าว มีทะเลสาบ ซึ่งสามารถดัดแปลงเป็นบ่อเลี้ยงปลา, ด้วนน้ำกร่อย จำพวกปลาน้ำจืดพันธุ์ทะเล, ปลากระพง, หอยนางรม หอยแครง ฯลฯ ได้ดีคณะกรรมการฯ เห็นว่าควรแนะนำส่งเสริมให้แพร่หลายยิ่งขึ้น และเห็นควรมอบเรื่องให้กรมประมงรับไปพิจารณาดำเนินการตามหลักวิชาต่อไป

๕. ในภาคนี้เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชอยู่หลายชนิดซึ่งต้องการความชุ่มชื้นเพื่อเจริญเติบโต พืชที่คณะกรรมการฯ เห็นควรส่งเสริมก็คือ ข้าวโพด ถั่วต่าง ๆ งามา สับปะรด ปอกระเจา มันเทศ มันสำปะหลัง พืชเหล่านี้ คณะกรรมการฯ เห็นสมควรส่งเสริมให้หนักไปในทางบำรุงรักษาให้เจริญงอกงามเร็วขึ้น แนะนำให้รู้จักเลือกพันธุ์ที่ดี และส่งเสริมให้ปลูกจำนวนมาก ๆ ไว้ เพื่อให้ได้ผลกำไรมากขึ้น การทำสวนพริกไทย กาแฟ และโกโก้ ก็เห็นควรส่งเสริมมาก เพราะเหมาะแก่สภาพของดินฟ้าอากาศ นอกจากพืชต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว เห็นควรส่งเสริมการทำสวนผลไม้ต่าง ๆ เช่น สวนทุเรียน สวนเงาะ สวนมังคุด ฯลฯ เพราะสวนผลไม้เหล่านี้ราษฎรทำอยู่แต่เป็นสวนขนาดเล็ก การทำสวนมะพร้าวเป็นอาชีพที่สำคัญอย่างหนึ่งของราษฎรในภาคนี้ คณะกรรมการฯ เห็นควรส่งเสริมให้ได้ปริมาณผลิตผลแพร่หลายยิ่งขึ้น และควรพิจารณาหาทางช่วยเหลือในเรื่องตลาดจำหน่ายให้ได้ราคาพอควรอย่าให้ตกต่ำเกินไป การทำสวนยางพาราที่เป็นอาชีพที่มีสวนสำคัญอีกอย่างหนึ่งของภาคนี้ ราษฎรสวนมากก็ประกอบอาชีพในการทำสวนยางพาราอยู่แล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าผลิตผลจากยางพาราเป็นสินค้าขายออกที่สำคัญรองจากข้าวและไม้ จึงเห็นควรส่งเสริมในเรื่องการผลิตยางให้ได้ผลิตผลทั้งปริมาณและคุณภาพ โดยพิจารณาแนะนำให้ขยายเนื้อที่ปลูกยาง แนะนำวิธีการผลิตยางให้ถูกต้องตามหลักวิชา ในการส่งเสริมนี้ ถ้าหากจะหาทางช่วยเหลือในเรื่องเงินทุนในการปลูก และการผลิตยางพาราโดยการจัดตั้งเป็นสหกรณ์ หรือจะให้ทุนโดยการกู้ยืมจากรัฐบาลและเอาสวนยางเป็นหลักค้ำประกันการชำระหนี้ ก็จะเป็นช่องทางที่ทำให้ราษฎรผู้ทำสวนยางมีทุนขยายกิจการสวนยางได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ผลที่ได้รับนั้นจะช่วยให้ฐานะเศรษฐกิจของครัวเรือนและของประเทศชาติดีขึ้น

ในท้องถิ่นที่มีการประมงย่อมมีอาหารโปรตีนสำหรับเลี้ยงสัตว์บริบูรณ์ ควรส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ เช่น หมู เป็ด ไก่ แพะ แกะ ให้เหมาะสมแก่บุคคลที่จะดำเนินการ นอกจากจะได้อาหารภายในประเทศแล้ว ยังมีสินค้าออกนอกประเทศได้ด้วย โค กระบือ ก็

ควรจะได้รับการส่งเสริมด้วย เพื่อให้มีสัตว์พาหนะดี ๆ และมีปริมาณพอจะส่งขายนอกประเทศให้มากที่สุดที่จะทำได้

๖. การอุตสาหกรรม - ในเขตภาคนี้^{๕๕} การอุตสาหกรรมที่นับว่าสำคัญคือ การทำน้ำตาล ทำน้ำตาล ทำน้ำตาลช่อ ทำปลาเค็ม ทำแป้งมันดิบปะหลัง ทำผ้า ฯลฯ คณะกรรมการ เห็นว่าอุตสาหกรรมใดที่ยังไม่มีเครื่องมือทันสมัย เห็นควรแนะนำให้ปรับปรุงเครื่องมือทันสมัย อุตสาหกรรมใดที่ต้องระวังรักษาความสะอาดในการผลิตก็ควรแนะนำให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนั้น ๆ ใช้น้ำความระมัดระวังโดยกวดขัน และเห็นควรส่งเสริมให้ปรับปรุงคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น

๗. การคมนาคม มีความสำคัญมากต่อผลิตผลทางเกษตรและการอุตสาหกรรม ตลอดจนการติดต่อค้าขายอื่น ๆ คณะกรรมการ มีความเห็นว่าควรพิจารณาจัดสร้างถนนแยกจากถนนใหญ่ติดต่อระหว่างจังหวัดต่อจังหวัด อำเภอต่ออำเภอ และจัดสร้างถนนซอยแยกเข้าไปสู่ไร่นาหรือแหล่งผลิตของเกษตรกรให้ทั่วถึง โดยพิจารณาสร้างไปสู่แหล่งที่มีผลิตผลการเกษตรมาก ๆ ไร่ก่อน เพื่อดำเนินผลิตผลต่าง ๆ ของเกษตรกรออกสู่ตลาดได้ทันตามกำหนดเวลาก่อนที่จะมีการเสียหายเกิดขึ้น และจะเป็นทางให้เกษตรกรได้ติดต่อกับพ่อค้าได้ทราบความเคลื่อนไหวของตลาดใหญ่ ๆ ได้ทุกระยะโดยรวดเร็ว เป็นผลดีแก่ฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวและของประเทศชาติต่อไป.

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ

ภาค ๑

๑. จังหวัดพระนคร

อำเภอพระนคร

อำเภอสัมพันธวงศ์

อำเภอบางรัก

อำเภอดุสิต

อำเภอปทุมวัน

อำเภอยานนาวา

ผักต่าง ๆ, มะพร้าว และผลไม้ต่าง ๆ โดยการยกร่องขึ้นจากพนาเดิมให้พนาท่วมและทำคันดินกันเป็นคันทวน

อำเภอบางเขน

ถั่วต่าง ๆ, พริก, ผักต่าง ๆ และผลไม้ต่าง ๆ โดยการยกร่องขึ้นจากพนาเดิมให้พนาท่วม และทำคันดินกันเป็นคันทวน

อำเภอบางกะปิ

อ้อย, ผักต่าง ๆ โดยการยกร่องขึ้นจากพนาเดิมให้พนาท่วม และทำคันดินกัน

อำเภอพระโขนง

อ้อย, ข้าวโพด, ในการปลูกพืชอื่นนอกจากข้าวโพด ต้องยกร่องหรือยกดานบ้านให้สูงกว่าระดับน้ำท่วมแล้วจึงปลูก

อำเภอหนองจอก

ยาสูบ, ปอกระเจา, ถั่วประด, มะพร้าว, หนุ่ย ในการปลูกพืชอื่นนอกจากข้าวและปอกระเจา ต้องยกร่องให้สูงกว่าระดับน้ำท่วม หรือปลูกตามดานบ้านที่น้ำท่วมไม่ถึง

อำเภอมีนบุรี

อ้อย, ปอกระเจา, ผักต่าง ๆ, มะพร้าว ในการปลูกพืชอื่นนอกจากข้าวและปอกระเจาต้องยกร่องให้สูงกว่าระดับน้ำท่วม หรือปลูกตามดานบ้านที่น้ำท่วมไม่ถึง

อำเภอบัวมพราบสัทรุพ่าย

กิ่งอำเภอลาดกระบัง

อ้อย, มะพร้าว, หนุ่ย ในการปลูกพืชอื่นนอกจากข้าวและ

ปอกะเจา ต้องยกร่องให้สูงกว่าระดับน้ำท่วม หรือปลูกตาม
 ดานบ้านที่น้ำท่วมไม่ถึง

๒. จังหวัดธนบุรี

อำเภอธนบุรี	ทุเรียน, เงาะ, มังคุด, มะม่วง, ลำไยต่าง ๆ และผลไม้ชนิดอื่นอีก โดยการยกร่องขึ้นให้พ้นระดับน้ำท่วมและทำคันดินกั้น
อำเภอบางกอกน้อย	ทุเรียน, เงาะ, มังคุด, มะม่วง, ลำไย และผลไม้ชนิดอื่นอีก โดยการยกร่องขึ้นให้พ้นระดับน้ำท่วมและทำคันดินกั้น
อำเภอตลิ่งชัน	ทุเรียน, เงาะ, มังคุด, ลำไย และผลไม้ชนิดอื่นอีก ในการปลูก พืชอื่นนอกจากข้าวต้องยกร่องให้สูงกว่าระดับน้ำท่วม
อำเภอบางขุนเทียน	ลำไยเขียวหวาน, ลำไยโศ, มะพร้าว ในการปลูกพืชอื่นนอกจาก ข้าวต้องยกร่องให้สูงกว่าระดับน้ำท่วม
อำเภอภาษีเจริญ	ลำไยเขียวหวาน, ลำไยโศ, ส้มโศ ในการปลูกพืชอื่นนอกจาก ข้าวต้องยกร่องให้สูงกว่าระดับน้ำท่วม
อำเภอรามบุรี	ลำไยต่าง ๆ ในการปลูกพืชอื่นนอกจากข้าวต้องยกร่องให้สูง กว่าระดับน้ำท่วม
กิ่งอำเภอคลองสาน	ทุเรียน, เงาะ, มังคุด, มะม่วง และผลไม้ชนิดอื่นอีก ในการ ปลูกพืชอื่นนอกจากข้าวต้องยกร่องให้สูงกว่าระดับน้ำท่วม
กิ่งอำเภอบางกอกใหญ่	ทุเรียน, เงาะ, มังคุด, มะม่วง และผลไม้ชนิดอื่นอีก ในการ ปลูกพืชอื่นนอกจากข้าวต้องยกร่องให้สูงกว่าระดับน้ำท่วม
กิ่งอำเภอหนองแขม	อ้อย, ข้าวโพด, ผักต่าง ๆ ในการปลูกพืชอื่นนอกจากข้าว ต้องยกร่องให้สูงกว่าระดับน้ำท่วม

๓. จังหวัดชัยนาท

อำเภอเมืองชัยนาท	ถั่วต่าง ๆ, งา, ยาสูบ, ข้าวโพด, อ้อย, ตะขอสับ, ลำไย, ลำไยแปรรูป
อำเภอวัดสิงห์	ถั่วต่าง ๆ, ผัก, งา, ยาสูบ, ข้าวโพด, อ้อย, ปอกะเจา
อำเภอสรรพยา	ถั่วต่าง ๆ, งา, ยาสูบ, พริก, อ้อย, ข้าวโพด, ลำไย, ลำไยแปรรูป, แตงโม

อำเภอสรค์บุรี	ถั่วต่าง ๆ, งา, ฝ้าย, ยาสูบ, อ้อย
อำเภอหันคา	ถั่วต่าง ๆ, งา, ฝ้าย, ยาสูบ, พริก, อ้อย, ปอกระเจา
	ดัมประด, มันเทศ
อำเภอมโนรมย์	พริก, ข้าวโพด, ดัมโอ

๔. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

อำเภอกรุงเก่า	ถั่วต่าง ๆ, งา, ปอกระเจา, ยาสูบ, ข้าวโพด, คาด จำพวกพืชไร่, ถั่ว, งา, ปอกระเจา ปลุกตามริมฝั่งก่อน น้ำท่วมหรือหลัง ยาสูบปลุกหลังน้ำท่วม
อำเภอผักไห่	ถั่วต่าง ๆ, งา, พริก, ปอกระเจา, ยาสูบ, คาด, ปอกระเจา ปลุกก่อนน้ำท่วม พริก, งา, ถั่ว ปลุกตามริมฝั่งก่อนน้ำ ท่วมหรือหลัง ยาสูบปลุกหลังน้ำท่วม
อำเภอท่าเรือ	ถั่วต่าง ๆ, ข้าวโพด จำพวกพืชไร่ปลุกในที่ดอน
อำเภอเสนา	ปอกระเจา, ข้าวโพด ปอกระเจาต้องปลุกในที่ลุ่ม ข้าวโพด ปลุกในที่ดอน
อำเภออุทัย	ปอกระเจา
อำเภอภาชี	
อำเภอวังน้อย	มันเทศ การปลูกมันเทศต้องขกร่องปลูก
อำเภอมหาราช	ถั่วเขียว, ข้าวโพด, อ้อย, ยาสูบ, คาด พืชไร่ต้อง ปลุกในที่ดอน
อำเภอบางปะอิน	ถั่วเขียว, งา, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, ยาสูบ, คาด นอกจากข้าวและปอต้องปลุกในที่ดอน
อำเภอบางปะหัน	ปอกระเจา, ถั่วต่าง ๆ, งา, ข้าวโพด นอกจากข้าวและ ปอแล้วต้องปลุกในที่ดอน
อำเภอนครหลวง	ถั่วต่าง ๆ, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด นอกจากข้าวและ ปอแล้วต้องปลุกในที่ดอน

อำเภอบางบาล	ถั่วต่าง ๆ, พริก, ปอกะเงา, อ้อย, ข้าวโพด, ผักต่าง ๆ ปอดต้องปลูกในที่ดอนก่อนหรือหลังน้ำท่วม
อำเภอบางไทร	ถั่วเขียว, พริก, อ้อย, ปอกะเงา, มันเทศ, เผือก ปอ ต้องปลูกในที่ดอน ก่อนหรือหลังน้ำท่วม
อำเภอลาดบัวหลวง	ถั่วเขียว, ปอกะเงา, อ้อย ปอดต้องปลูกในที่ดอน ก่อน หรือหลังน้ำท่วม
กิ่งอำเภอบ้านแพรก	ถั่วต่าง ๆ, ข้าวโพด, ผักต่าง ๆ ปอดต้องปลูกในที่ดอน ก่อนหรือหลังน้ำท่วม
กิ่งอำเภอบางซ้าย	

๕. จังหวัดลพบุรี

อำเภอเมืองลพบุรี	ฝ้าย, อ้อย, ข้าวโพด, ผักต่าง ๆ นอกจากข้าวต้องปลูก ในที่ดอน
อำเภอท่าม่วง	ฝ้าย, ปอกะเงา, พริก, อ้อย, ถั่วประรด, แตงโม ข้าว และปอดต้องปลูกในที่ลุ่ม พืชไร่ต้องปลูกหลังจากน้ำลดแล้ว
อำเภอบ้านหมี่	ฝ้าย, บานรามา, ข้าวโพด นอกจากข้าวแล้วพืชไร่ต้องปลูก ในที่ดอน
อำเภอโคกสำโรง	ฝ้าย, บานรามา, อ้อย, ข้าวโพด, ยาสูบ, ถั่วประรด นอกจากข้าวแล้วพืชไร่ต้องปลูกในที่ดอน
อำเภอไชยบาดาล	อ้อย, บานรามา

๖. จังหวัดสิงห์บุรี

อำเภอเมืองสิงห์บุรี	ฝ้าย, ถั่วต่าง ๆ, ตะขู, ปอกะเงา, ปอแก้ว, บานรามา, ข้าวโพด, อ้อย, ยาสูบ, งาม, พริก, มันเทศ และพืชอื่นอีก นอกจากข้าว, ปอ แล้วพวกพืชไร่ต่าง ๆ ต้องปลูกในที่ดอน
อำเภออินทบุรี	ถั่วต่าง ๆ, ปอกะเงา, อ้อย, ข้าวโพด, ยาสูบ, มันเทศ, แตง, ถั่วประรด, คาด, พริก, นอกจากข้าว, ปอ แล้ว พืชไร่ต่าง ๆ ต้องปลูกในที่ดอน

อำเภอพรหมบุรี ถั่วต่าง ๆ, ตะหุ้ง, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, ยาสูบ, มันเทศ, มันดำประหลาด, แดง, คาด, งา, พริกต่าง ๆ, ปอแก้ว, ผักกาดหัว

อำเภอบางระจัน ถั่วต่าง ๆ, ปอกระเจา, ปอแก้ว, บานราม, อ้อย, ยาสูบ, ข้าวโพด, คาด, งา, พริก, มันเทศ

๗. จังหวัดนนทบุรี

อำเภอเมืองนนทบุรี ทุเรียน, ลำไย, ส้มเขียวหวาน, ผลไม้อื่น ๆ อีก, อ้อย, คาด นอกจากการปลูกข้าว พืชผลไม้จะต้องยกทรงปลูกกันน้ำท่วม

อำเภอบางกรวย ทุเรียน, ส้มเขียวหวาน, ลำไย, เงาะ, มะม่วง, ผลไม้อื่น ๆ นอกจากการปลูกข้าว พืชผลไม้จะต้องยกทรงปลูกกันน้ำท่วม

อำเภอบางบัวทอง พริก, อ้อย, แดงโม, ผักต่าง ๆ นอกจากการปลูกข้าว พืชผลไม้จะต้องยกทรงปลูกกันน้ำท่วม

อำเภอบางใหญ่ ทุเรียน, ส้มเขียวหวาน, ถั่วต่าง ๆ, อ้อย, คาด นอกจากการปลูกข้าว พืชผลไม้จะต้องยกทรงปลูกกันน้ำท่วม

อำเภอปากเกร็ด ทุเรียน, ส้มเขียวหวาน, ถั่วลิสง, ถั่วเขียว นอกจากการปลูกข้าว พืชผลไม้จะต้องยกทรงปลูกกันน้ำท่วม

กิ่งอำเภอไทรน้อย

๘. จังหวัดปทุมธานี

อำเภอเมืองปทุมธานี อ้อย, ข้าวโพด ต้องปลูกในที่ดอนหรือยกทรง

อำเภอสามโคก ถั่วเขียว, ถั่วลิสง, งา, พริก, อ้อย, ปอกระเจา, มันเทศ, แดงโม, คาด, พืชไร่ปลูกริมฝั่งหลังจากน้ำลดแล้ว

อำเภอธัญบุรี

อำเภอลาดหลุมแก้ว ปอกระเจา, พริก, อ้อย, มันเทศ, ผักต่าง ๆ นอกจากข้าวและปอ ปลูกในที่ลุ่ม พืชไร่ปลูกน้ำลดแล้ว

อำเภอลำลูกกา ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด นอกจากข้าวและปอปลูกในที่ลุ่ม พืชไร่ปลูกน้ำลดแล้ว

อำเภอหนองเสือ

อำเภอคลองหลวง

๙. จังหวัดอ่างทอง

- อำเภอเมืองอ่างทอง ถั่วต่างๆ, อ้อย, ข้าวโพด, ฝักต่างๆ, ถั่วประวด, แตงโม, คาด พวกพืชไร่ปลูกตามริมน้ำ หลังน้ำลดแล้ว
- อำเภอไชโย ถั่วเขียว, ถั่วลิสง, งา, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, ยาสูบ, แตงโม, คาด พวกพืชไร่ปลูกตามริมน้ำ หลังน้ำลดแล้ว
- อำเภอโพธิ์ทอง ถั่วต่างๆ, งา, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, ยาสูบ, แตงโม, ฝักต่างๆ, คาด, พริก, พวกพืชไร่ปลูกตามริมน้ำ หลังน้ำลดแล้ว
- อำเภอวิเศษไชยชาญ ถั่วต่างๆ, ปอกระเจา, ยาสูบ, ข้าวโพด, ฝักต่างๆ, แตง, คาด, พวกพืชไร่ปลูกตามริมน้ำ หลังน้ำลดแล้ว
- อำเภอบ้านแพรก ถั่วต่างๆ, งา, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, ยาสูบ, ฝักต่างๆ, คาด, พริก พวกพืชไร่ปลูกตามริมน้ำ หลังน้ำลดแล้ว
- กิ่งอำเภอแสวงหา ถั่วต่างๆ, อ้อย, ยาสูบ, ข้าวโพด, ฝักต่างๆ, คาด พวกพืชไร่ปลูกตามริมน้ำ หลังน้ำลดแล้ว

๑๐. จังหวัดสระบุรี

- อำเภอเมืองสระบุรี ถั่วต่างๆ, ฝ้าย, เต๋อย, ข้าวโพด, มะม่วง, ขนุน, ลำไย, กล้วย, น้อยหน้า, คาด
- อำเภอหนองแค ถั่วต่างๆ, เต๋อย, ปอกระเจา, ข้าวโพด, ยาสูบ, ถั่วประวด, มะม่วง, คาด
- อำเภอบ้านหมอ ถั่วต่างๆ, ฝ้าย, งา, ตะขั่ว, ปอกระเจา, ข้าวโพด, อ้อย, ยาสูบ, ฝักต่างๆ, พริก, มันเทศ
- อำเภอเสาไห้ ถั่วต่างๆ, งา, พริก, ข้าวโพด, ยาสูบ, มะม่วง, ถั่วประวด, คาด
- อำเภอแก่งคอย ถั่วต่างๆ, ฝ้าย, ตะขั่ว, อ้อย, ข้าวโพด, ถั่วประวด
- อำเภอหนองแซง
- กิ่งอำเภอหนองหมู ถั่วต่างๆ, ฝ้าย, เต๋อย, อ้อย, ข้าวโพด, ยาสูบ
- กิ่งอำเภอพระพุทธบาท ถั่วต่างๆ, ฝ้าย, ตะขั่ว, เต๋อย, อ้อย, ยาสูบ, ข้าวโพด

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ

ภาค ๒

๑. จังหวัดฉะเชิงเทรา

อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา	อ้อย, พริก, ข้าวโพด, ถั่วประด, มะพร้าว, มะม่วง, ทุเรียน, พืชสวนยกทรงปลูก
อำเภอบางคล้า	อ้อย, ข้าวโพด, ถั่วประด, มะพร้าว, ทุเรียน
อำเภอบางน้ำเปรี้ยว	
อำเภอบ้านโพธิ์	มะพร้าว
อำเภอบางปะกง	ถั่วประด
อำเภอพนมสารคาม	ถั่วต่าง ๆ และพืชไร่

๒. จังหวัดนครนายก

อำเภอเมืองนครนายก	ถั่วต่าง ๆ, ปอกระเจา, พริก, อ้อย, ข้าวโพด, ยาสูบ, มะม่วง, ถั่วประด, ทุเรียน
อำเภอบ้านนา	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, มันเทศ, ถั่วประด, ทุเรียน
อำเภอองครักษ์	ปอกระเจา, อ้อย, ถั่วประด, ทุเรียน
อำเภอปากพลี	ฝ้าย, ปอกระเจา, งา, พริก, อ้อย, ทุเรียน

๓. จังหวัดปราจีนบุรี

อำเภอเมืองปราจีนบุรี	ทุเรียน, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, ถั่ว, เงาะ, ทุเรียน
อำเภอกบินทร์บุรี	มะม่วง, ขนุน
อำเภออรัญประเทศ	มะม่วง, ขนุน
อำเภอประจันตคาม	หน่อไม้ไผ่ตง, ถั่วลิสง
อำเภอศรีมหาโพธิ์	
อำเภอบ้านสร้าง	ปอกระเจา
กิ่งอำเภอสระแก้ว	ปอกระเจา, ข้าวโพด, ถั่วประด
กิ่งอำเภอวัฒนานคร	ฝ้าย, ถั่วประด

๔. จังหวัดชลบุรี

อำเภอเมืองชลบุรี	ถั่วต่างๆ, อ้อย, มันลำปะหัง, ถั่วประด, ข้าวโพด, ขนุน, มะพร้าว, มะม่วง
อำเภอพนัสนิคม	ถั่วต่างๆ, งา, อ้อย, ยาสูบ, มันลำปะหัง, ถั่วต่างๆ, พริก, ถั่วประด, ขนุน, มะพร้าว
อำเภอศรีราชา	ถั่วต่างๆ, ตะหุ้ง, ถั่ว, ยาสูบ, ถั่วประด, มันลำปะหัง, มันเทศ, ถั่วต่างๆ, พริก, ขนุน, ไล่ต้น, ข้าวโพด, มะพร้าว
อำเภอบ้านบึง	ถั่วต่างๆ, ตะหุ้ง, อ้อย, มันลำปะหัง, มันเทศ, ข้าวโพด, ยาสูบ, ถั่วประด, ถั่วต่างๆ, ไล่ต้น, มะพร้าว
อำเภอบางละมุง	ถั่วต่างๆ, อ้อย, มันลำปะหัง, ข้าวโพด, มันเทศ, ถั่วประด, มะพร้าว
อำเภอสัตหีบ	มันลำปะหัง, อ้อย, ถั่วลิสง, มันเทศ
อำเภอพานทอง	ถั่วต่างๆ, งา, ถั่ว, ปอกะเจา, ยาสูบ, มันลำปะหัง, อ้อย, ข้าวโพด, มันเทศ
กิ่งอำเภอศรีช้าง	ถั่วประด, ผลไม้, ตะกอน, มะม่วง, ขนุน,

๕. จังหวัดระยอง

อำเภอเมืองระยอง	ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้ชนิดอื่น, ตะหุ้ง, ข้าวโพด, ถั่วประด
อำเภอบ้านค่าย	ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้ชนิดอื่น, พริก, ข้าวโพด, ถั่วประด
อำเภอแกลง	ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้ชนิดอื่น, ถั่วประด

๖. จังหวัดตราด

อำเภอเมืองตราด	ยางพารา, อ้อย, พริก, ปอกะเจา, พริกไทย, ผลไม้ต่างๆ, ถั่วประด, ข้าวโพด, ถั่วลิสง
อำเภอแหลมงอบ	ยางพารา, อ้อย, พริกไทย, ผลไม้, ถั่วประด, ข้าวโพด, ถั่วลิสง
อำเภอเขาสมิง	ยางพารา, ทุเรียน, อ้อย, ข้าวโพด, ถั่วประด, ถั่วลิสง
กิ่งอำเภอคลองใหญ่	ยางพารา, ผลไม้, ถั่วประด, พริกไทย

๗. จังหวัดจันทบุรี

- อำเภอเมืองจันทบุรี ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, มังคุด, ผลไม้อื่นอีก, อ้อย, ข้าวโพด,
 ดับปรวด, ปอกะเจา, มะพร้าว
- อำเภอท่าใหม่ ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, มังคุด, ผลไม้อื่นอีก, พริกไทย,
 พริก, ดับปรวด, ยาสูบ, อ้อย, ปอกะเจา, มะพร้าว
- อำเภอขลุง ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, มังคุด, ผลไม้อื่นอีก, อ้อย, พริกไทย,
 ดับปรวด, มะพร้าว
- อำเภอมะขาม ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, มังคุด, ผลไม้อื่นอีก, อ้อย, ข้าวโพด,
 ดับปรวด, มะพร้าว,
- อำเภอแหลมสิงห์ ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ถั่วลิสง, ข้าวโพด, ดับปรวด
- อำเภอโป่งน้ำร้อน กระวาน, ยาสูบ, กาแฟ,

๘. จังหวัดสมุทรปราการ

- อำเภอเมืองสมุทรปราการ ดั้ม, ตะมุต, จาก, มะพร้าว, มะม่วง
- อำเภอพระประแดง ดั้ม, มะม่วง, มะพร้าว
- อำเภอบางพลี
- อำเภอบางบ่อ ผักต่างๆ

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ

ภาค ๓.

๑. จังหวัดนครราชสีมา

อำเภอเมืองนครราชสีมา	ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, พริก, ข้าวโพด, บานรามี, ปอแก้ว
อำเภอบัวใหญ่	ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, พริก, ข้าวโพด, บานรามี, ดับปรวด, ปอแก้ว
อำเภอคง	ตะหุ้ง, อ้อย, ข้าวโพด, บานรามี, ดับปรวด, ปอแก้ว
อำเภอบักธงชัย	ตะหุ้ง, อ้อย, ปอกระเจา, ข้าวโพด, ดับปรวด
อำเภอโชคชัย	ถั่ว, ฝ้าย, ยาสูบ, ตะหุ้ง, อ้อย, ข้าวโพด, ดั้ม, แดง
อำเภอสีคิ้ว	ตะหุ้ง, อ้อย, ข้าวโพด, บานรามี
อำเภอโนนสูง	ข้าวโพด, ยาสูบ, อ้อย, พริก, บานรามี
อำเภอสูงเนิน	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, ปอแก้ว, บานรามี, อ้อย, ข้าวโพด, ปอกระเจา, งา
อำเภอโนนไทย	อ้อย, บานรามี, ข้าวโพด
อำเภอพิมาย	ตะหุ้ง, ยาสูบ, ปอแก้ว, อ้อย, พริก, ข้าวโพด, ดับปรวด
อำเภอด่านขุนทด	ตะหุ้ง, อ้อย, ข้าวโพด, บานรามี
อำเภอครบุรี	ตะหุ้ง, อ้อย, ข้าวโพด, พริก, บานรามี
อำเภอจักราช	

๒. จังหวัดชัยภูมิ

อำเภอเมืองชัยภูมิ	ถั่วต่าง ๆ, ตะหุ้ง, ฝ้าย, ปอแก้ว, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, พริก
อำเภอจัตุรัส	ปอแก้ว, ฝ้าย
อำเภอภูเขียว	ฝ้าย, ถั่วต่าง ๆ, ข้าวโพด, บานรามี
อำเภอเกษตรสมบูรณ์	ข้าวโพด
กิ่งอำเภอคอนสวรรค์	
กิ่งอำเภอบำเหน็จณรงค์	

๓. จังหวัดบุรีรัมย์

อำเภอเมืองบุรีรัมย์	ฝ้าย, ถั่วต่าง ๆ, งา, ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, ปอแก้ว, ปอกระเจา, พริก, ถั่วประด, บ้านราม, ข้าวโพด
อำเภอลำปลายมาศ	ฝ้าย, ถั่วต่าง ๆ, งา, ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, ปอแก้ว, ปอกระเจา, บ้านราม, ข้าวโพด
อำเภอสตึก	ข้าวโพด, พริก, ถั่วประด
อำเภอนางรอง	ฝ้าย, ถั่วต่าง ๆ, งา, ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, ฝดไม้, มะม่วง, ขนุน, ตะท่อน, ตำไย, ถั่วต่าง ๆ, ถั่วประด
อำเภอพุทไธสง	ฝ้าย, ถั่วต่าง ๆ, งา, ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, ฝดไม้, มะม่วง, ขนุน, ตะท่อน, ตำไย, ถั่วต่าง ๆ, ถั่วประด
อำเภอประโคนชัย	ฝ้าย, ถั่วต่าง ๆ, งา, ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, ฝดไม้, มะม่วง, ขนุน, ตะท่อน, ตำไย, ถั่วต่าง ๆ, ถั่วประด
กิ่งอำเภอบ้านกรวด	ฝ้าย, ถั่วต่าง ๆ, งา, ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, ฝดไม้, มะม่วง, ขนุน, ตะท่อน, ตำไย, ถั่วต่าง ๆ, ถั่วประด

๔. จังหวัดสุรินทร์

อำเภอเมืองสุรินทร์	ฝ้าย, อ้อย, ยาสูบ, พริกไทย, พริก, ปอกระเจา, บ้านราม
อำเภอท่าตูม	ฝ้าย, อ้อย, ยาสูบ, ข้าวโพด, บ้านราม
อำเภอศรีณรงค์	ฝ้าย, ยาสูบ, พริก, ปอกระเจา, บ้านราม, ข้าวโพด
อำเภอรัตน์บุรี	ฝ้าย, อ้อย, ยาสูบ, ตะหุ้ง, ข้าวโพด, ปอกระเจา, บ้านราม
อำเภอปราสาท	ปอแก้ว, ยาสูบ
อำเภอสังขะ	
อำเภอชุมพลบุรี	ยาสูบ

๕. จังหวัดศรีสะเกษ

อำเภอเมืองศรีสะเกษ	ฝ้าย, ปอกระเจา, ปอแก้ว, บานรามี, ยาสูบ, พริก, ถั่วปรง,
อำเภอกันทรารมย์	อ้อย, ยาสูบ, ปอกระเจา, ถั่วปรง, ผลไม้
อำเภอกันทรลักษณ์	ถั่วต่าง ๆ, ยาสูบ, อ้อย, ปอแก้ว, บานรามี, ข้าวโพด, พริก, ถั่วปรง, มะพร้าว
อำเภอราษีไศล	ถั่วต่าง ๆ, ยาสูบ, อ้อย, ถั่วหุ้ง ปอแก้ว, ปอกระเจา, บาน รามี, ข้าวโพด, ถั่วปรง
อำเภอขุขันธ์	ฝ้าย, ยาสูบ, ข้าวโพด, ถั่วปรง
อำเภออุทุมพรพิสัย	ฝ้าย, อ้อย, หอม, กระเทียม, ปอแก้ว, บานรามี, ข้าวโพด

๖. จังหวัดอุบลราชธานี

อำเภอเมืองอุบล	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, งา, ยาสูบ, หม่อน, ปอแก้ว, บานรามี, อ้อย, พริก, ข้าวโพด, ผลไม้ต่าง ๆ
อำเภอเดชอุดม	ฝ้าย, ถั่วหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, บานรามี, ถั่วปรง, พริก
อำเภอยะโสธร	ฝ้าย, ยาสูบ, อ้อย, บานรามี, ถั่วปรง, ถั่วต่าง ๆ
อำเภอคำเขื่อนแก้ว	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, งา, ยาสูบ, ปอแก้ว, ปอกระเจา, ข้าวโพด, พริก, ถั่วต่าง ๆ, หอม, กระเทียม
อำเภอม่วงสามสิบ	ฝ้าย, ถั่วหุ้ง, อ้อย, ปอกระเจา, บานรามี, พริก, ถั่วปรง
อำเภอโขงเจียม	ฝ้าย, ถั่วหุ้ง, ยาสูบ, ปอกระเจา, บานรามี, ถั่วปรง, พริก
อำเภออำนาจเจริญ	ฝ้าย, ถั่วต่าง ๆ, ยาสูบ, อ้อย, ปอแก้ว, บานรามี, ผลไม้, ขนุน, มะม่วง, น้อยหน่า
อำเภอเลิงนกทา	ฝ้าย, อ้อย, ถั่วหุ้ง, ยาสูบ, ปอกระเจา, บานรามี, ถั่วปรง, พริก
อำเภอตระการพืชผล	ถั่วต่าง ๆ, งา, ฝ้าย, ยาสูบ, ปอแก้ว, บานรามี, ข้าวโพด, ถั่วต่าง ๆ, แตงโม, ผลไม้, มะม่วง, ขนุน, มะพร้าว, คราม, อ้อย, มันเทศ
อำเภอวารินชำราบ	ถั่วต่าง ๆ, งา, ฝ้าย, ยาสูบ, อ้อย, แตง, บานรามี, ถั่วปรง, พริก

อำเภอโขงเจียม ฝ่าย, อ้อย, ยาดูบ, พริกไทย, บ้านราม, ตำบลประท

อำเภอมหาชนะชัย

อำเภอพิบูลมังสาหาร ฝ่าย, อ้อย

อำเภอเขมราฐ

กิ่งอำเภอขามเฒ่า

กิ่งอำเภอบุณฑริก

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ

ภาค ๔

๑. จังหวัดอุดรธานี

อำเภอเมืองอุดรธานี	ผ้าย, อ้อย, พริก
อำเภอกุมภวาปี	ผ้าย, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, บานรามี, คาด
อำเภอหนองหาร	ผ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, บานรามี, ดับปรวด
อำเภอเพ็ญ	ผ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, บานรามี, พริก, ดับปรวด
อำเภอผือ	
อำเภอหนองบัวลำภู	ยาสูบ, ผ้าย, ตะหุ้ง, ถั่วลิสง, อ้อย
กิ่งอำเภอโนนสัง	ผ้าย, ข้าวโพด, บานรามี

๒. จังหวัดหนองคาย

อำเภอเมืองหนองคาย	ผ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, บานรามี, ปอกะเจา, พริก, ดับปรวด, คาด
อำเภอท่าบ่อ	ผ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, บานรามี, พริก, ดับปรวด, คาด
อำเภอโพนพิสัย	ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, บานรามี, พริก, ดับปรวด
อำเภอบึงกาฬ	ผ้าย, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, ดับปรวด

๓. จังหวัดเลย

อำเภอเมืองเลย	ถั่วต่างๆ, ผ้าย, อ้อย, ข้าวโพด, ยาสูบ, ผักต่างๆ, คราม
อำเภอวังสภ	ถั่วต่างๆ, งา, ผ้าย, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, พริก
อำเภอด่านซ้าย	ข้าวโพด, พริก
อำเภอเชียงคาน	ถั่วต่างๆ, ผ้าย, ตะหุ้ง, งา, ปอกแก้ว, ปอกะเจา, บานรามี, ทุเรียน, ผลไม้อื่นๆ, ยาสูบ, ดับปรวด, ผักต่างๆ, พริก, หม่อน, อ้อย, นุ่น, คาง, ข้าวโพด, ชา
อำเภอท่าลี่	ผ้าย

๔. จังหวัดสกลนคร

อำเภอเมืองสกลนคร ถั่วลิสง, ฝ้าย, ยาสูบ, อ้อย, ปอกระเจา, บานรามี, ข้าวโพด, มันเทศ, พริก

อำเภอพรรณานิคม ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, พริก, ดับปะรด

อำเภวาริชภูมิ ฝ้าย, ยาสูบ, ปอกระเจา, บานรามี, อ้อย, ดับปะรด

อำเภอสว่างแดนดิน ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, ปอกระเจา, บานรามี, ข้าวโพด, พริก, ดับปะรด

อำเภอวานรนิวาส ฝ้าย, อ้อย, ข้าวโพด, บานรามี

๕. จังหวัดกาฬสินธุ์

อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ฝ้าย, ตะหุ้ง, บานรามี, ข้าวโพด, อ้อย, พริก, ดับปะรด

อำเภอกมลาไสย ฝ้าย, ยาสูบ, อ้อย, บานรามี, ข้าวโพด, ดับปะรด

อำเภอกุฉินารายณ์ ฝ้าย, ยาสูบ, ตะหุ้ง, อ้อย, ข้าวโพด, บานรามี, พริก, ดับปะรด

อำเภอยางตลาด ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, บานรามี, พริก, ดับปะรด

อำเภอสหัสขันธ์ ฝ้าย, อ้อย

๖. จังหวัดนครพนม

อำเภอเมืองนครพนม ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, ปอแก้ว, ปอกระเจา, ข้าวโพด, พริก, ดับปะรด, ผลไม้, มะม่วง, ขนุน

อำเภอมุกดาหาร ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, ตะหุ้ง, อ้อย, ปอแก้ว, บานรามี, ข้าวโพด, ผลไม้, ผักต่าง ๆ

อำเภอท่าอุเทน ตะหุ้ง, ยาสูบ, ปอกระเจา, ข้าวโพด, ดับปะรด, พริก

อำเภอศรีสงคราม ตะหุ้ง, ยาสูบ, ฝ้าย, ปอกระเจา, บานรามี, ข้าวโพด, พริกไทย, ดับปะรด

อำเภอธาตุพนม ฝ้าย, ยาสูบ, ปอกระเจา, บานรามี

อำเภอหนาแก	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, งาดำ, งาขาว, ยาสูบ, ตะหุ้ง, พริกไทย, ข้าวโพด, ปอแก้ว, ผลไม้, มะม่วง, ขนุน, ด้ม, มันเทศ, อ้อย, ดับประรด, นุ่น
กิ่งอำเภอคำชะอี	ฝ้าย, ตะหุ้ง, ปอกระเจา, บ้านราม, ข้าวโพด, พริก
กิ่งอำเภอบ้านแพง	ฝ้าย, ข้าวโพด, บ้านราม, พริก

๗. จังหวัดขอนแก่น

อำเภอเมืองขอนแก่น	ฝ้าย, งา, ยาสูบ, ปอแก้ว, บ้านราม, พริก, ผักต่าง ๆ, ดับประรด, ข้าวโพด
อำเภอชุมแพ	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, งา, ยาสูบ, ปอแก้ว, บ้านราม, อ้อย, ข้าวโพด, พริก, ดับประรด
อำเภอพล	ถั่วต่าง ๆ, ยาสูบ, ตะหุ้ง, งา, อ้อย, ข้าวโพด, พริก, ดับประรด
อำเภอน้ำพอง	ถั่วต่าง ๆ, ยาสูบ, ปอแก้ว, อ้อย, ข้าวโพด
อำเภอภูเวียง	ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, พริก, ดับประรด
อำเภอบ้านไผ่	ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ
อำเภอัญญาศรี	ยาสูบ
กิ่งอำเภอกระนวน	

๘. จังหวัดมหาสารคาม

อำเภอเมืองมหาสารคาม	ถั่วดีสง, ถั่วเขียว, ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, ปอแก้ว, บ้านราม, อ้อย, ข้าวโพด, ดับประรด, ผักต่าง ๆ
อำเภอกันทรวิชัย	ฝ้าย, ยาสูบ, ข้าวโพด
อำเภอโกสุมพิสัย	ถั่วดีสง, ถั่วเขียว, ฝ้าย, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, พริก, ผลไม้, มะม่วง, ขนุน
อำเภอบรบือ	ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, ถั่วต่าง ๆ, ปอแก้ว, อ้อย, พริก, ผลไม้, ด้ม, ขนุน, มะม่วง, ข้าวโพด, บ้านราม
อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย	ฝ้าย, อ้อย
อำเภอวาปีปทุม	ฝ้าย, อ้อย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, ข้าวโพด, พริก

๙. จังหวัดร้อยเอ็ด

อำเภอเมืองร้อยเอ็ด	ถั่วตึง, ผ้าย, งา, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, มันเทศ, พริก, ผักต่าง ๆ, ดับปรวด
อำเภอพนมไพร	ถั่วต่าง ๆ, ผ้าย, ยาสูบ, อ้อย, บานรามี, ปอแก้ว, พริก
อำเภอรวัชบุรี	ผ้าย, อ้อย, พริก
อำเภอเสลภูมิ	ผ้าย, ยาสูบ, ปอแก้ว, อ้อย, พริก
อำเภอสุวรรณภูมิ	ผ้าย, อ้อย, บานรามี, พริก
อำเภอเกษตรวิสัย	ผ้าย, ถั่วต่าง ๆ, งา, ยาสูบ, ปอแก้ว, บานรามี, ผักต่าง ๆ, พริก, หม่อน, อ้อย, ข้าวโพด, มะพร้าว, ผลไม้ต่าง ๆ, ดับปรวด, นุ่น, ตะหุ้ง
อำเภออาจสามารถ	ผ้าย, ยาสูบ, อ้อย, พริก
อำเภอโพนทอง	
อำเภอจตุรพักตรพิมาน	

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ

ภาค ๕

ก. ที่ราบสูงและมีน้ำท่วมเข้าได้ถึง เป็นที่เหมาะสมแก่การปลูกพืช เช่น หอม กระเทียม ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วลิสง ผักถั่วหนาว เช่น หอมหัวใหญ่ กระหล่ำปลี กระหล่ำดอก มะเขือเทศ และพืชอื่น ๆ เช่น มันฝรั่ง

ข. ที่บนภูเขาหรือบนดอย เหมาะแก่การปลูกชา กาแฟ หัวขอยดี มันฝรั่ง

ค. ดงผลไม้ เช่น ลิ้นจี่ต่าง ๆ ขึ้นได้ทั้งที่ราบและบนดอย

ง. ที่ทมน้ำและดินสมบูรณ์ เหมาะแก่การทำสวนผลไม้ เช่น ลำไย และดินจี่

๑. จังหวัดลำปาง

อำเภอลำปาง	อ้อย, ยาสูบ, ฝ้าย, พริก, ถั่วต่าง ๆ
อำเภอเกาะคา	อ้อย, ยาสูบ, ฝ้าย, ตะหุ้ง, พริก, ปอกะเจา, ลิ้นจี่
อำเภอสมปราช	อ้อย
อำเภองาว	อ้อย, ฝ้าย, พริก, ข้าวโพด
อำเภอแจ้ห่ม	อ้อย, ตะหุ้ง, ยาสูบ
อำเภอเถิน	ฝ้าย, พริก
อำเภอห้างฉัตร	อ้อย, ฝ้าย, ยาสูบ, ตะหุ้ง, ข้าวโพด, ปอกะเจา, พริก, ลิ้นจี่
อำเภอแม่ทะ	ฝ้าย, ยาสูบ, อ้อย, ตะหุ้ง, ลิ้น, มะม่วง, ลิ้นจี่, ลำไย, ข้าวโพด
กิ่งอำเภอวังเหนือ	อ้อย, ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, ปอกะเจา, ข้าวโพด, พริก, ลิ้นจี่
กิ่งอำเภอแม่พริก	ยาสูบ

๒. จังหวัดเชียงราย

อำเภอเมืองเชียงราย	ถั่วลิสง, ถั่วเหลือง, ถั่วเขียว, ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, พืชไร่ต่าง ๆ และผักต่าง ๆ
--------------------	---

อำเภอพะเยา	ถั่วต่าง ๆ, อ้อย, ข้าวโพด
อำเภอแม่จัน	ถั่วต่าง ๆ, งา, ยาสูบ, ฝ้าย, พริก, ถั่วปรง, ข้าวโพด
อำเภอแม่สาย	ยาสูบ, พริก
อำเภอเชียงคำ	อ้อย
อำเภอเทิง	ยาสูบ
อำเภอเวียงป่าเป้า	ยาสูบ, พริก
อำเภอแม่สรวย	ยาสูบ, พริก, อ้อย
อำเภอเชียงของ	
อำเภอพาน	
อำเภอเชียงแสน	

๓. จังหวัดลำพูน

อำเภอเมืองลำพูน	ถั่วต่าง ๆ, หอม, กระเทียม, ยาสูบ, ข้าวโพด, พืชไร่อื่นอีก ดำไย, ถั่ว
อำเภอบัวช้าง	ถั่วต่าง ๆ, หอม, กระเทียม, ยาสูบ, ดำไย, พริก
กิ่งอำเภอบ้านโฮ่ง	หอม, กระเทียม, ยาสูบ, ฝ้าย, พริก
อำเภอถ้ำ	ฝ้าย, ยาสูบ, อ้อย, พริก, ตะขู, ข้าวโพด, ถั่วปรง
กิ่งอำเภอแม่ทา	ถั่วต่าง ๆ, ยาสูบ, ข้าวโพด

๔. จังหวัดแพร่

อำเภอเมืองแพร่	ถั่วต่าง ๆ, หอม, กระเทียม, ยาสูบ, ฝ้าย, อ้อย
อำเภอสูงเม่น	ถั่วต่าง ๆ, ยาสูบ, ฝ้าย, อ้อย
อำเภอสอง	ฝ้าย, ยาสูบ, ตะขู, อ้อย, ปอแก้ว, บ้านรามี, ข้าวโพด
อำเภอลอง	ยาสูบ
อำเภอวังทอง	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, หอม, กระเทียม, ยาสูบ, อ้อย, ขนุน ถั่วเกลี้ยง, ถั่วโอ, ถั่วปรง, ถั่วต่าง ๆ, ข้าวโพด, และ พืชไร่อื่น
กิ่งอำเภอวังชิ้น	ฝ้าย

๕. จังหวัดเชียงใหม่

อำเภอเชียงใหม่	ถั่วต่าง ๆ, หอม, กระเทียม, ผักต่าง ๆ, ตำไย, ลับปรวด, ข้าวโพด, พริก, ยาสูบ
อำเภอหางดง	ถั่วต่าง ๆ, หอม, กระเทียม, ยาสูบ, ผักต่าง ๆ, ฝ้าย, อ้อย, ตำไย, พริก, ยาสูบ
อำเภอแม่ริม	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, ยาสูบ, หอม, กระเทียม, อ้อย, ข้าวโพด, ผักต่าง ๆ, ตำไย, พริก
อำเภอสันกำแพง	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, หอม, กระเทียม, ผักต่าง ๆ, ลับปรวด, ยาสูบ, อ้อย, ตำไย, ถั่ว
อำเภอสารภี	ถั่วต่าง ๆ, หอม, กระเทียม, พริก, ยาสูบ, ผักต่าง ๆ, ข้าวโพด, อ้อย, ตำไย
อำเภอดอยสะเก็ด	ถั่วต่าง ๆ, ตะขั่ว, ฝ้าย, หอม, กระเทียม, ยาสูบ, พริก, ตำไย, ถั่ว, ลับปรวด
อำเภอเชียงดาว	ถั่วต่าง ๆ, ยาสูบ, ใบชา, ถั่ว
อำเภอสันทราย	ถั่วต่าง ๆ, หอม, กระเทียม, ตำไย, ถั่ว, ผักต่าง ๆ, ตะขั่ว, พืชไร่อื่นอีก
อำเภอฝาง	ถั่วต่าง ๆ, หอม, กระเทียม, ยาสูบ, อ้อย, ปอกระเจา, ผักต่าง ๆ, ตำไย, พริก
อำเภอฮอด	พริก, ฝ้าย
กิ่งอำเภอแม่แจ่ม	
อำเภอพร้าว	ถั่วต่าง ๆ, ยาสูบ, ผัก, ตะขั่ว, หอม, กระเทียม, อ้อย, ตำไย, ถั่ว, ข้าวโพด
กิ่งอำเภอสะเมิง	
อำเภอจอมทอง	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, ผัก, ตะขั่ว, ปอกระเจา, บานรามา, หอม, กระเทียม, อ้อย, ตำไย, พริก
อำเภอสันป่าตอง	ถั่วต่าง ๆ, ยาสูบ, อ้อย, หอม, กระเทียม, ผักต่าง ๆ, ปอกระเจา, พริก
กิ่งอำเภออมก๋อย	

๖. จังหวัดอุตรดิตถ์

อำเภอเมืองอุตรดิตถ์	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, อ้อย, พริก, หอม, กระเทียม, ยาสูบ, ปอกระเจา, ต้ม, ข้าวโพด, ผักต่าง ๆ
อำเภอลับแล	ถั่วดีสง, ฝ้าย, ทุเรียน, เงาะ, มังคุด, ผลไม้อื่น, หอม, กระเทียม, ยาสูบ, ข้าวโพด, พริก
อำเภอพิชัย	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, หอม, กระเทียม, ผักต่าง ๆ, อ้อย, ข้าวโพด, ปอกระเจา, ต้ม, ยาสูบ, บานรามี, ตะขู
อำเภอน้ำปาด	ถั่วต่าง ๆ, ยาสูบ, หอม, กระเทียม, อ้อย, ฝ้าย, ดับปรวด, พริก, ข้าวโพด
กิ่งอำเภอปากท่า	
อำเภอท่าปลา	ฝ้าย

๗. จังหวัดแม่ฮ่องสอน

อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน	ฝ้าย, ตะขู, อ้อย, ยาสูบ, พริก, ข้าวโพด
อำเภอขุนยวม	ฝ้าย, ยาสูบ, ดับปรวด, อ้อย
อำเภอแม่สะเรียง	ฝ้าย, ยาสูบ, ดับปรวด, พริก
อำเภอปาย	ฝ้าย, อ้อย, พริก, ข้าวโพด

๘. จังหวัดน่าน

อำเภอเมืองน่าน	ถั่วต่าง ๆ, หอม, กระเทียม, ยาสูบ, พริก, ต้ม, ผักต่าง ๆ
อำเภอสา	ฝ้าย, พริก, ยาสูบ, ข้าวโพด
อำเภอบัว	ยาสูบ, ดับปรวด, ข้าวโพด
อำเภอเถะ	
อำเภอนาน้อย	ฝ้าย, ยาสูบ, ข้าวโพด, ดับปรวด, พริก
อำเภอปาง	

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ

ภาค ๖.

๑. จังหวัดพิษณุโลก

อำเภอเมืองพิษณุโลก	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, งา, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, ถั่วประรด, คาด
อำเภอบางกะทุ่ม	ถั่วต่าง ๆ, ยาสูบ, ตะหุ้ง, งา, ปอกระเจา, อ้อย, ถั่วเดือย, ข้าวโพด, คาด
อำเภอบางระกำ	ถั่วเขียว, ถั่วลิสง, ฝ้าย, งา, ปอกระเจา, ป่านราม, อ้อย, ข้าวโพด, พริก, ถั่วประรด
อำเภอวังทอง	ถั่วเขียว, ฝ้าย, ตะหุ้ง, ปอกระเจา, ป่านราม, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, พริก, ถั่วประรด, คาด
อำเภอพรหมพิราม	ถั่วเหลือง, ถั่วเขียว, ถั่วลิสง, ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, พริก, ถั่วประรด, คาด
อำเภอนครไทย	ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, ป่านราม, อ้อย, ข้าวโพด, พริก, ถั่วประรด
กิ่งอำเภอวัดโบสถ์	

๒. จังหวัดสุโขทัย

อำเภอเมืองสุโขทัย	ปอกระเจา, อ้อย, ยาสูบ, ข้าวโพด, ถั่วต่าง ๆ
อำเภอสวรรคโลก	ฝ้าย, ถั่วเหลือง, ถั่วเขียว, ถั่วลิสง, ตะหุ้ง, งา, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, พืชไร่อื่น ๆ
อำเภอศรีสำโรง	ฝ้าย, ถั่วเหลือง, ถั่วลิสง, ถั่วเขียว, ตะหุ้ง, งา, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, พืชไร่อื่น ๆ, ฝดไม้, ถั่ว, มะม่วง, ขนุน
อำเภอศรีสำริด	ฝ้าย, ถั่วเหลือง, ถั่วลิสง, ถั่วเขียว, ตะหุ้ง, งา, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, พืชไร่อื่น ๆ, ฝดไม้, ถั่ว, มะม่วง, ขนุน
อำเภอกงไกรลาส	ถั่วเขียว, ถั่วลิสง, งา, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, ถั่วประรด
กิ่งอำเภอศรีมาศ	ฝ้าย, อ้อย, ปอกระเจา, ข้าวโพด, ถั่วประรด, พริก
กิ่งอำเภอบ้านด่านลานหอย	ฝ้าย, อ้อย, ข้าวโพด

๓. จังหวัดตาก

อำเภอเมืองตาก	ถั่วลิสง, ถั่วเหลือง, ถั่วเขียว, ถั่ว, ถั่ว, ยาสูบ, ปอกระเจา, ข้าวโพด, พริก, ถั่วประด
อำเภอบ้านตาก	ถั่ว, ถั่ว, ปอกระเจา, ถั่ว, พริก, ถั่วประด
อำเภอแม่สอด	ถั่ว, ถั่ว, ยาสูบ, บ้านราม, ถั่ว, ข้าวโพด, ถั่วประด, พริก
อำเภอแม่ระมาด	ถั่ว, ถั่ว, ถั่ว, ข้าวโพด
กิ่งอำเภอสามเงา	ถั่ว, ถั่ว, ยาสูบ, บ้านราม, พริก
กิ่งอำเภออุ้มผาง	
กิ่งอำเภอท่าสองยาง	ยาสูบ, ถั่ว, บ้านราม, ข้าวโพด, ถั่วประด

๔. จังหวัดกำแพงเพชร

อำเภอเมืองกำแพงเพชร	ถั่ว, ข้าวโพด
อำเภอพรานกระต่าย	ถั่ว, ข้าวโพด
อำเภอขามเฒ่า	ถั่ว, ข้าวโพด
อำเภอคลองขลุง	ถั่วเขียว, ถั่วลิสง, ถั่วเหลือง, ถั่ว, งา, ยาสูบ, ถั่ว

๕. จังหวัดพิจิตร

อำเภอเมืองพิจิตร	ยาสูบ, ปอกระเจา, ถั่ว, ข้าวโพด, ถั่วประด
อำเภอตะพานหิน	ปอกระเจา, ถั่ว
อำเภอบางมูลนาก	ปอกระเจา, ถั่ว, ข้าวโพด, พริก
อำเภอโพทะเล	
อำเภอสามง่าม	ข้าวโพด, พริก

๖. จังหวัดเพชรบูรณ์

อำเภอเมืองเพชรบูรณ์	ถั่ว, ถั่วลิสง, ถั่ว, ยาสูบ, ถั่ว, ข้าวโพด, ถั่วเขียวหวาน, ถั่ว, ถั่วประด
อำเภอวิเชียรบุรี	ถั่ว, ยาสูบ, ถั่ว, ข้าวโพด
อำเภอหล่มสัก	ถั่ว, ยาสูบ, บ้านราม, ถั่ว, ข้าวโพด, ถั่ว
อำเภอหล่มเก่า	ถั่ว, ยาสูบ, พริก, ข้าวโพด, ถั่ว
กิ่งอำเภอชนแดน	ถั่ว, ข้าวโพด, ถั่วประด

๗. จังหวัดนครสวรรค์

อำเภอเมืองนครสวรรค์	ฝ้าย, ยาดูบ, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, พริก
อำเภอชุมแสง	ฝ้าย, ถั่วต่าง ๆ, งา, ปอกระเจา, ยาดูบ, อ้อย, ข้าวโพด
อำเภอบรรพตพิสัย	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, งา, ยาดูบ, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, ผักกาด, พริก, ผักกาดหัว
อำเภอลาดยาว	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, งา, ยาดูบ, อ้อย, ข้าวโพด, พริก
อำเภอพยุหะคีรี	ถั่วต่าง ๆ, ตะขู, ยาดูบ, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, ผักต่าง ๆ
อำเภอโกรกพระ	ถั่วต่าง ๆ, ยาดูบ, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, ผักต่าง ๆ
อำเภอท่าตะโก	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, ยาดูบ, งา, มันสำปะหลัง, อ้อย, ข้าวโพด, ถั่ว
อำเภอตากฟ้า	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, ตะขู, งา, ยาดูบ, ปอแก้ว, ปอกระเจา, อ้อย, มันแกว, ข้าวโพด, ผักต่าง ๆ

กิ่งอำเภอหนองบัว

๘. จังหวัดอุทัยธานี

อำเภอเมืองอุทัยธานี	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, ตะขู, งา, ยาดูบ, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, ถั่ว
อำเภอหนองขาหย่าง	ถั่วเขียว, ฝ้าย, ยาดูบ, ข้าวโพด
อำเภอหนองฉาง	ข้าว, ถั่วลิสง, ฝ้าย, ยาดูบ, อ้อย, พริก, ผักต่าง ๆ
อำเภอทัพทัน	ถั่วลิสง, ฝ้าย, ยาดูบ, อ้อย, ข้าวโพด, ถั่ว
อำเภอบ้านไร่	ฝ้าย, ยาดูบ, ข้าวโพด, พริก

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ

ภาค ๗.

๑. จังหวัดราชบุรี

อำเภอเมืองราชบุรี	ถั่วต่าง ๆ, ตะหุ้ง, งา, ยาสูบ, ฝ้าย, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด
อำเภอบ้านโป่ง	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, ตะหุ้ง, ปอกระเจา, บานรามี, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, พริก, งา, มันดำประดัง
อำเภอโพธาราม	ถั่วต่าง ๆ, ตะหุ้ง, อ้อย, ข้าวโพด
อำเภอดำเนินสะดวก	หอม, กระเทียม, พริก, อ้อย
อำเภอบางแพ	ถั่วเขียว, ถั่วลิสง, ฝ้าย, งา, ยาสูบ, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด
อำเภอปากท่อ	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, มันเทศ, มันดำประดัง, พริก, หุ่น, มะพร้าว, งา
กิ่งอำเภอวัดเพลง	
กิ่งอำเภอจอมบึง	ยาสูบ, พริก

๒. จังหวัดนครปฐม

อำเภอเมืองนครปฐม	ถั่วต่าง ๆ, ตะหุ้ง, งา, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, พริก, ถั่วประด
อำเภอนครชัยศรี	อ้อย, ถั่วลิสง, มันเทศ
อำเภอสามพราน	ถั่วลิสง, อ้อย, ข้าวโพด, มันเทศ, พริก
อำเภอบางเลน	ถั่วเขียว, ถั่วลิสง, ฝ้าย, ยาสูบ, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, ถั่วประด
อำเภอกำแพงแสน	ถั่วเหลือง, ยาสูบ, บานรามี, อ้อย, ข้าวโพด, ถั่วประด, พริก

๓. จังหวัดสุพรรณบุรี

อำเภอเมืองสุพรรณบุรี	ตะหุ้ง, ยาสูบ, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, ถั่วประด
อำเภอศรีประจันต์	ตะหุ้ง, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด
อำเภอสามชุก	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, ยาสูบ, บานรามี, ปอกระเจา, ปอแก้ว
อำเภอเดิมบางนางบวช	ถั่วเขียว, ยาสูบ, อ้อย, พริก

อำเภอบางปลาม้า	ถั่วเขียว, ถั่วลิสง, ปอกะเจา, อ้อย
อำเภอสองพี่น้อง	ถั่วลิสง, ฝ้าย, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, พริก
อำเภออุทุมพร	ถั่วลิสง, ฝ้าย, ตะหุ้ง, งา, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด

๔. จังหวัดกาญจนบุรี

อำเภอเมืองกาญจนบุรี	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ, ข้าวโพด
กิ่งอำเภอไทรโยค	ตะหุ้ง, ถั่วต่าง ๆ, งา, ข้าวโพด
อำเภอท่าม่วง	ยาสูบ, พริก
อำเภอพนมทวน	ฝ้าย, ตะหุ้ง, ยาสูบ
อำเภอท่ามะกา	ถั่วลิสง, ถั่วเขียว, ถั่วเหลือง, ตะหุ้ง, ยาสูบ, บานรามี, อ้อย, ข้าวโพด, พริก

อำเภอทองผาภูมิ

กิ่งอำเภอสังขละบุรี

กิ่งอำเภอศรีสวัสดิ์

กิ่งอำเภอบ่อพลอย ฝ้าย, ตะหุ้ง

๕. จังหวัดเพชรบุรี

อำเภอเมืองเพชรบุรี	ฝ้าย, ตะหุ้ง, ปอกะเจา, อ้อย, คาก
อำเภอเขาชัย	คาก
อำเภอชะอำ	ถั่วต่าง ๆ, ฝ้าย, งา, ตะหุ้ง, ปอกแก้ว, อ้อย, ข้าวโพด, ผักต่าง ๆ, คาก
อำเภอบ้านลาด	ถั่วลิสง, ฝ้าย, งา, ตะหุ้ง, อ้อย, ข้าวโพด, พริก, ด้บประรด, คาก
อำเภอท่ายาง	ถั่วเหลือง, ถั่วเขียว, ถั่วลิสง, ฝ้าย, ตะหุ้ง, งา, ยาสูบ, ด้บประรด, พริก, คาก
อำเภอบ้านแหลม	คาก

๖. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ ตะหุ้ง, อ้อย, ข้าวโพด, แตงโม, พริก, มันเทศ, มันดำประทัง, มะพร้าว

อำเภอปรานบุรี	ถั่วต่าง ๆ, ตะหุ้ง, งา, อ้อย, ข้าวโพด, พริก, ดับปรวด,
	ผักต่าง ๆ, ผลไม้, ขนุน, ส้ม, มะพร้าว
อำเภอหัวหิน	ข้าวโพด, ดับปรวด
อำเภอบางสะพาน	อ้อย, ข้าวโพด, ตะหุ้ง, พริก
กิ่งอำเภอทับสะแก	

๗. จังหวัดสมุทรสาคร

อำเภอเมืองสมุทรสาคร	อ้อย, ข้าวโพด, มะพร้าว, ผักต่าง ๆ
อำเภอกระทุ่มแบน	อ้อย, ข้าวโพด, ผักต่าง ๆ
อำเภอบ้านแพ้ว	ถั่วต่าง ๆ, ปอกระเจา, อ้อย, ข้าวโพด, มันเทศ, พริก,
	หอม, มันดำประทัง, ผลไม้, ส้มโอ, มะม่วง, มะพร้าว

๘. จังหวัดสมุทรสงคราม

อำเภอเมืองสมุทรสงคราม	มะพร้าว
อำเภออัมพวา	ผักต่าง ๆ, พริก, อ้อย, มะพร้าว
อำเภอบางคนที	ข้าวโพด, มะพร้าว, อ้อย, พริก

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ

ภาค ๘

๑. จังหวัดนครศรีธรรมราช

อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช	ยางพารา, ทูเรียน, ผลไม้ต่าง ๆ, อ้อย, ข้าวโพด
อำเภอปากพนัง	ถั่วเขียว, ถั่วลิสง, ถั่วดำ, งา, ข้าวโพด, อ้อย, มะพร้าว
อำเภอเชียรใหญ่	ถั่วต่าง ๆ, งา, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด, มะพร้าว, ถั่วประด
อำเภอร่อนพิบูลย์	ยางพารา, ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ
อำเภอชะอวด	ยางพารา, ถั่วประด
อำเภอทุ่งสง	ยางพารา, ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ
อำเภอนาว	ยางพารา, ทูเรียน, เงาะ, และผลไม้อื่น ๆ
อำเภอท่าศาลา	ยางพารา, ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, ยาสูบ, อ้อย, ข้าวโพด
อำเภอหัวไทร	มะพร้าว
อำเภอสิชล	ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, ถั่วประด
กิ่งอำเภอขนอม	ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, มะพร้าว, ถั่วประด
กิ่งอำเภอท่ายาง	ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ
กิ่งอำเภอลานสกา	ยางพารา, พริกไทย, ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, ข้าวโพด, ถั่วประด

๒. จังหวัดชุมพร

อำเภอเมืองชุมพร	เงาะ, อ้อย, มะพร้าว
อำเภอหลังสวน	ยางพารา, ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, ข้าวโพด
อำเภอสวี	ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, พริกไทย, ข้าวโพด, ถั่วประด
อำเภอปะทิว	ตะหุ้ง, ปอกะเจา
อำเภอท่าแซะ	ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, อ้อย

กิ่งอำเภอยะโฮ๊ะ

ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, มะพร้าว

๓. จังหวัดสุราษฎร์ธานี

อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี

อ้อย, ข้าวโพด, ถั่วประด

อำเภอบ้านนาสาร

ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, อ้อย, ข้าวโพด

อำเภอท่าขนอน

ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, ข้าวโพด

อำเภอพนพิ

ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, ข้าวโพด

อำเภอกาญจนดิษฐ์

ยางพารา, ฝ้าย, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, อ้อย,
 ข้าวโพด, พริก

อำเภอกะสมุข

๒
มะพร้าว

อำเภอนาฉาง

ยางพารา, ^๔ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้^๕อื่น ๆ, ^๖อ้อย,
 ข้าวโพด, พริก

อำเภอลำทะเมนชัย

ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, คาด

กิ่งอำเภอพระแสง

ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ

กิ่งอำเภอฟน

ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ

ถึงอำเภอลำทะเมนชัย

๔. จังหวัดระนอง

อำเภอเมืองระนอง

ยางพารา, ท^๕เรียน, เาะ, ผด^{๒๕}ไม^๒อื่น ๆ, ข^๒อย, ข^๒้าวโพด

อำเภอกะบร

ยางพารา

กิ่งอำเภอกะเปอร์

ยาสูบ, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, ปอกระเจา, อ้อย,
ข้าวโพด

กึ่งอำเภอละอุ่น

๕. จังหวัดกระบี่

อำเภอเมืองกระบ

ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, พริก, กาแฟ

อำเภอกะถันตา

ยางพารา, ^๑ทุเรียน, เงาะ, ^๒ผลไม้อื่น ๆ, มะพร้าว, ^๓ตาล

อำเภอกลองท่อม

ยางพารา, ปอกระเจา, พริกไทย, ขี้ขย, ข้าวโผด,
 มะพร้าว, ถั่วปรง

อำเภออ่าวลึก ยางพารา, ทูเรียน, ผลไม้อื่น ๆ, เงาะ, พริกไทย,
มะพร้าว

๖. จังหวัดพังงา

อำเภอเมืองพังงา ยางพารา, ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, มะพร้าว
อำเภอตะกั่วป่า ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ
อำเภอตะกั่วทุ่ง ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, ดับปะรด, อ้อย
อำเภอท้ายเหมือง ยางพารา, ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, ข้าวโพด, อ้อย,
ดับปะรด

อำเภอทับปุด ยางพารา, ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, อ้อย, ข้าวโพด,
ดับปะรด

กิ่งอำเภอเกาะยาว

อำเภอกะปง ยางพารา, ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, ปอกระเจา, อ้อย,
ข้าวโพด

กิ่งอำเภอเกาะคอเขา

๗. จังหวัดภูเก็ต

อำเภอเมืองภูเก็ต ยางพารา, มะพร้าว
อำเภอถลาง ยางพารา, ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, ดับปะรด
กิ่งอำเภอกะทู้ ยางพารา, ทูเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่น ๆ, มะพร้าว,
ดับปะรด

ลักษณะดินที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชของจังหวัดและอำเภอ

ภาค ๙

๑. จังหวัดสงขลา

อำเภอเมืองสงขลา	ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ, มะพร้าว
อำเภอหาดใหญ่	ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ, มะพร้าว, ดับปรง
อำเภอสะเตกา	ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ, มันดำปะหลัง, กาแฟ
อำเภอจะนะ	ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ
อำเภอจะทิ้งพระ	ยาสูบ, มะพร้าว, ดับปรง
อำเภอเทพา	ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ, ข้าวโพด, ดับปรง
อำเภอรโนด	ยางพารา, มะพร้าว
อำเภอรัตนภูมิ	ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ, อ้อย, กาแฟ
กิ่งอำเภอนาทวี	ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ, อ้อย, ดับปรง
กิ่งอำเภอสะบ้าย้อย	ฝ้าย, ทุเรียน, เงาะ, กาแฟ, ข้าวโพด, ดับปรง

๒. จังหวัดตรัง

อำเภอเมืองตรัง	ยางพารา, เงาะ, มะพร้าว
อำเภอกันตัง	ยางพารา, มะพร้าว, ดับปรง
อำเภอห้วยยอด	ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ, อ้อย, ข้าวโพด
อำเภอสิเกา	ยางพารา, มะพร้าว
อำเภอปะเหลียน	ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ
กิ่งอำเภอย่านตาขาว	ยางพารา, ทุเรียน, ผลไม้อื่นๆ

๓. จังหวัดพัทลุง

อำเภอเมืองพัทลุง	ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ, ข้าวโพด, ดับปรง
อำเภอเขาชัยสน	ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ, ข้าวโพด
อำเภอควนขนุน	ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ, อ้อย, ข้าวโพด
อำเภอปากพะยูน	ยางพารา, มะพร้าว

๔. จังหวัดสตูล

อำเภอเมืองสตูล ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, มังคุด, ฝรั่งเขียวหวาน, ผลไม้อื่นๆ, กาแฟ, อ้อย

อำเภอละงู ยางพารา, พริกไทย, มะพร้าว

กิ่งอำเภอทุ่งหว้า ยางพารา, พริกไทย, มะพร้าว, ดับปะรด

๕. จังหวัดยะลา

อำเภอเมืองยะลา ยางพารา, เงาะ, มะพร้าว, ดับปะรด

อำเภอเบตง ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ

อำเภอยะหา ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ

อำเภอรามันห์ ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ, ดับปะรด

อำเภอบันนังสตาห์ ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ

๖. จังหวัดปัตตานี

อำเภอเมืองปัตตานี ทุเรียน, ผลไม้อื่นๆ, มะพร้าว

อำเภอหนองจิก ยางพารา, เงาะ, ข้าวโพด, ดับปะรด

อำเภอปะนาเระ มะพร้าว, มะม่วง, ดับปะรด

อำเภอโคกโพธิ์ ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ

อำเภอมายอ ยางพารา, ยาดับ, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ

อำเภอยะรัง ยางพารา, ทุเรียน, ผลไม้อื่นๆ

อำเภอยะหริ่ง ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ, มะพร้าว

อำเภอสาบบุรี ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ, มะพร้าว, ดับปะรด

๗. จังหวัดนราธิวาส

อำเภอเมืองนราธิวาส ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, มังคุด, ผลไม้อื่นๆ, อ้อย, ดับปะรด, มะพร้าว

อำเภอสุไหงปาดี ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ, อ้อย, มะพร้าว

อำเภอสุไหงโกล็ด ยางพารา, อ้อย, มะพร้าว

อำเภอระแงะ	ยางพารา, อ้อย, มะพร้าว
อำเภอรือเสาะ	ยางพารา, อ้อย, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ
อำเภอบาเจาะ	ยางพารา, ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ, อ้อย
อำเภอตากใบ	ยางพารา, เงาะ, มะพร้าว, อ้อย
กิ่งอำเภอโต๊ะโม๊ะ	ทุเรียน, เงาะ, ผลไม้อื่นๆ, อ้อย
กิ่งอำเภอยี่งอ	
